

stran 9 Partija na razpotju - in ne le pred kongresom

Odprte strani Italijanski marksizem in distanca

Temeljna banka Gorenjske

70 ljubljanska banka

GORENJSKI BANKA
FORMULA PRIHRANKA

Ustavne neznanke

Ocena, da je delovni predlog dopolnil slovenske ustave, ki ga je republiška skupščina sprejela julija, veliko boljši od osnutka in da v primerjavi z zveznimi dopolnili koreniteje posega v ustavno ureditev, je sicer ugodna, vendar je dobra dva tedna pred sprejetjem dopolnil še vedno več odprtih vprašanj. Ustavna komisija, ki bo zasedala v torek in v sredo, bo morala pretehtati, kakšna naj bi bila pristojnost in sestava zborov republiške skupščine (in občinskih skupščin), kakšne naj bodo volitve in kako na volitvah omogočiti izražanje političnega pluralizma, ki je v Sloveniji politično legaliziran, ali črtati temeljna načela in jih nadomestiti s kratko preambulo (kot predlagajo mladinska organizacija, dr. Kristan in dr. Rotar) ali ostati pri temeljnih načelih, ki so sicer že delno popravljena (zveza komunistov nima več v ustavi predpisane vodilne vloge), vendar je v njih še veliko ideološke navlake in preživelih receptov; kako sprejeti ustavo - z odločanjem v republiški skupščini ali z referendumom, ki ga tudi uradna politika priznava za najbolj demokratično obliko odločanja...

Dopolnjevanje in spreminjanje slovenske ustave pa ni le slovenski, ampak očitno tudi vse bolj jugoslovanski problem. Ni naključje, da je beograjska Borba avgusta objavila celotno be-

sedilo delovnega predloga dopolnil slovenske ustave z obrazložitvami vred, da bo (kar doslej ni bilo v navadi) o naši republiški ustavi razpravljalo predsedstvo SFRJ (15. septembra) in da bo o njej govora tudi na seji zveznega predsedstva CK ZKJ. V delih Jugoslavije, predvsem v Srbiji, so zlasti sporni amandmaji o samoodločbi, ekonomski suverenosti, uporabi slovenskega jezika, postopku, ko federacija krši pravice Slovenije, pravicah narodnosti in odločanju o uvedbi izrednih razmer. Srbske ocene so strokovno in ustavnopravno na majavih tleh, tudi zato, ker izhajajo iz drugačnih teoretičnih izhodišč in takšne zasnove federacije, ki zanika suverenost narodov in sedanjost vlogo republik, in ker je njihov cilj izraziti politični - prikazati, da Slovenija z amandmaji ogroža ustavno ureditev SFRJ. Če so se v delu Jugoslavije že spustili v gonjo proti slovenskemu predlogu, ki po oceni slovenske politike ne posega v odnose v federaciji in ni v nasprotju z zvezno ustavo, se velja vprašati: proti čemu so uperjeni predlogi, ki poudarjajo izvirno suverenost federacije (tudi pri odločanju o rezultatih dela) in odrekajo suverenost narodov, predlogi, ki pri odločanju še omejujejo soglasje republik, predlogi, ki dajejo vsa pooblastila "centru"...

C. Zaplotnik



Bojan Prešeren in Sadik Mujkić z Bleda, veslača jugoslovanskega dvojca brez krmarja, sta se uvrstila v finale. - Foto: F. Perdan

Svetovno veslaško prvenstvo - Bled '89

Za zdaj po načrtih

Bled, 7. septembra - Sedem od skupno enajstih jugoslovanskih čolnov, kolikor jih je štartalo na 15. svetovnem veslaškem prvenstvu na Bledu, se je uvrstilo v polfinalne boje, ki so bili na Bledu včeraj. Jugoslovanska reprezentanca je s tem v glavnem izpolnila načrt, ki si ga je zastavila pred začetkom prvenstva. V našem taboru še najbolj žalujejo za tem, da je skifist Robert Stakor v zadnji četrtini proge zapravil drugo mesto in s tem tudi uvrstitev v polfinale. V včerajšnjem polfinalu sta veslali dve povsem blejski posadki, dvojec brez krmarja (Bojan Prešeren-Sadik Mujkić) in dvojec s krmarjem (Robert Krašovec in Milan Janša ter krmar Gorazd Slivnik), četverec s krmarjem, za katerega vesla tudi domačin Sašo Mirjanič, pa četverec brez krmarja (član te posadke je tudi Karli Žust iz blejskega veslaškega kluba), ter tri posadke lahkkih veslačev - skifistka Sanja Vermežović, četverec brez krmarja in dvojni dvojec.

Danes je na Bledu prost dan, tekmovalna pa se bodo nadaljevala jutri in v nedeljo (obakrat

začetek ob 10. uri) s finalnimi boji, ki bodo tudi odločali o tem, kdo bo dobil kolajne. Slavnostni zaključek prvenstva bo v nedeljo ob 17. 30.

Prireditelji, ki pričakujejo konec tedna tudi večje število gle-

dalcev, opozarjajo, da velja na Bledu posebni prometni režim, ki naj bi ga vsi, ki bodo prišli ali se pripeljali na Bled, tudi spoštovali.

C. Z.

Srečanje slovenskih planincev

Tokrat v bohinjskem hribovju

Bohinjska Bistrica, 6. septembra - V nedeljo, 10. septembra 1989, se bodo ljubitelji gora sešli na osrednji letošnji slovenski prireditvi ob dnevu planincev na planini Vogar. Organizatorji iz ljubljanskega planinskega društva Železnica priporočajo udeležencem prevoz s posebnimi vlakoma do Bohinjske Bistrice in od tam z avtobusi do Stare Fužine.

Prireditelji s pestrim kulturnim sporedom in slavnostnim govorom predsednika predsedstva SR Slovenije Janeza Stankoviča se bo začela popoldne

pri domu Draga Kosija, ki stoji 1050 metrov visoko sredi planine Vogar nad Bohinjskim jezerom. Do tja se je moč vzpeti v dobri uri hoda iz Stare Fužine prek slikovite doline Voje. Do doma je sicer moč priti tudi po gozdni cesti, ki pelje po dolini Suhe na planino Blato, vendar pa je zagotovo vsakemu pravemu planincu pod častjo, da bi se v hrib vozil z avtom.

Kot ponavadi, bo tudi letošnje srečanje privabilo množico planincev iz vse naše republike. Seveda vsi ne bodo prišli samo zaradi udeležbe na slavnosti, ampak bodo turo izkoristili tudi za prijeten družinski izlet v naravo. Planina je namreč zaradi lahkega pristopa, prisojne lege in lepih razgledov privlačen izletniški cilj. Dom na Vogarju je obenem pripravno izhodišče za vrsto tur v Fužinske planine. Tod vodita tudi prehoda k Triglavskim jezerom in na Planino v Lazu prek Planine pri Jezeru.

S. Saje



Škofja Loka, 6. septembra - Na dvodnevem obisku v Sloveniji je bila delegacija nemške zvezne dežele Baden-Wuerttemberg, ki jo je vodil namestnik ministra za gospodarstvo, drobno gospodarstvo in upanje, da bi zazidalni načrt Kamnitnik I, čeprav predstavlja edino logičen razvoj mesta Škofja Loka (nad Kidričevo cesto), čeprav je celih dvajset let namenjen pozidavi, čeprav je zemlja tu močno razparcelirana in čeprav bo gradnja "od zadaj" proti mestu zaradi komunalne infrastrukture hudo prizadela prav kmetijska zemljišča, ki jih republiški kmetijci ne dovolijo pozidati.

Zazidalni načrt Kamnitnik I gre torej v predal. Zaradi že nekajletnega pomanjkanja gradbenih parcel za meščane pa je izvršni svet zahteval od Zavoda za družbeni razvoj, da čimprej preveri preostale površine (okrog 20 hektarov), ki so v dolgoročnem planu namenjene za pozidavo in bi jih s kmetijsko varstvenega vidika lahko pozidali. Gre za Kamnitnik II in Peščeni hrib, v rezervi pa je

Prepočasna solidarnostna pomoč

Pomoč, ki prihaja na območja, ki jim je avgusta neurje prizadejalo ogromno škodo, prihaja počasi in nekoordinirano. Hitra pomoč iz republiških virov za solidarnost je bila dobrodošla, toda premajhna, da bi ublažila hude posledice in bi se življenje spet vrnilo v normalne tokove. Zato se zdaj poleg Rdečega križa, ki se je tudi takoj odzval na naravno nesrečo v občinah Laško, Sentjur pri Celju, Ptuj in Slovenska Bistrica, v solidarnostno akcijo vključujejo tudi slovenski sindikati, ki delavce pozivajo, naj za prizadete v neurjih namenijo enodnevni zaslužek. Podobni pobudi sta za Gorenjsko dala tukajšnji sindikati in socialistična zveza. Več o pozivu k solidarnosti na 2. strani.

D. Ž.

Zid (še vedno) trši od glave

Škofja Loka, 7. septembra - Medtem ko je občinska vlada še prejšnji teden iskala način, da bi v dogovoru s kmetijsko zemljiško skupnostjo z morebitno prekategorizacijo kmetijskih površin vendarle uspela spraviti v življenje zazidalni načrt Kamnitnik I, je v torek edino pametno priznala, da z glavo ne gre siliti skozi zid.

S prekategorizacijo kmetijskih zemljišč se ne da igrati, so na skupnem sestanku vztrajali kmetijci, brez tega pa je vsakršno nadaljnje upanje, da bi zazidalni načrt Kamnitnik I, čeprav predstavlja edino logičen razvoj mesta Škofja Loka (nad Kidričevo cesto), čeprav je celih dvajset let namenjen pozidavi, čeprav je zemlja tu močno razparcelirana in čeprav bo gradnja "od zadaj" proti mestu zaradi komunalne infrastrukture hudo prizadela prav kmetijska zemljišča, ki jih republiški kmetijci ne dovolijo pozidati.

Zazidalni načrt Kamnitnik I gre torej v predal. Zaradi že nekajletnega pomanjkanja gradbenih parcel za meščane pa je izvršni svet zahteval od Zavoda za družbeni razvoj, da čimprej preveri preostale površine (okrog 20 hektarov), ki so v dolgoročnem planu namenjene za pozidavo in bi jih s kmetijsko varstvenega vidika lahko pozidali. Gre za Kamnitnik II in Peščeni hrib, v rezervi pa je

tudi ožje območje Hrastnice. V Zavodu morajo ugotoviti, kje bi bila gradnja bolj racionalna ter čimprej pripraviti vse papirje.

Potrpežljivost bodočih graditeljev, ki s čakanjem izgubljajo tudi denar, ima namreč svoje meje. V občinskem sindikatu so že 1985. leta, ko se je načrtu za Kamnitnik I pripeljal velik vprašaj, terjali takojšnjo preverko, ali je gradnja mogoča, če ni, pa takojšnjo pridobitev ustreznih zemljišč. Zato sindikalisti, ki pa očitno niso osamljeni, tudi ob sedanjem dokončnem "padcu" Kamnitnika I utegnejo koga vprašati za odgovornost in stroške dolgoletnih brezplodnih naporov.

V Škofji Loki bi do leta 2000 potrebovali po 97 novih stanovanj na leto, kar pomeni, da bi dovoljen del Kamnitnika in Peščenega hriba zadoščal, treba pa je vedeti, da bo gradnja zaradi zahtevne komunalne opremljenosti tudi znatno dražja, kot bi bila na robu starega mesta.

H. Jelovčan

Organizacija in informacijski sistemi

Kranj, 7. septembra - Potem ko je lansko pomlad Visoka šola za organizacijo dela iz Kranja tako rekoč zadela žeblico na glavico s prvo mednarodno konferenco v Cankarjevem domu, posvečeno skrajševanju delovnega in podaljševanju obratovalnega časa, po slabem poldrugem letu v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije ter Zvezo inženirjev in tehnikov Jugoslavije pripravlja že novo mednarodno konferenco, tokrat z naslovom Organizacija in informacijski sistemi. Konferenca bo na Bledu. Začela se bo v torek, 13. septembra, in bo trajala tri dni.

Številni ugledni referenti, strokovnjaki s področja organizacije in informatike, prihajajo kar iz 21 držav vzhoda in zahoda, da bi se seznanili z različno problematiko in izmenjali izkušnje. Problematika se nanaša predvsem na organizacijski razvoj in informacijske sisteme, na vodenje in podporo odločanju, organizacijske procese, kadre in humanizacijo dela, na razvoj informacijskih sistemov ter na uporabo informacijske tehnologije.

Ob konferenci, ki sovпада s 30. obletnico Visoke šole za organizacijo dela v Kranju, bo tudi nekaj spremljajočih prireditev. Tako se bodo že prvi dan, v torek popoldne, sestali direktorji sponzorjev (Iskra Delta, Smelt, IMV Renault, IMP Avtomatika, Ljubljanska banka) in nekaterih drugih slovenskih podjetij s člani programskega komiteja mednarodne konference. Posebno zanimiv pa bo tudi prikaz uporabe računalniške tehnologije za sestanke, ki ga bodo pripravili ameriški strokovnjaki skupaj s profesorji Visoke šole v prostorih Ljubljanske banke.

H. Jelovčan

GORENJSKI GLAS
GRAFIČNE STORITVE

Po končani obnovi ceste Lesce - Podvin

Priznanje miličnikom

Radovljica, 1. septembra - Komite za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito občine Radovljica je na torkovi seji ocenil, da gorenjski miličniki, še zlasti miličniki Postaje milice Radovljica, ki so skrbeli za prometno varnost ob obnovi magistralne ceste Lesce - Podvin, zaslužijo priznanje in javno pohvalo. Čeprav so imeli miličniki sredi turistične sezone več dela že zaradi gostejšega prometa in gradnje blejske vpadnice, so dobro opravili tudi dodatno nalogo.

Komite je tudi ugotovil, da je bilo bolje, da so magistralno cesto obnovili med turistično sezono, kot da bi jo po končani sezoni oziroma potlej, ko bi se že začel šolski pouk. Obvoz, ki bi potekal po cesti skozi Lesce in Radovljico, bi pomenil za otroke še dodatno nevarnost. V komiteju tudi menijo, da so delavci cestnih podjetij delo opravili dobro in hitro, da pa je bila cestna signalizacija (za obvoz) prešibka in prirejena za tujce.

C.Z.

Pohod po poti prenosa ranjencev

Kranj, septembra - Letos mineva 45 let od izredno težke partizanske poti - prenosa ranjencev s Primorske in Gorenjske na Notranjsko. V spomin na ta izredni partizanski podvig Odbor skupnosti borcev 31. divizije skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami Ajdovščine, Cerknice, Idrije in Postojne, letos že šestič organizira pohod po poti prenosa ranjencev s posebnim poudarkom zahvale partizanskemu zdravstvu. Pokroviteljstvo nad pohodom so prevzeli Republiški komite za zdravstvo in socialno varstvo, zdravstvena skupnost Slovenije ter tovarni zdravil Lek Ljubljana in Krka Novo mesto.

Letos bodo s pohodom po poti ranjencev proslavili 45-letnico te humane akcije, v kateri so bila reševana življenja težkih ranjencev, obenem pa tudi 45-letnico organiziranja letališča v Loški dolini na Nadleškem polju, od koder so zavezniška letala od julija do 9. septembra 1944 odpeljala skupaj 608 ranjencev in 5 zdravnikov. Zdravniki so skupaj z zdravniki zavezniških armad zdravili ranjence v Barju in drugih bolnišnicah v Južni Italiji. Vsega skupaj je bilo prenesenih okrog 90 ranjencev, njihovo evakuacijo pa so izvedli borci 9. korpusa.

Letošnji pohod bo v dneh od 15. do 17. septembra, začel se bo v Cerknem in se nadaljeval skozi partizanske kraje: Jagrše, Idrijske Krnice, Oblakov vrh, Vojsko, Mrzla Rupa, Hudo polje, Predmeja, Otlica, Col, Strmica, Mačkovec, končal pa se bo na Nadleškem polju v Loški dolini. Na vsej poti bodo pohodniki obiskovali partizanska grobišča. Ob zaključku na Nadleškem polju pa obetajo zanimiv letalski program, ki ga bodo izvedle enote Teritorialne obrambe Slovenije. V programu bodo sodelovali padalci, prikazano bo pobiranje in dostava pošte, prevoz ranjencev s helikopterjem in še druge zanimive točke.

Ob tej priložnosti Sekcija partizanskega zdravstva organizira v nedeljo, 17. septembra, ob 9. uri v Zdravstvenem domu v Postojni, simpozij na temo: Ilegalno delo zobozdravstvenih delavcev v Sloveniji v letih 1941-1945 in organizacija in delo zobozdravstvenega partizanskega kadra v času NOB v Sloveniji.

D. Dolenc

Srečanje na Kriški planini

Cerkle - Na Kriški planini pod Krvavcem bo v nedeljo, 10. septembra, ob 11. uri že šestnajstič tradicionalno srečanje borcev, aktivistov in planincev v spomin na boje II. grupe odredov. Srečanje pripravljajo družbenopolitične organizacije pod Krvavcem oziroma KS Grad. V okviru srečanja pripravlja AMD Cerkle spretnostno vožnjo motoristov (sobota ob 17. uri), v nedeljo ob 8. uri pa tradicionalni avtorally na Krvavec. Po proslavi, kjer bodo v programu nastopili učenci iz Cerkelj in pevci, bo za razporeženje pri gostišču skrbel trio En hlebec. Prevoz na žičnici bo v nedeljo cenejši. Če bo vreme slabo, bo srečanje pri Rozki na Gospinci.

A. Ž.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trzin

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: **Štefan Žargi** (glavni urednik in direktor), **Leopoldina Bogataj** (odgovorna urednica), **Jože Košnjek** (notranja politika, šport), **Marija Volčjak** (gospodarstvo, Kranj), **Andrej Zalar** (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), **Lea Mencinger** (kultura), **Helena Jelovčan** (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), **Cveto Zaplotnik** (kmetijstvo, kronika, Radovljica), **Darinka Sedej** (razvedrilo, Jesenice), **Danica Dolenc** (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), **Stojan Saje** (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), **Danica Zavri** - **Žlebir** (socialna politika, Trzin), **Dušan Humer** (šport), **Vine Bešter** (mladina, kultura), **Franc Perdan** in **Gorazd Sinik** (fotografija), **Igor Pokorn** (oblikovanje), **Mirjana Draksler** in **Uroš Bizjak** (tehnično urejanje) in **Marjeta Vozlič** (lektoriranje). Današnje število je uredil Andrej Zalar.

Naročnina za III. trimesečje 97.000 din.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 - Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 - Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

Posvet s predsedniki občinskih skupščin: največ o ustavi

Različna mnenja o volitvah in skupščini

Ljubljana, 6. septembra - Predsednik republiške skupščine Miran Potrč je na posvetu s predsedniki občinskih skupščin, ki je bil v sredo v Ljubljani, dejal, da je delovno besedilo predloga dopolnil slovenske ustave (republiška skupščina ga je sprejela julija) v mnogočem izrazilo zahteve iz javne razprave in da je dobro izhodišče za pripravo dokončnega predloga, ki naj bi ga skupščina sprejela na zasedanju 27. septembra letos.

Ustavna komisija je od konca julija do začetka septembra prejela še več predlogov, mnenj in pobud, o katerih bo razpravljala v torek in sredo, 12. in 13. septembra. Iz pripomb je razvidno, da sta odprti predvsem dve vprašanji, o katerem so mnenja precej različna, in sicer o volilnem sistemu ter o pristojnosti in sestavi zborov republiške in občinskih skupščin; zelo tehtne in pomembne pa so tudi pripombe, ki se nanašajo na temeljna načela. Miran Potrč meni (takšno pa je tudi mnenje ustavne komisije in republiške skupščine), da dopolnjena temeljna načela odpravljajo neskladja z normativnim delom in omogočajo uveljavljanje vseh pomembnih

novosti. Kritika, da tudi popravljena temeljna načela izražajo nasprotja, je sicer upravičena, vendar pa hkrati izražajo tudi opredelitve (o odnosih v federaciji, o gospodarskem in političnem sistemu), ki jih zdaj ne bi bilo smotno črtati, tudi zato, ker bi odprlo vprašanje položaja Slovenije v Jugoslaviji in ker oblikovanje kratke preambule k temeljnim načelom ne bi bilo enostavno, čeprav so določena besedila že napisana in predlagana. "V sedanjih fazi spreminjanja ustave, ko nam je pomemben normativni del in ko vsi ugotavljamo, da pomeni velik napredek, ne bi bilo smotno izgubljati moči za že dogovorjene spremembe temeljnih načel in za oblikovanje novih,"

je dejal Miran Potrč.

O tem, kako naj bi bili sestavljeni skupščinski zbori in kakšne naj bi bile njihove pristojnosti, so štirje predlogi. Po prvem naj bi bile rešitve takšne, kot so zapisane v osnovnem besedilu dopolnil in kakršne veljajo zdaj; po drugem naj bi se zbori občin postopoma preoblikovali v splošno pristojni zbor, pri čemer bi bilo treba povečati število delegatov v zboru občin in spremeniti način volitev, zmanjšati vlogo družbenopolitičnega zbora in število delegatov v zboru združenega dela; po tretjem predlogu naj bi družbenopolitični zbor prerastel v splošno pristojni in splošno politični zbor, po četrtem pa naj bi vsi trije zbori predstavljali splošni pristojni zbor, o vseh ali bistvenih vprašanjih pa naj bi odločali na skupnih zasedanjih ali po načelu soglasja. Miran Potrč je tudi dejal, da mora biti skupščinski sistem takšen, da bo omogočal izražanje interesov

vseh novonastalih zvez in organizacij. Politični pluralizem je namreč tudi eden od pogojev za pluralizem lastnin, za demokratične procese, za večjo konkurenco in kontrolo javnosti nad delom državnih organov.

"Kar zadeva volitve, število pripomb ni veliko, vendar pa so tiste, ki jih imamo, zelo resne," je dejal Potrč. "Naše izhodišče je, da bi imeli pri predlaganju in določanju kandidatov enako zakonsko možnost občan, skupine občanov in njihove politične organizacije pa tudi vodstva družbenopolitičnih organizacij in zvez." Potrč je v nadaljevanju zavrnil tudi namigovanja in ocene, da se pripravlja takšen volilni zakon, ki bo zaobšel politični pluralizem, nazadnje pa je argumentirano zavrnil očitke, ki jih je slišati iz Srbije, češ da nekatera predlagana ustavna dopolnila ogrožajo ustavno ureditev SFRJ.

C. Zaplotnik

Gorenjski vrtci so večidel zasedeni

Polni navkljub visoki ceni

Kaže, da visoka oskrbnina v vrtcih še ni zredčila otroških vrst. V gorenjskih vrtcih, kjer smo iskali informacijo o zasedenosti, so nam prej kot o pomanjkanju prijav tožili o prepolnih vrtcih. Da nekateri vrtci niso polni do zadnjega kotička, kot predvidevajo normativi, pa gre poleg visoke cene pripisati tudi dejstvu, da se pred leti novozgrajena naselja s kasarniškim tipom vrtcev starajo.

V Kranju, kjer jim je zaradi nepolne zasedenosti lani izpadlo kar precej dohodka, so letos optimistični. Ravnateljica Vzgojno-varstvene organizacije Kranj **Mihaela Renko** pravi, da je bilo s 1. septembrom, ko hkrati s šolskim letom startajo tudi vrtci, vpisanih 2070 otrok, od tega 169 v 12 jasličnih oddelkih, 1858 v 69 oddelkih predšolskih otrok, starih med 2 in 7 let, ostali pa so bodisi v (edini) varstveni družini bodisi v razvojnem oddelku. Popolnanske in skrajšane oblike predšolske vzgoje se še oblikujejo: pričakujejo, da bo v mali soli okoli 800 otrok. Polni smo, trdi jo v Kranju, le še vrtca Jokl na Zlatem polju in Čebelica na Planini imata nekaj prostih mest, ki pa bodo do konca koledarskega leta zanesljivo polna. Avgustovska cena za jasli je bila v Kranju 1.393.000 dinarjev, za vrtec pa 972.000 dinarjev, vendar ni pričakovati, da bi pri tem ostalo.

V Škofji Loki imajo očitno vedno več naraščaja, saj je letos v vrtcih za dva oddelka več otrok kot lani. Prekomerno so polni zlasti na Trati in v Podlubniku, kjer so po besedah ravnateljice **Olge Bandelj** za igralnice žrtvovali celo zbornične prostore. V dnevnem varstvu je nekaj nad 1000 otrok. Vsi oddelki so polni nad normativom, le v jaslih je še nekaj mest, ki se bodo zapolnila med letom, ko se materam iztečejo porodniški dopusti. Polna cena za vrtec je bila avgusta 1.066.000 dinarjev, za jasli pa 1.446.000 dinarjev. Zgovornejšo so dneвне cene: najvišji dnevni prispevek za vrtec znaša 48.000 dinarjev, najnižji pa le 24.000 dinarjev in ne pokrije niti najnujnejših stroškov.

Tudi v Radovljici morajo mesečno povečevati cene oskrbnin, da pokrijejo stroške. Avgusta je bilo treba plačati za jasli

1.160.000 dinarjev in za vrtec 857.000 dinarjev polne cene, za trohico cenejša od jasli je varstvena družina, 4-urno varstvo so cenili na 508.000 dinarjev in malo šolo brez varstva na 275.900 dinarjev. Cena ne vpliva na vpis, pravi ravnateljica **Mihaela Zupan**, saj polna zaposlenost žensk v občini kliče po družbenem varstvu otrok. V Radovljici je kar 52 odstotkov zaposlenih žensk. Letos so v 59 oddelkov (mednje sodi tudi popoldanska mala šola) sprejeli 1185 otrok.

Od petih tržiških vrtcev sta dva polna nad normativi, eden normalno zaseden, v Križah in na Deteljici pa je otrok manj, kot jih vrta normativno sprejmeta. Slednje je po besedah ravnateljice **Janove** pripisati dejstvu, da sta se okoliša "postarala". Vseh otrok je s 1. septembrom v vrtcih nekaj nad 500, v jaslih in varstvenih družinah 57, okoli 80 pa jih bo v popoldanskih programih male šole. V vrtcih, kjer je otrok več, kot dopuščajo normativi, bi sicer lahko osnovali kak oddelk več, vendar se bojijo, da bi jih to drago stalo. V Trzinu so namreč javni varčevskega obnašanja in dobre izkoriščenosti vseh zmogljivosti (vključno s kadrovskimi), zato si morda lahko privoščijo nekaj nižjo ceno od ostalih. Polna cena je bila v jaslih avgusta 880.000 dinarjev, v vrtcu pa 600.000 dinarjev. Starši plačajo polovico ekonomske cene, vendar razmišljajo, da bi staršem z višjimi dohodki prispevek za nekaj odstotkov dvignili.

Za popolnejšo sliko nam manjkajo še podatki z Jesenic, ki jih tokrat nismo uspeli dobiti. Sodeč po ostalih štirih pa velja, da otroške vrste v družbenem varstvu kljub dragi oskrbnini še niso zdesetkane. Le kaka desetina staršev namreč plača polno ceno, večini pa vrtec subvencionirajo glede na družinski dohodek, tako da je plačevanje znosnejše, še vedno pa ne ugodno. Najugodnejše je še vedno za tiste, ki so sicer v neugodnem gmotnem položaju.

D. Z. Žlebir

Vila Mara je že obljudena

Kranj, septembra - Potem ko so zaradi sanitarnih razlogov zaprli vrtec Tugo Vidmar ob kranjski avtobusni postaji, so tamkajšnjim otrokom namenili obnovljeno vilo Mara. V njej se že teden dni razlega otroški živžav.

Zgodba kranjskega vrtca Tugo Vidmar in njegovega namestnika nam je že znana, saj smo jo lani na straneh našega lista večkrat podrobno razgrnili. Inšpektorji so večkrat zagrozili, da bodo vrtec ob avtobusni postaji zaprli, če ga ne bodo ustrezno obnovili. Ker bi bila obnova za investitorja (skupnost otroškega varstva) predraga in ker je tudi Alpetour imel s stavbo svoje načrte, so za vrtec sklenili usposobiti že pred časom odkupljeno vilo Mara. Pri tem so zadeli ob kranjski urbanistični načrt, ki je vilo v srednjoročnem načrtu odpisal, ker bodo na njenem mestu nekakšne novogradnje. Slednjič je le padla odločitev v prid vrtca, vendar so morali investitorji malce oklestiti prejšnje velikopotezne načrte, ki so poleg vrtčevih prostorov previdevali tudi delavnico, zobozdravstveno ambulanto in upravne prostore. Vrtec v vili Mari je namreč do uresničitve kranjskega srednjoročnega načrta še vedno le začasn, zato so jim širše naložbene načrte raje odsvetovali.

Čez poletje, ko so otroci iz vrtca Tugo Vidmar gostovali

ni enako prostorna, kot je bil stari vrtec, saj sprejme za skoraj eno vrtčevo skupino manj otrok. Zdi se tam v petih oddelkih 96 otrok, prostora pa je še za kakih deset. Skupine so nekaj manjše kot v običajnih vrtcih, ker manjši prostori nalogajo takšne normative.

Malčki in tovarišice se zdaj še navajajo drug na drugega in na novo okolje, v kratkem pa bodo družno z vodstvom Vzgojno-varstvene organizacije pripravili slovesno otvoritev. Tedaj pa o obnovljenem vrtcu kaj več tudi na naših straneh.

D. Z. Žlebir

Kdor hitro da, dvakrat da

V neurju prizadeta območja so bila hitro deležna mnogih vrst solidarnostne pomoči, vendar je škoda tolikšna, da zbrani denar iz republiških solidarnostnih skladov ne zadošča. Zato so se obrnili tudi na občine in organizacije izven svojih območij. Glas je segel tudi v republiške sindikate.

Vodstvo slovenskih sindikatov se je minuli teden mudilo na prizadetem območju in po obisku sprožilo akcijo za pomoč v neurju ogroženemu prebivalstvu. Solidarnostna pomoč, ki prihaja na prizadeta območja, je neprecenljiva, vendar ne zadošča niti za najnujnejšo odpravo posledic, so zapisali v poziv, s katerim se obračajo na slovenske delavce.

Predlagajo, da septembra vsi zaposleni v Sloveniji en dan delajo za odpravljanje posledic neurij v občinah Laško, Sentjur pri Celju, Ptuj in Slovenska Bistrica. V delovnih organizacijah in med sindikalnim članstvom naj bi začeli dodatno zbirati denar, opremo, pohištvo, gradbeni material in drugo, kajti kopica družin je ostala popolnoma brez vsega. Šole, izobraževalne ustanove, založbe in druge pa prosijo, naj mislijo na učinkovito

organizirano pomoč tamkajšnjim otrokom: z nakupom šolskih potrebščin, s stipendijami dijakom. Da se bo čimprej vrnilo življenje v opustošene domove in na kmetije, naj bi opustošena zemljišča hitro začeli usposabljanje za obdelavo, zbirali krmo, da se ohrani stalež živine, pomagati s poljskimi pridelki. To pomoč pričakujejo od kmetov in zadrug. Podpirajo tudi pobude za odpis davkov in obveznosti, zagotavljanje ugodnejših kreditnih pogojev, ter predloge, da bi na teh območjih lahko v večji meri uporabili sredstva iz sklada solidarnosti za nerazvite republike in pokrajini.

Še preden je prišla sindikalna pobuda z republike, sta se sestala tudi predsedstvo Medobčinskega sveta SZDL in sekretariat MS sindikatov za Gorenjsko, in premlevala solidarnostno akcijo za pomoč po neurju. Tudi na ta naslova so namreč prišle prošnje za pomoč, zato so družno predlagali, naj gorenjski delavci namenijo enodnevni zaslužek za prizadeta območja, siceršnja solidarnostno akcijo pa je treba voditi koordinirano.

D. Z. Žlebir

Delegacija nemške zvezne dežele Baden-Wuerttemberg obiskala škofjeloške obrtnike

Le eno, toda bistveno vprašanje

Škofja Loka, 6. septembra - Na dvodnevem obisku v Sloveniji je bila delegacija nemške zvezne dežele Baden-Wuerttemberg, ki jo je vodil namestnik ministra za gospodarstvo, drobno gospodarstvo in tehnologijo Herman Schaufler, ustavila se je tudi v Škofji Loki, kjer je imela razgovore v Obrtnem združenju Škofja Loka, ogledala pa si je privatno delavnico Franca Šifrerja. V delegaciji so bili tudi podjetniki, padlo je tako rekoč le eno, toda bistveno vprašanje: s kom naj se pogajam o ceni, s kom naj podpisem pogodbo?

S tem vprašanjem je seveda zahodnonemški podjetnik zadel v srž problema. Zanj je odgovor na to vprašanje bistvenega pomena, saj tudi njemu, ne le našim zasebnim obrtnikom, nikakor ni pogodu, da posel v bistvu sklene z obrtnikom, pogodbo pa podpiše z zunanjetrgovinsko organizacijo. Edino vprašanje, ki so ga zastavili zahodnonemški podjetniki na obisku pri škofjeloških obrtnikih, je povzročilo malce zadrege, saj pametnega razloga, zakaj je temu tako ob vse pogostejšem sklicevanju na tržno gospodarstvo in odprtost v svet, resnično ni. Zasebni obrtnik Peter Ažman, ki svoje izdelke izvaža v Zahodno Nemčijo, je odgovoril, da kupec pogodbo res podpiše z našo zunanjetrgovinsko organizacijo, odgovoren pa je on. Podpredsednik slovenskega izvršnega sveta Janez Bohorič, ki je bil gostitelj delegacije iz za-

hodnonemške zvezne dežele, s katero naše gospodarstvo dosti sodeluje, pa je le na kratko odvrnil, da se prav zdaj odpirajo možnosti razrešitve tega problema.

Po razgovorih, ki so minili predvsem v predstavitvi škofjeloške obrtne dejavnosti, je bilo toliko bolj jasno, kako je za izvoz drobnega gospodarstva, za njegovo vključevanje v evropski trg pomembno, da se bodo tudi zasebni obrtniki in podjetniki lahko enakopravno vključevali v zunanjetrgovinsko poslovanje. V škofjeloškem obrtnem združenju, ki vključuje 567 obrtnikov, pri katerih je zaposlenih 402 delavcev, so to lahko pojasnili s konkretnim primerom. O svojem delu in izvozu na zahodnonemško tržišče je spregovoril obrtnik Peter Ažman, ki se z obrtjo ukvarja že 23 let, od leta 1970 pa svoje izdelke prodaja tudi zahodnonemskim kupcem. "Prav-



Zahodnonemška delegacija si je v Škofji Loki ogledala delavnico zasebnega obrtnika Franca Šifrerja, predsednika Obrtnega združenja Škofja Loka. Foto: F. Perdan

zaprav ne vem, zakaj sem začel izvažati, saj ekonomskega motiva nisem imel, izdelke sem lahko doma prodal dvakrat do trikrat dražje, morda sem že tedaj razmišljal o Evropi 92," se je malce pošalil. Sestavine za krmilne mehanizme, ki jih nato vgrajujejo v BMW-je in druge avtomobile, prodaja prav podjetjem dežele Baden-Wuerttemberg (Roto, Druckgiesserei, Geze, Roto Frank in Zahnradfabrik). Letos bo izvozil za 600 tisoč nemških mark izdelkov, prihodnje leto pa računa na 1 milijon mark. Njegovi stroji so povsem specializirani za te izdelke, kaj drugega torej ne more izdelovati, vendar pa so le 15 odstotno izkoriščeni, najbrž bi bili bolj, če bi bilo gospodarsko sodelovanje bolj utečeno in z manj ovirami. Kako pomembna pri tem je kakovost, pove dejstvo, da sta dovoljeni le dve stotinki tolerance pri premeru 35 milimetrov. Peter Ažman, ki ima zaposlenih devet delavcev, med njimi tri diplomirane inženirje, je povedal, da so njegovi stroji prav takšni kot pri švicarskih in nemških konkurentih, 40 odstotkov dražje domače materiale pa skuša premestiti s tri do petkrat hitrejšo mehansko obdelavo odlitkov, saj le tako ostane konkurenčen. Boljša tehnologija obdelave, predvsem strožni nož, je plod "družinske" pameti, saj v delavnici dela tudi njegov sin, ki je eden od treh inženirjev.

M. Volčjak



Politiki smo ključarji, ki odpirajo vrata, ko gospodarsko sodelovanje steče, pa se moramo umakniti, je dejal Herman Schaufler, namestnik ministra za gospodarstvo, drobno gospodarstvo in tehnologijo nemške zvezne dežele Baden-Wuerttemberg, ko je pojasnil namen obiska delegacije, v kateri so bili tudi podjetniki, predstavniki trgovske zbornice in novinarji, ki naj bi s pisanjem o možnostih prav tako prispevali k večjemu gospodarskemu sodelovanju. Foto: F. Perdan

Graški velesejem

Izložbeno okno novih razvojev

Gradec, septembra - Graški mednarodni jesenski velesejem bo letos odprt od 30. septembra do 8. oktobra. Od jugoslovanskih republik se bo tokrat v hali 14 predstavila Makedonija in sicer pod motom "Vino, turizem, obrt". Organizatorji pričakujejo dober obisk tudi iz Jugoslavije; vstopnina bo za nas posebno ugodna in bo veljala le 15.000 dinarjev.

Graški velesejem ima dolgoletno tradicijo, saj prva sejemska prireditelja sega prav v leto 1833, ko je bil s prireditvijo "Praznik cvetja in industrije" postavljen temeljni kamen za Graško sejmšče. Že leto kasneje je tu na razstavi Industrije in kmetijstva razstavljalo 1400 razstavalcev, obiskalo pa ga je 200.000 ljudi. V stoletju in pol je Graški sejem zaslovel daleč po svetu, vsako leto je organiziral nove specialne sejme in danes uživa sloves velikega mednarodnega sejmšča. Organizatorji so ugotovili, da so iz-

redno zanimivi in dobro obiskani strokovni sejmi s posebnimi usmeritvami, prav tako pa univerzalni sejmi, kot sta pomladanski in jesenski, prinašajo posamezne specifičnosti, dajejo poudarek zdaj tej zdaj oni vrsti gospodarstva. Tako imajo februarja sejem o gradnji hiš, marčevski je namenjen počitniški opreči, junija tehničnim novostim, septembra modi, konec oktobra je posvečen zimskim športom, november novostim v medicini, december pa darilom.

Na letošnjem jesenskem sejmju bo največji poudarek dan

novostim v kmetijstvu in gastronomiji, gradbenem gospodarstvu in lesni gradnji, novostim v uradih, prvič pa bo tu tudi Dan varstva okolja. Le čista dežela je lahko dobra počitniška dežela, ugotavljajo Avstrijci. Prav tako ugotavljajo v kmetijstvu: zdravo poljedelstvo - zdravi ljudje.

V hali 12 se bodo posebej posvetili hotelirstvu in moderni opreči gostinstva, v dvorani 10 bodo razstavljene vse novosti za urade - razstavo so poimenovali Biro 90, dvorana 11 pa bo namenjena vsem, ki se ukvarjajo z racionalizacijo energije. Kmetijstvu bo namenjena hala 16, kjer bo prikazan način zdravega pridelovanja hrane, med drugim tudi kompostiranje. Seveda bo, kot vsako leto, dobro poskrbljeno tudi

za dobre gostinske storitve in razvedrilo.

Tudi tokrat organizatorji seje ma ugotavljajo, da so naše delovne organizacije pokazale premalo zanimanja za udeležbo na tem sejmju, ki omogoča tudi neposredno prodajo obiskovalcem. Zanimivo pa je, da se vztrajno večja udeležba vzhodnih držav, Čehoslovaške, Madžarske, Poljske, Sovjetske zveze, Skandinavije in tudi držav EGS. Na jesenskem sejmju pričakujejo 20.000 razstavalcev in okrog 370.000 obiskovalcev.

Obiskovalcem iz naše države so ponudili izredno nizko vstopnino, le 15.000 dinarjev na osebo, turistične agencije pa bodo organizirale skupinske obiske z avtobusi in z udobnim zelenim vlakom.

D. Dolenc

V Tržiču naj bo Čevljarški muzej Slovenije

Tržič, 1. septembra - V petek je bila v tovarni Peko v Tržiču majhna slovesnost, na kateri so direktorji vseh slovenskih čevljarških podjetij podpisali dogovor o preraščanju čevljarške zbirke v tržičkem muzeju v Čevljarški muzej Slovenije.

Zamisel o skupnem čevljarškem muzeju slovenskih čevljarjev je že nekaj let živa med gorenjskimi izdelovalci obutve. Že lani je v Žirovskem občasniku dr. Angelos Baš ugotavljal, da bi bil Tržič prav zaradi dolgotrajne čevljarške tradicije poleg Žirov najbolj primeren za tak muzej. Tržič že ima svoj čevljarški muzej in sicer v sklopu tržičkega muzeja, vsaka čevljarška tovarna pa hrani svojo tehniško dediščino. Vse to bi morali zbrati na enem mestu. Trži-

ška čevljarška zbirka ima že nad 500 primerkov, ki so delno razstavljeni v štirih prostorih in predstavljajo ustrezno osnovo za preraščanje v slovenski čevljarški muzej. Zbirko so uredili delavci Peka in prav njim gre tudi zdaj zahvala, da so dali pobudo vsem slovenskim čevljarjem za skupni muzej.

Pretekli petek so se na povabilo direktorja Peka Franca Grašiča in ravnateljice Zavoda za kulturo in izobraževanje Tržič Zvonke Pretnar v Tržiču

zbrali direktorji vseh slovenskih čevljarških podjetij in tu podpisali dogovor o preraščanju čevljarške zbirke v tržičkem muzeju v Čevljarški muzej Slovenije. Dogovorili so se, da bodo zbirali, hranili in urejali predmete, pisno in slikovno gradivo o svoji čevljarški tradiciji, dokumentirali in vrednotili zbrano gradivo, vzdrževali in varovali tehniško dediščino, evidentirali imetnike muzejsko zanimivih čevljarških predmetov, z raznimi razstavami predstavljali zbrane predmete, raziskovali posamezna okolja s področja čevljarstva in to tudi publicirali. Podpisniki bodo seveda tudi zagotavljali materialne

pogoje za zbiranje predmetov in delovanje Čevljarškega muzeja Slovenije.

Tržički muzej se je obvezal, da bo izdelal sodoben koncept čevljarškega muzeja, ki bo nastajal postopoma, jedro pa bo predstavljala sedanja tržičska zbirka. Tako bo sčasoma v Tržiču nastal popoln prikaz začetkov in razvoja čevljarstva v Sloveniji. Prostor muzeja bodo v sedanji muzejski stavbi v Tržiču, kjer bodo s premiki posameznih zbirk pridobili dodaten prostor. Muzej pa ima tudi možnost širitve v sosednjo stavbo. Strokovno delo v muzeju bo usmerjal in spremljal Tehniški muzej Slovenije.

D. Dolenc

Čas ničel



Mar ne živimo v času ničel, ki pa naj se ne množe le na bankovcih in pri cenah.

Mrko zrem v tečaj dinarja pred vrati koroške deželne banke v Celovcu. O.O3. No, si pravim, tu vendarle še nekaj veljamo, saj zahodnonemške banke pri nakupnem tečaju že pišejo absolutno ničlo - 0,00, pri prodajnem pa 0,01. Dinar bo zdaj zdaj izgubil s seznama, saj s samimi ničlami res ne more ostati na njem.

Čevlji so se podražili za 100 odstotkov, običajni ženski salo-narji stanejo že več kot 100 starih milijonov. Sicer pa se bo potrebno od starih dinarjev naposled posloviti, po dvanajstih letih, ko so dinarju odrezali dve ničli in uvedli nove dinarje, na katere se nekako nismo mogli navaditi, v pogovoru je milijon še vedno ostal milijon, mnogi so morali šteti ničle ali pripisati dve, da so doumeli vrednosti v novih dinarjih. Zdaj pa tudi to ne gre več, milijon "ni nič več vreden", pogovarjamo se o milijardah. Milijon ima šest ničel, milijarda devet... Ničel nam seveda ne bo zmanjkalo, če bomo seveda znali šteti tako daleč, kot utegne zbežljati inflacija. Mesečna se zdaj suče od 25 do 30 odstotkov, na letni ravni je torej 1.500 do 2.000 odstotna. Slišati je že natančne napovedi, da bo konec leta 1.200 odstotna, še bolj črne pa za prihodnje leto, saj naj bi bila 10.000 do 15.000 odstotna, če stvari ne bodo korenito spremenile.

Si predstavljate, kako bomo tedaj zmedeni, saj že zdaj člo-

vek včasih ne ve, bi potegnil iz denarnice sivi, zeleni ali rdeči bankovec. Saj res, še veste, kateremu smo pravili "jur"?

Ponekod je življenje že prehitelo razglabljanja, so napočile razmere za denominacijo dinarja ali ne, je sploh pametna v hiperinflaciji. V naših prodajalnah še spoštujejo drobiž (bankovce, manjše od tisočaka), med dopustom ob morju so trgovci in gostinci cene zaokroževali na tri ničle in staremu milijonu rekli kar tisočak. Razburjal se ni nihče, sicer pa so tako ali tako prevladovali nemški in italijanski dopustniki, ki so marke in lire menjali sproti, vsak dan, tudi pri točilnih pultih.

Zvezna vlada pripravlja nov paket ukrepov, menda kar knjigo. Kdove kateri protinflacijski program bomo dobili, saj jih nihče ne šteje več. Polena, ki jih že mečejo Markovičevi vladi pod noge, ne obetajo nič dobrega. Metalcji pa se pri tem sprenevedajo, kot da naša inflacija ni politični, temveč ekonomski problem. Kaj ni ugledni ekonomist Franc Bajt - da ne omenjamo svetovnih imen ekonomije - že zdavnaj dejal, da naša inflacija ni problem ekonomistov, temveč politikov. Ničle naj se torej ne množe več le na bankovcih in pri cenah, ničle pišimo politiki, ki nas je v globoko krizo pripeljala. Le tako bo čas ničel minil.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA



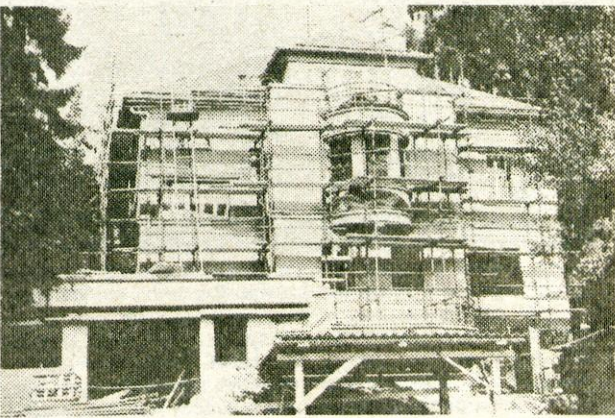
Prva digitalna centrala EWSD

Ob domžalskem krajevnem prazniku bodo v ponedeljek, 11. septembra, v Domžalah slovesno odprli prvo digitalno telefonsko centralo EWSD v Jugoslaviji. Sodi med najsodobnejše v svetu in je predmet proizvodnje skupne mešane družbe Iskra Tel, ki sta jo maja letos ustanovila Iskra in zahodnonemški Siemens. Slovesnosti se bodo udeležili tudi predstavniki Siemens, seveda pa tudi predstavniki jugoslovanski PTT podjetij. Hkrati bodo v promet vključili telefonsko centralo SI 2000, ki je nameščena v Mengšu ter prenosna sistema in povezave po optičnem kablju.

Marketing klub 89

Na ljubljanskem Gospodarskem razstavišču bodo v ponedeljek, 11. septembra, odprli prvo srečanje jugoslovanskih trgovnikov in podjetnikov Marketing klub 89. Na razstavi se bodo predstavili ponudniki in porabniki tržnih storitev, materiala in opreme. Prireditelj prvega profesionalnega srečanja marketinške stroke pri nas je časopis za trženje in tržno komuniciranje Media Marketing iz Ljubljane, pripravili pa so tudi vrsto prirediteljev in strokovnih srečanj.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV



Kranj, 6. septembra - V akcijo za lepši videz Kranja se je vključila tudi tovarna Sava, ki preureja "vilo" v Gregorčičevi ulici v Kranju. V njej bodo uredili svojo prodajalno, predvidoma jo bodo odprli oktobra. DH - Foto: F. Perdan

ureja MARIJA VOLČJAK



Dela na odseku od Rakovice do Gorenje Save - Po obsegu največja v letošnjem programu občinske cestno komunalne skupnosti Kranj je prav gotovo lokalna cesta Kranj-Besnica-Podblica. Po nekajletnih delih na tej cesti je zdaj na začetku od Gorenje Save do Rakovice prišel na vrsto še zadnji, 1,7 kilometra dolg odsek. S tem pa prvotni program še ne bo uresničen, saj čaka še odsek proti Nemiljam oziroma Podblici. Prav na tem odseku so dela najbolj zahtevna, saj je ob obnovi potrebna ureditev tudi kanalizacije za meteorne vode, obnova vodovoda, ureditev elektrike in nenazadnje še enostranskega pločnika. Čeprav za zdaj dela potekajo po programu, je zaključek še težko napovedati; po programu pa naj bi bila končana do konca leta. Dela izvaja Cestno podjetje Kranj. - A. Ž. Foto: F. Perdan

Gorenjski krompir za knjigo rekordov?

Zanimiva pobuda

Cirila Zupina

Grad pri Cerkljah, 7. septembra - Z zanimivo pobudo se je pred dnevi oglašil najprej po telefonu, potem pa nam jo razložil, ko smo ga obiskali, Ciril Zupin, ki ima v Gradu 14 pri Cerkljah med drugim tudi lokal z imenom Okrepčevalnica na vasi. Med drugim pravimo zato, ker je Ciril najbrž marsikomu znan iz revije Moj mali svet po dosežkih z bučami.



Ciril Zupin

Pa ne samo po dosežkih z bučami, saj je bil pri "iskanju" slovenske buče že dvakrat tretji za najdebelejšo in enkrat drugi za najdaljšo. Ciril ima namreč tudi zelo zanimiv vrt. V njem ima najrazličnejše poljščine, vrtnine in tudi sadje. Morda se kdo še spomni, ko smo pisali o njegovih jagodah sredi zime, pa o borovnicah, lubenici, bosanskih bučah in še marsikatero zanimivost "skriva" Cirilov vrt.

"Ideja, da bi poiskali najdebelejši ali najbolj nenavaden gorenjski krompir, se mi je porodila, ko sem prebiral osmo številko revije Moj mali svet, kjer na drugi strani piše o Rekordih. Gorenjski krompir je marsikje znan kot zelo dober in okusen; pa tudi obrodi. Zato predlagam, da bi zdaj, ko ga orjejo, skušali najti najdebelejšega ali najbolj nenavadnega. Morda bi prišli celo v knjigo rekordov?"

Morda, čeprav to ni niti toliko pomembno, zanimiva pa se nam je zdela še pobuda oziroma zamisel, da bi našli najtežje ali najbolj nenavadne primerke krompirja. Zato vabimo pridelovalce krompirja, da do vključno 17. septembra prinesejo ali pošljejo Cirilu Zupinu, Okrepčevalnica na vasi, Gradu 14 pri Cerkljah, pošta Cerklje na Gorenjskem, zanimive primerke (po teži ali obliki) letošnjega krompirja. Ocenjevanje bo 17. septembra in tudi nagrade bodo. Morda pa uspe tudi zamisel o knjigi rekordov...

A. Žalar



Kranj, avgusta - Tole je bil nekoč Tobakov kiosk pri samopostrežni trgovini v Šorlijevem naselju. Ker je bil nerentabilen, ga je firma opustila, pač pa je kranjska samoupravna stanovanjska skupnost dala prostor v najem zasebniku. Ta je nekaj časa v njem prodajal časopise in tobakne izdelke, v začetku letošnjega poletja pa je dognal, da se mu ne izplača. Zato zdaj že dva meseca ne prodaja več časopisov, le še loterijske srečke. Resda je kupna moč prebivalstva opešala, toliko pa vendarle ne, da bi opustili branje, zato se seveda jezijo. Krajevni potrošniški svet je že dvakrat pritisnil na stanovanjsko skupnost, naj lokal da v najem drugemu zasebniku, toda ti mlini meljejo sila počasi. - Foto: G. Šinik

ureja ANDREJ ŽALAR

Krajevna skupnost Ljubno

Pred odločitvijo o šoli in vežicah

Ljubno, 7. septembra - Ko so v krajevni skupnosti Ljubno v radovljiški občini, ki ima v naseljih Ljubno, Posavec, Otoče in Praproše okrog 930 prebivalcev, konec minulega meseca proslavili krajevni praznik, so pregledali tudi, kako poteka uresničevanje letošnjega programa, ki so ga sprejeli na začetku leta. Ocena je bila, da so z doseženim, čeprav so trenutno nekako na dobri polovici, lahko zadovoljni.

Zelo pomembna akcija, ki so se je lotili in jo tudi uresničili skupaj s krajevno skupnostjo Podnart, je bila prav gotovo razširitev telefonske centrale in vključitev vseh novih naročnikov. Trenutno pa v krajevni skupnosti že teče tudi druga velika akcija - gradnja gasilskega doma. "Ob tem,



Rudi Dovrtel

ko ugotavljamo, da nam uresničevanje programa še kar uspeva, pa hkrati velja, da imamo nekoliko več težav, glede dokončne ureditve šolskega prostora. V prostorskih planskih dokumentih imamo rezervirano zemljišče za novo šolo na Posavcu, kjer bi lahko imeli tudi vrtec, telovadnico in igrišča. Pri zadevamo si, da bi s sodelovanjem Iskre Otoče ta program uresničili. Vse pa bo odvisno od tega, ali bomo uspeli pridobiti zemljišče; sicer nam bo ostala le delna rešitev: dograditev novega objekta ob sedanji šoli," pravi predsednik sveta krajevnega skupnosti Rudi Dovrtel.

Drug problem pa je obnova pokopališča oziroma izgradnja mrliških vežic v Ljubnem. Zatika se namreč še vedno pri lokacijah. Medtem ko o prvi krajani menijo, da ni najbolj primerna, pa v krajevni skupnosti za drugo, ki so jo izbrali na zboru, ne morejo dobiti zemljišča. Na eni zadnjih sej komisije za pogrebne dejavnosti so se zato odločili, da bodo ponovno ocenili prvo lokacijo. Če se bo izkazalo, da je strokovno neoporečna, nameravajo na zboru krajanov predlagati, da se odločijo: ali odlašati še naprej, ali pa se lotiti del. Kar pa se tiče podobne akcije oziroma gradnje vežic v Otočah, so izledi boljши. Imajo že načelni dogovor o zemljišču.

V letošnjem programu krajevnega skupnosti je bila za naselje Praproše predvide-



Med najpomembnejšimi in tudi največjimi letošnjimi akcijami je bilo komunalno urejanje območja v Ljubnem, kjer poteka gradnja devetih hiš...

na prva etapa obnove in asfaltiranja ceste in izdelava projektne dokumentacije za cestni odsek Praproše-Ljubno. Projektna dokumentacija je že gotova, že ta mesec pa naj bi se začela tudi dela. Boljšo preskrbo z vodo, ki je tudi sestavni del programa, pa bodo zaradi pomanjkanja denarja v Komunalnem gospodarstvu Radovljica najbrž morali odložiti za prihodnje

leto. Nekaj podobnega pa se kaže tudi glede prevezave vodovoda in preskrbe z vodo v Otočah. Na Posavcu, kjer so uredili zaščitno ograjo nad reko Savo, vzgojno varstvena organizacija pa je s pomočjo staršev za malčke namestila igrala, je še vedno odprto vprašanje prehoda za pešce. Ob vseh prizadevanjih in (čudnih) zavlačevanjih, še vedno čakajo, da vzdrževalec in inšpekcijske službe povedo zadnjo besedo... Kar pa zadeva trgovino na Posavcu oziroma njeno morebitno razširitev, je rešitev odvisna od opredelitve, kaj bo z objektom, v katerem je trgovina.

Sicer pa je bila letos za krajevno skupnost oziroma za Ljubno velika pridobitev izgradnja stanovanjsko trgovskega objekta v Ljubnem, kjer ima zdaj prostore tudi krajevna skupnost. Z udeležbo krajanov so v Ljubnem asfaltirali tudi severno dovozno cesto, na južni, kjer jim še ni uspelo zagotoviti potrebnega denarja, pa so z udarniškim delom nekaterih posameznikov cestišče razširili, položili kanalizacijo in ga pripravili za položitev asfalta. Velika akcija pa je bila letos aprila in maja za novim trgovsko stanovanjskim objektom, kjer v okviru stanovanjske zadrge gradijo devet hiš. Krajani-graditelji hiš so se namreč sami lotili izgradnje komunalne infrastrukture, akcijo pa je vodil Brane Fajfar, član sveta krajevnega skupnosti. Odločili smo se, da sami zgradimo 145 metrov vodovoda, 250 metrov kanalizacije, elektriko, telefonski razvod in ceste; za slednjo smo morali vgraditi okrog tisoč kubičnih metrov materiala. Bila je to zares velika akcija, da ne rečem, kar ena največjih tovrstnih v krajevni skupnosti. Prihranek pa tudi ni bil majhen, saj je pomenil kar desetkratno vrednost od predvidene. Mislim, da zato prav vsi v tem delu, ki so sodelovali v akciji, zaslužijo pohvalo in priznanje."

Čeprav jih v prihodnje oziroma do konca leta čaka še precej dela, so doslej (ob nemajhnih težavah) vendarle veliko naredili. In tudi za naprej so v vodstvu krajevnega skupnosti prepričani, da je ob rednem pomanjkanju denarja, vse pravzaprav odvisno od volje in pripravljenosti krajanov za skupne akcije...

A. Žalar

Begunjska glasbena večera

Begunje, 7. septembra - "Novi" Avseniki bodo konec tega tedna nastopili z jubilejnim koncertom v humanitarne namene in sicer za gasilce, jeseniško bolnišnico in za prizadete pri neurjih.

Begunje so letos turistično oživele. Za to ima nedvomno zasluge tudi preurejena gostilna Pri Jožovcu z lepo urejenim vrtom in Galerija s stalno zbirko o Ansamblu Avsenik. Pobudniki pa so se odločili, da letošnjo uspešno poletno sezono sklenejo z dvema glasbenima prireditvama. Tako bo v soboto, 9. septembra, ob 20. uri na prostem nasproti gostilne Pri Jožovcu s celovečernim koncertom nastopil Ansambel bratov Avsenik. Večer bodo popestrili tudi z malo tombolo z več kot 100 lepimi dobitki. V nedeljo, 10. septembra, pa bo na istem prostoru še zabavno glasbeni večer. Prireditelji se bo začela ob 17. uri s povorko voz Pivovarne Laško in poskušino piva, v glasbenem večeru pa bodo nato nastopili Godba na pihala iz Laškega, Plesni orkester Jeseniških železarjev pod vodstvom Francija Koširja (sodeloval bo tudi Alfi Nipič) ter narodno zabavni ansambel Gorenjski muzikantje. Poskrbljeno bo torej za ples; pa tudi zžen in lačen ne bo nihče.

Čeprav je 35-letni jubilej svetovno znani Ansambel bratov Avsenik proslavil že lani z vrsto nastopov doma v Sloveniji in s turnejami po evropskih deželah, se je proslavljanje zavleklo še v letošnje leto. In tako bodo jubilejno nastopanje zaključili prav v Begunjah, od koder je šla v svet Avsenikova glasba. Sobotni nastop pa bo hkrati priložnost za predstavitev dveh novih članov v ansamblu. 72-letnega Leona Ponikvarja je na kitari zamenjal Renato Verlič iz Kranja. Mika



Sossa, ki je moral prenehati igrati zaradi bolezni, pa bo z baritonom in kontrabasom zamenjal mladi študent ljubljanske glasbene akademije Igor Podpečan iz Slovenj Gradca.

Ob begunjskih glasbenih večerih velja tudi poudariti, da je čisti dohodek namenjen v humanitarne namene in sicer begunjskim gasilcem, ki so tokrat tudi organizatorji obeh prireditev, za nabavo opreme, jeseniški bolnišnici za nabavo instrumentov in za prizadete ob neurju v Sloveniji. Obe prireditvi pa sodita tudi v okvir spremljevalnih prireditev letošnjega svetovnega veslaškega prvenstva na Bledu. Vstopnice po 50.000 dinarjev (v nedeljo po 30.000) so v prodaji v Galeriji Avsenik v Begunjah, v turistično prireditveni poslovalnici Albatros na Bledu, Ribenska 2 in v poslovalnici Kompassa v Kranju.

Nov boutique v Kranju

Modna MUHA

Kranj, septembra - Kar mali praznik je bil zadnji petek za Trg Rivoli v Kranju, ki je prav ta dan dobil prijazen, izvrstno urejen nov lokalček - boutique MUHA. Črno-belega si je zamislil arhitekt Klemen Kalan in po obliki kar malo spominja na Benetke, na gondolske priveze, na venecijanski tlak...



Posebno zdaj prideta črnina in belina lokala še bolj do izražaja, kajti tudi moda je največ še vedno črno-bela. Črne bluze z drobnimi belimi pikicami, črni hlačni kostim z belo črtasto srajco, črna krila, črni puloverji in vmes bele čipkaste bluze. Sem in tja se nakazuje tudi rjava, posebno na nenavadnih širokih pasovih, denarnicah, rutah iz prave svile, modnih ženskih hlačah... Vse ponujeno je razstavljeno s polno mero okusa, z nekakšno skrbjo, da bi ne bil mali lokal prehitro preveč natlačen. Vsega mora biti v pravi meri, potem je prav. In vse mora biti unikat, razen morda kakšnih bluzic, ki so resnično tako lepe, da bi bilo kar škoda, da bi jih bila deležna le ena...

Dve Marjeti Bergant skrbita za boutique MUHA na Trgu Rivoli v Kranju. Mi smo tu našli Skokovo, ki je po poklicu modna kreatorka in je do nedavnega učila otroke na osnovni šoli Lucijana Seljaka likovni pouk.

"Moja želja je, da bi bilo tu naprodaj čim več pletenin, na roke pletenih, seveda, in pa oblačila, ki bi bila elegantna in hkrati uporabna za vsak dan. Torej ne prehuda ekskluziva, dostopna večini ljudi. Skrbeli bomo tudi, da se bo lahko tu ženska kompletno oblekla, da bo pri nas dobila bluzo in ogrlico, krilo in pas in še druge modne dodatke, kar bo pač pristajalo zraven. Prilagajali se bomo željam, vendar le do neke mere, kajti sicer boutique izgubi svoj stil. Tega pa nikakor nečemo."

D. Dolenc

PREJELI SMO

ZASTONJ
TELEFON-
SKI
PRIKLJU-
ČEK

Kako je mogoče krasti pa istočasno ne krasti? Vse je mogoče, vam pravim. In to za denar. Le garsonjero s telefonom morate najeti, potem... Malo prehitvam, oprostite.

Pred dnevi sem v časopisu bral oglas, vreden zlata: »Garsonjero s telefonom oddam najboljšemu ponudniku.« Takrat sem pomislil, kako srečen bo lahko najemnik te garsonjere, ko bo zastonj prišel do svojega lastnega telefonskega priključka, saj je dan danes telefonski priključek zelo iskana dobrina in tudi poceni vse skupaj ni. Malo spretnosti boste potrebovali in dobili ga boste zastonj. Zato ne vohajte nosu nad zasoljeno ceno lastnika garsonjere. Raje ga vprašajte, kje stanuje. Če ne stanuje v hiši, kjer oddaja garsonjero, mu hitro plačajte zahevano ceno, najboljšo za celo leto vnaprej. Tudi za plačevanje telefona se vestno domenite. Ko boste to uredili, boste že na pol poti do uspeha. Zatem na pristojnem uradu prijavite novo bivališče in pričnite živeti v novi garsonjeri. Vse mora biti narejeno uradno in s čim več podpisni in štampiljkami. Trud ne bo zaman. Vse kar ste »preveč« plačali za najem garsonjere, se vam bo več kot povrnilo. Ko boste odšli iz stanovanja, boste s seboj vzeli poleg potovalk in zobne ščetke tudi telefonski priključek in ga namestili v svojem novem stanovanju in to, kot smo že rekli, zastonj.

Tega »izuma« me je naučil moj prijatelj roletar. »Najdi se,« mi je rekel »in pomagali ti bodo PTT, policija in sodnija.« Ko sem ga trapasto gledal, je zmajal z glavo nad mojo nevednostjo, a mi na koncu dovolil, da sem izvedel za njegov izum: »Kot mlad roletar sem se moral znajti,« je pričel svojo pripoved in me ošinil s pogledom kot slabo dojemljivega učenca, se odkašljal in nadaljeval: »Če sem hotel delati na terenu, nisem mogel biti doma. Doma pa še telefona nisem imel, zato so me stranke neprestano iskale, jaz pa nisem imel dovolj dela. Pa sem se domislil. Najel sem garsonjero s telefonom. Bolj kot garsonjero sem potreboval telefon. Iz Nem-

čije sem prinesel (seveda mimo carine) telefonsko napravo za snežanje telefonskih klicev. Nadomestila mi je tajnico. Zvečer sem poslušal telefonska sporočila mojih strank in posel je pričel cveteti. Telefon je bil na ime lastnika garsonjere. To je bilo pravzaprav najpomembnejše: moji telefonski računi so bili znatno cenejši, ker nisem plačeval telefona kot obrtnik, po drugi strani pa sem z imenom mojega gazde naredil pravi biznis, pri čemer mi je pomagal PTT in naši predpisi. Gazda je stanoval drugje. Včasih je prišel malo pogledat na okoli. To je bilo tudi vse, kar je imel z menoj, seveda do konca najema. Potem pa... Zopet prehitvam.

Nekega dne sem šel na PTT pokazat potrdilo o bivanju in zahteval, da dajo telefon na moje ime. O tem nisem gazdi ničesar povedal. Le zakaj bi ga po nepotrebnem razburjal. Potem sem vestno plačeval telefonske račune. Prihajali so v moj poštni nabiralnik na moje ime. Tudi nov telefonski imenik še ni izšel. Tako ni nihče vedel za mojo domisljico. Po letu dni je najem potekel in izšel sem se iz garsonjere. Preden pa sem odšel, sem na PTT-ju zaprosil za prenos sedeža telefonskega priključka. In tako je iz garsonjere odšel telefonski priključek direktno v mojo novo delavnico.

Lastnik garsonjere je pridrvel v mojo delavnico in vpil: »Tat, ukradel si telefon!« Da me bo tožil, je še kričal, da bo šel na policijo in podobne neumnosti. Mirno sem ga poslušal. Vedel sem, da se bo umiril, ko bo bolj natančno proučil predpise o telefonskih priključkih. Kot sem predvideval je zdrvel naravnost na PTT, kjer so mu pojasnili: »Vse je v redu. Kupili ste garsonjero s telefonom in jo sedaj oddajate, pa še v njej ne stanujete? Kako ste to mogli? Nihče ne more prodajati ali oddajati telefonskega priključka. Saj je last PTT. Le uporabnik stanovanja je njihov trenutni lastnik, ne pa vi. Ali je vaš roletar stanoval v vaši garsonjeri? Vidite, zato je lahko dobil vaš priključek na svoje ime in tudi prenesel ga je lahko v svojo novo delavnico. Preselil je svoj sedež podjetja.« Gazda je svoj sedež podjetja. »Gazda je, vi pa mu pomagajte« je tiral. Ni vedel več kam. »Kako naj pridem do svojega telefona?« je končno izdaval iz sebe. »Preprosto, plačajte nov telefonski priključek in vse bo zopet v redu.« Ko so mu povedali koliko to stane, ga je zvilo. »Saj to je toliko kot najem garsonjere. Pla-

čati, da bom dobil kar je moje, plačati namesto tistega, ki je kadet.« »Oguljofali so me,« je tiral, a nič ni pomagalo. »Tu ni pravice, ne na PTT-ju ne na policiji, ne na sodišču... je skrušeno rekel in odšel domov. »Ne vem pa, če je razumel da so predpisi vendar predpisi je končal svojo pripoved moj znanec roletar.

Ojunačil sem se in ga vprašal: »Ali si res izmaknil tisti telefon?« »Seveda,« je rekel »samo brez domiselnih predpisov to ne bi šlo. PTT ni bila prav nič oškodovana, namesto mene je plačal lastnik garsonjere.«

»Torej krađeš in ne krađeš - istočasno?« sem ga previdno vprašal. »Nasmejal se je. »Ti bi lahko bil še kaj velikega, ne pa navaden roletar« sem mu na koncu občudujoče rekel.

Njegov izum je dobro prestal preizkušnjo.

Poslužite se ga!

Vaš

Zalar Aleksander

»DA NE BO
POMOTE«

Dne 26. in 27. avgusta sta se v Selcih iztekli veliki veselici, ki ju je organiziralo športno društvo iz Dražgoš zaradi izgradnje novega športnega igrišča za šolo v Dražgošah in nabavo igralnih rekvizitov za otroke. Organizatorjem, ki so se zelo potrudili za izvedbo te veselice — program je bil zelo bogat tako z nagradami kot tudi igrami — je pomagalo vreme, tako da programa ni bilo

mogoče v celoti izvesti, vendar so veselico uspešno izpeljali do konca. Na žalost pa lahko povem, da je nevednost nekaterih navzočih pripeljala organizatorje v slabo voljo, kajti le — ti (nekateri) so bili mnenja, da je pri prodaji srečk prišlo do špekuliranja. Sam lahko povem, da je prišla nagrada pravično in ne po stranski poti v roke nekega šolarja, tudi iz Dražgoš. Sam sem bil navzoč, ko je srečko izvelel in bil presrečen, da je to dokaj vredno nagrado (eno izmed najboljših), vendar zanj tudi vsaj za sedaj neuporabno nagrado, izvelel. Ker pa je jasno pri vseh ljudeh prisotna tudi nevoščljivost, se je to tudi tokrat pokazalo. Prav zaradi tega potem fantič ni vzel nagrade, zato da se ne bi govorilo, da je vse izpeljano nekje za kulisami.

Veselico so hvalevredno izpeljali do konca in lahko smo samo veseli in hvaležni, da se športno društvo sploh pripravi za tako akcijo, za bodoče otroke pa tudi za starejše, saj v Dražgošah praktično ni nobenega prostora, kamor bi odšli otroci v nedeljskih popoldnevih. Zato bi tudi starejši (z izjemo zopet lahko rečem samo nekaterih) lahko pomagali pri izvedbi veselice, pa tudi igrišča. Pojavlja pa se seveda vprašanje, če starši vendarle ne želijo, da bi njihovi otroci raje zahajali v »brunario«.

ŠD Dražgoše, še enkrat, kljub nekaterim nejasnostim — BILO JE ZELO VREDU

BRALEC

naslov v uredništvu



ETIKETA
64226 ŽIRI

Delovna organizacija Etiketa Ziri razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

VODENJE FINANČNO-RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA
PONOVA OBJAVA

Na razpisana dela in naloge je lahko imenovan kandidat, ki poleg splošnih z zakonom predpisanih pogojev izpolnjuje še posebej:

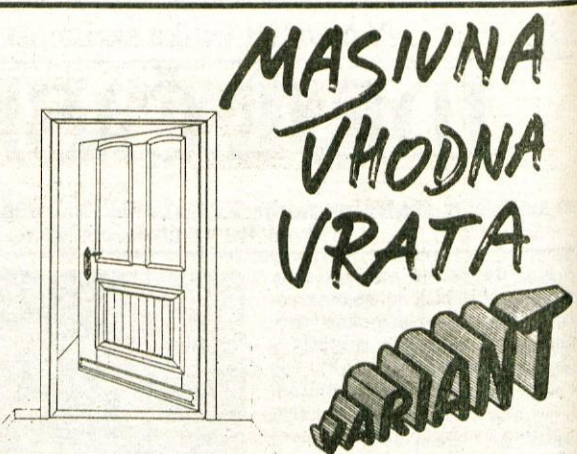
- da je diplomirani ekonomist s 4 leti delovnih izkušenj na delih in nalogah s posebnimi pooblastili in odgovornostmi
- da je sposoben voditi in organizirati delo

Kandidat mora s svojim delom izražati opredeljenost do samoupravnega socializma in ustvarjalno razvijati samoupravne in socialistične družbeno-ekonomske odnose.

Kandidat za navedena dela in naloge bo imenovan za dobo štirih let s možnostjo ponovnega imenovanja.

Pisne prijave s potrebnimi dokazili o izpolnjevanju pogojev, naj kandidati pošljejo v osmih dneh po objavi, s pripisom »za razpis«.

Vse kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po poteku roka za prijavo na razpis.

PRI NAKUPU STAVBNEGA POHIŠTVA IN
PREGRADNIH STEN NUDIMO:

- 10 % popust za plačilo z gotovino
- 10 % popust za nakup na potrošniško posojilo (možnost 3 oz. 6-mesečnega odplačevanja)

PRI NAKUPU MONTAŽNE HIŠE NUDIMO:

- 15 % popust za plačilo z gotovino
- možnost plačila v dveh obrokih

JELOVICA

lesna industrija ŠKOFJA LOKA, tel. (064) 631-241 telex: 34579 yu lije, telefax: (064) 632-261

OBIŠČITE NAS NA MEDNARODNEM SEJMU
OBRTI V CELJU OD 8. DO 17. SEPTEMBRA -
HALA D



CESTNO PODJETJE KRANJ p.o.
Jezerska c. 20, 64000 KRANJ

Po sklepu odbora za delovna razmerja objavljamo prosta dela in naloge:

1. VZDRŽEVANJE CESTE
za enoto Jesenice - 1 delavec

Pogoji: priučen delavec - cestar z internim izpitom oz. strokovnim tečajem, 1 leto delovnih izkušenj, starejši od 18 let.

2. ČUVANJE KAMNOLOMA V KAMNI GORICI - 1 delavec

Pogoji: osnovna šola, tečaj za varnostnika, potrjeno pooblastilo za nošenje orožja od oddelka za notranje zadeve pristojne občine, 6 mesecev delovnih izkušenj, trimesečno poskusno delo.

Za objavljena dela in naloge pod tč. 1 bo delavec sklenil delovno razmerje za določen čas s polnim delovnim časom pod tč. 2 pa za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: Cestno podjetje Kranj, Jezerska cesta 20, Kranj. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 15 dni po sprejemu sklepa.

Franč Puhar - Acı

Kranjske zgodbe skozi
stoletja

Leta 1903

NOVA KLAVNICA V
KRANJU

Mestna klavnica je dokončana in komisijsko prevzeta. Skupni stroški so bili 38.899 kron. Za hišnika se sprejme Alojza Brezarja z mesečno plačo 500 K in prostim stanovanjem. Brezar je podkovski kovač in izučen za mesogledca. Kot mesogled bo lahko nadomeščal živinozdravnika.

Na sejmišču pa se napravi ograjene prostore za hrvaške prašiče. Tako je bilo sklenjeno na seji občine 27. februarja 1903.

TELEFON LJUBLJANA —
TRBIŽ

Predvidena je nova telefonska zveza od Ljubljane do Trbiža z vmesnimi telefonskimi postajami v Beli peči, Mojstrani, na Jesenicah, v Lescah, v Radovljici, Podnartu in v Kranju. Občine naj bi prispevale 30 odstotkov stroškov. V Kra-

nju tega denarja ni. Zato odklanja ta načrt. Tako so sklenili občinski možje 21. julija 1903.

VELIKA MATURA

Velika matura na kranjski Gimnaziji je končana. Zrelostni izpit je končalo 27 kandidatov, žal iz Kranja samo 2. Ostali so iz drugih krajev: Gorenjske, pa tudi od drugod. Maturantje so bili tudi iz Čepovana, Brežic, Ormoža, Vrhnike, celo iz Ljubljane. Vse kaže, da Kranjčani tudi v tem pogledu zaostajajo. Posledice se bodo pokazale dosti kasneje, ko bo prepozno.

PRVA HRANILNICA

V »Gorenjcu« 12. 2. — 10. januarja 1903 je bila objavljena razveseljiva vest. Z novim letom je začelo v Kranju posloovati novozasnovano »kreditno društvo«, ki je za Kranj velikega gospodarskega pomena. Član postane oni, ki vplača vsaj en glavni delež, ki znaša 200 K. Hranilne vloge se plačujejo po 4,5 odstotka. Urađuje vsak dan do 12. ure, tudi ob nedeljah. Ob ponedeljskih in semanjih dneh pa tudi popoldne.

ŠPIRITOVO MESTO

Od 1. januarja do 1. avgusta 1903 je bilo na železniško postajo v Kranju pripeljano 13 borelov ali 175.000 l 90 odstotnega špirta. Iz tega bodo številne žganjekuže in v Kranju naredile vsaj pol milijona litrov špirtovega šnopsa. In ta strupena pijača se bo potočila v Kranju. Res je, da na Gorenjskem ni trte, pripeljano vino pa je za marsikoga predrago. Špirt pa pelje v telesni in duševni propad. Morda tudi to vpliva na porazne rezultate vojaške naborne komisije, saj so čez 60 odstotkov mladeničev škartirali. Tako piše v »Gorenjcu«, podatki na železniški postaji pa so prav gotovo točni.

Leta 1904

PRVA KMETIJSKA
MEHANIZACIJA

V Žabnici so v nedeljo, 15. aprila 1904 prvič preizkusili najnovejši »petrolejski motor« za slamo rezat, žito mlatit in mlet. Na ogled je prišlo čez 100 gledalcev, predvsem kmetov iz Zabnice in sosednjih vasi. Motor porabi na uro le za pet vinarjev kurjave pa nobenega kurjača. Na dan pa omlati 20 štantov žita. Tako je pisalo v »Gorenjcu« 16. aprila 1904. Torej so bili Žabničani že takrat najbolj napredni kmetje. Marsikje na Gorenjskem so za mlačev žita uporabljali »gepel« še po 2. svetovni vojni.

DOMOVINSKA ZVEZA

Priseljevanje v mesto ni bilo enostavno. Že od leta 1900 dalje je bil v veljavi zakon, ki je v uvodu pravi: Oni avstrijski državljani, ki je od 1. januarja počeni prostovoljno in ne prostovoljno celih 10 let bival v kaki avstrijski občini, ne da bi potreboval javnega ubožnega preskrbovanja, se mora brezplačno sprejeti v občinsko domovinsko zvezo. Tako je bil na seji občine dne 29. januarja 1904 v zvezo sprejet znani slikar in podobar Matija Bradaška. V Kranju so ta zakon uporabljali še dolgo po 1. svetovni vojni.

Leta 1905

KONČNO VODOVOD
DO KRANJA

Na občinski seji dne 9. novembra 1905 so imeli glasovanja za vodovod iz Čemšenika. Glasovanje je bilo poimensko. Za vodovod je bilo 21 odbornikov, proti pa 5 — seveda dekan Koblar in še štirje iz njegovega korita. Na seji deželnega zbora je poslanec Ciril Pirc zagovarjal ta zakonski načrt. Že 25. novembra 1905 je prišla brzojavna vest, da je deželni zbor zakon o vodovodu sprejel. Od skupnih stroškov 620.000 K plača državni melioracijski sklad 40 odstotkov, deželni sklad kranjske 30 odstotkov, mesto Kranj z okoliškimi občinami Senčur in Predosje pa 30 odstotkov. Razprava glede vodovoda se je začela že maja 1900. To je začetek sprememb v Kranju. Zanimarjeno, celo nehygienično življenje meščanov se bo spremenilo.

TV SPORED

PETEK

8. septembra

10.00 Video strani
10.10 Mozaik
12.00 Video strani
16.20 Video strani
16.30 TV dnevnik
16.45 Poslovne informacije
16.50 Mozaik, ponovitev
17.50 EP Video strani
17.55 Spored za otroke in mlade
18.10 Delfin Fliper, 3. del ameriške nanizanke
19.05 Risanka
19.12 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 Žarišče
20.35 Bled 89: SP v veslanju
20.55 Svet nenavadnih sil Art-hurja Clarka, angl. dokum. serija
21.30 Kriminalna zgodba, ameriška nadalj.
22.20 TV Dnevnik 3
22.30 Vreme
22.35 Informativna oddaja za goste iz tujine
22.45 Jaz ali ti, avstralski film
0.20 Video strani

2. program TV Ljubljana

16.00 Satelitski programi — poskusni prenosi
18.55 Barcelona: Svetovni pokal v atletiki
21.40 Satelitski programi — poskusni prenosi (do 01.30)

1. program TV Zagreb

8.20 TV Koledar
8.30 Otroški program
14.55 Izobraževalna oddaja
15.30 Poročila
15.40 Program plus, ponovitev
17.45 Poročila
17.55 TV koledar
18.05 Kronika 9. vrha neuvrščeneh
18.25 Narodna glasba
19.05 Risanka
19.10 Informativna oddaja za goste iz tujine
19.15 Vreme
19.18 Risanka
19.30 TV Dnevnik 2
20.25 12 žigosanih, serijski film
22.00 Zabavnoglasbena oddaja
22.30 TV Dnevnik
22.45 Kulturni magazin
00.00 Informativna oddaja za goste iz tujine
00.05 Program plus

SOBOTA

9. septembra

13.25 Video strani
13.35 Propagandna oddaja
13.40 Bled: SP v veslanju na mirnih vodah, finale, prenos
17.00 Propagandna oddaja
17.05 TV Dnevnik 1
17.20 Poslovne informacije
17.25 Aretacija Grizlija Adamsa, ameriški film
19.00 Video strani
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Utrip
20.15 EPP
20.20 Zrebanje 3 x 3
20.33 SP v veslanju
20.55 Delo na črno, amer. nani-zanka
21.50 Elton John v Veroni
22.50 TV Dnevnik 3
23.20 Vreme
23.25 Informativna oddaja za goste iz tujine
23.30 Ceneje jo je obdržati
0.55 Video strani

2. program TV Ljubljana

16.00 Satelitski programi — poskusni prenosi
17.10 Jugoslavija, dober dan
17.40 Otroška predstava
18.55 Barcelona: Svetovni pokal v atletiki, prenos
21.30 Satelitski programi — poskusni prenosi

1. program TV Zagreb

8.20 TV Koledar
9.25 Dvanajst žigosanih, ameriški film
10.55 Program plus, ponovitev
12.55 Rezerviran čas
14.30 Buster Keaton, angleški film
16.00 Sedem TV dni
16.45 Poročila
16.50 TV koledar
17.00 Narodna glasba
17.15 TV dnevnik
17.30 Dramska serija, ponovitev
18.30 Dokumentarni program
19.15 Informativna oddaja za goste iz tujine
19.20 Vreme
19.30 TV Dnevnik
20.15 Rdeče in črno, ameriški film
23.10 TV Dnevnik
23.30 Program plus
2.00 Poročila

NEDELJA

10. septembra

8.20 Video strani
9.25 Otroška matineja
12.10 Ljudje in zemlja
13.35 Bled: SP v veslanju na mirnih vodah, finale, prenos
17.25 Video strani
17.30 TV Dnevnik 1
17.35 Poslovne informacije
17.40 A. Roussel: Pakova pojedina, glasbena oddaja
18.00 Delo na črno, ponovitev
18.45 Risanka
19.00 TV mernik
19.20 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.15 EPP
20.20 Atthe Gashi: Izlet, TV nadaljevanka
21.05 EPP
21.10 Zdravo (vmes Poročila)
22.40 Informativna oddaja za goste iz tujine
22.45 Video strani

2. program TV Ljubljana

10.00 Danes za jutri in Vrnitev odpisanih, nadaljevanka TV Beograd
17.10 Avtomobilске dirke formule 1 za VN Italije, posnetek iz Monze
18.55 Barcelona: Svetovni pokal v atletiki, prenos
21.30 Organizirani kriminal, angleška dokumentarna serija
22.20 Druga godba 88
22.45 Konjeniški športi
23.15 Športni pregled

1. program TV Zagreb

9.20 Poročila
9.30 Nedeljsko dopoldne za otroke
11.00 Kmetijska oddaja
12.00 Izobraževalni program
13.00 Louis Mesnier, šolski učitelj, francoska nadaljevanka
13.55 Nedeljsko popoldne
16.25 Med Jelico in Moravo, potopis
16.55 Bo Brummell, ameriški film
18.45 Risana serija
19.08 TV sreča
19.18 Informativna oddaja za goste iz tujine
19.30 TV Dnevnik
20.00 Igre brez meja
21.35 TV Dnevnik
21.55 Zelena soba, francoski film
23.25 Informativna oddaja za goste iz tujine
23.30 Program plus
1.30 Poročila

PONEDELJEK

11. septembra

16.30 Video strani
16.40 TV dnevnik
16.45 Poslovne informacije
16.50 TV mozaik
16.50 Utrip
17.05 Zrcalo tedna
17.20 Da ne bi bolelo
17.35 Oči kritike
18.05 Zvočnost slovenskih pokrajin: Koroška
18.20 Video strani
18.25 Spored za otroke in mlade
18.25 Radovedni Taček
19.00 Risanka
19.10 Informativna oddaja za goste iz tujine
19.15 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 Aljoša Simjanovski: Picaso, drama TV Skopje
21.05 EPP
21.05 Propagandna oddaja
21.10 Osmi dan
21.50 TV Dnevnik 3
22.05 Vreme
22.10 Informativna oddaja za goste iz tujine
23.05 Video strani

2. program TV Ljubljana

16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi
17.50 Ciper — starodavna ladja zopet pluje, izobraževalna oddaja
18.15 Svet športa
19.30 TV dnevnik
20.05 Žarišče
20.35 Po sledeh napredka
21.05 Televizija, angleška dokumentarna serija
22.00 Druga godba

1. program TV Zagreb

15.10 Poročila
15.15 Program plus, ponovitev
17.15 TV dnevnik
18.05 Številke in črke, kviz
18.25 Dokumentarna oddaja
19.15 Vreme
19.18 Risanka
19.30 TV Dnevnik
20.00 Deški bič, TV drama
21.25 Resna glasba
22.15 TV Dnevnik
22.35 Informativna oddaja za goste iz tujine
22.40 Program plus
1.40 Poročila

TOREK

12. septembra

10.00 Video strani
10.10 Mozaik, šolska TV
10.40 Mozaik: Pamet je boljša kot žamet, Angleščina

11.10 Video strani
16.30 Video strani
16.40 TV dnevnik
16.45 Poslovne informacije
16.50 Mozaik, šolska TV, ponovitev
18.00 Video strani
18.05 Spored za otroke in mlade
18.05 Govorica telesa
18.10 Po sledi ptice Dodo
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.20 Dobro je vedeti
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Propagandna oddaja
20.05 D. Bowie: Družina Munroe, kanadska nadaljevanka
20.55 Propagandna oddaja
21.00 Omizje
22.10 TV Dnevnik 3
23.15 Vreme
23.20 Informativna oddaja za goste iz tujine

2. program TV Ljubljana

17.00 Satelitski programi — poskusni prenosi
18.00 Beograjski TV program
19.00 Cigani Ivanoviči, glasbena oddaja
19.30 TV Dnevnik
20.05 Žarišče
20.35 Zrebanje lota
20.40 Umetniški večer

1. program TV Zagreb

15.10 Poročila
15.15 Program plus, ponovitev
17.15 Poročila
19.10 Vreme
19.18 Risanka
19.30 TV Dnevnik
20.00 Zrebanje lota
20.05 Veliki avtobus, ameriški film
22.40 TV dnevnik
22.00 Kontaktni magazin
23.30 Informativna oddaja za goste iz tujine
22.45 Program plus

SREDA

13. septembra

10.00 Video strani
10.10 Mozaik
10.10 Osmi dan
10.50 Vsak človek se rodi svoboden, dokumentarna oddaja
11.30 Video strani
16.30 Video strani
16.40 TV Dnevnik 1
16.45 Poslovne informacije
16.50 Mozaik, ponovitev
16.50 Osmi dan
17.30 Dokumentarna oddaja
18.15 Video strani
18.20 Spored za otroke in mlade
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.20 Dobro je vedeti

19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Propagandna oddaja
20.30 Film tedna: Ciklus latin-skoameriških filmov: Ljubim te, argentinski film
21.40 Propagandna oddaja
21.45 TV Dnevnik 3
22.05 Informativna oddaja za goste iz tujine
22.10 Svet poroča

2. program TV Ljubljana

15.55 Beograd: PEP v nogometu
17.55 Budimpešta: PEP v nogometu
19.50 Premor
20.05 Žarišče
20.35 Leningrajski spomini, balet
22.00 Satelitski programi — poskusni prenosi

1. program TV Zagreb

15.10 Poročila
15.15 Program plus, ponovitev
17.15 Poročila
18.05 Številke in črke, kviz
18.25 Dokumentarni program
19.13 Informativna oddaja za goste iz tujine
19.18 Risanka
19.30 TV Dnevnik
20.20 Moderni časi, oddaja o filmu in Oficir za vrtnico
23.05 TV dnevnik 2
23.25 Informativna oddaja za goste iz tujine
23.30 Program plus
1.30 Poročila

ČETRTEK

14. septembra

10.00 Video strani
8.10 Mozaik, šolska TV
16.30 Video strani
16.40 TV dnevnik
16.45 Poslovne informacije
16.50 Mozaik, šolska TV, ponovitev
18.25 Spored za otroke in mlade
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
20.05 F. M. Stewart: Ellis Island, ameriška nadaljevanka
21.45 TV Dnevnik 3
22.05 Informativna oddaja za goste iz tujine

2. program TV Ljubljana

17.00 Satelitski programi — poskusni prenosi
18.00 Beograjski TV program
19.00 Čas, ki živi
19.30 TV Dnevnik
19.50 Premor
20.05 Žarišče
20.35 Mali koncert
21.25 Oči kritike
22.55 Satelitski programi — poskusni prenosi

RADIO

PETEK, 8. septembra:

Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program - glasba - 5.00 Poročila in Dnevni koledar - 5.50 Rekreacija - 6.50 Dobro jutro, otroci - 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - 11.05 Za starejše občane - 12.00 Poročila - na današnji dan - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Domača glasba - 14.05 Gremo v kino - 15.30 Dogodki in odmevi - 15.55 Zabavna glasba - 16.00 Od melodije do melodije + EP - 17.00 Studio ob 17.00 in glasba - 18.05 Vdomet melodij - 19.00 Radijski dnevnik - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Z instrumentalnimi ansambli - 20.30-23.00 Slovencem po svetu - 23.05 Literarni nočno - 23.15-4.30 Nočni program - glasba

SOBOTA, 9. septembra:

Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 5.00 Poročila in Dnevni koledar - 5.50 Rekreacija - 6.50 Dobro jutro, otroci - 8.05 Pionirski tednik - 9.05 Jezikovni pogovori - 10.05 Kulturna panorama - 11.05 Prizma optimizma - 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.00 Poročila - 14.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.40 Radijski Merkurec + EP - 15.15 Radio danes, radio jutri - 15.30 Dogodki in odmevi - 15.55 Zabavna glasba - 16.00 Od melodije do melodije + EP - 17.00 Tedenski aktualni mozaik - 18.05 Znano in priljubljeno - 19.30 Obvestila in zabavna glasba - 19.45 Z instrumentalnimi ansambli - 20.00 Koncert iz naših krajev - 22.00 Zrcalo dneva - 22.30 Večeri slovenskih skladateljev zabavne glasbe - 23.05 Literarni nočno - 23.15-5.00 Nočni program - glasba

NEDELJA, 10. septembra:

Prvi program
5.00-8.00 Jutranji program, glasba - 8.00 Poročila - 8.05 Radijska igra za otroke - Medvedka s pentljo - 9.05 Se pomnite, tovariši - 10.05 Nedeljska matineja - 10.35 Nedeljska reportaža - 11.03-16.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 16.00 Lotjica domačih - 17.00 Poročila - 17.30 Humoreska tega tedna - 18.05 Priljubljene operne melodije - 19.00 Radijski dnevnik - 19.35 Lahko noč, otroci - 20.00-22.00 V nedeljo zvečer - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nočno - 23.15-04.30 Nočni program, glasba

PONEDELJEK, 11. septembra:

Prvi program
19.35 Lahko noč, otroci - 20.00 Sotočja (prenos iz studia Radia Maribor) - 21.05 Zaplešite z nami - 23.05 Literarni nočno - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

radio triglav jesenice

Petek, 8. septembra:

16.00 — Pričetek programa, 16.05 — Pregled kulturnih in športnih dogodkov ob koncu tedna, 16.30 — Domače novice, 17.00 — Kamen splošne: Čemu služijo barake ob Cesti maršala Tita na Jese-nicah, 17.45 — Obve stila, 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP, 18.40 — Povabljeni ste, 18.55 — Zaključek programa.

Sobota, 9. septembra:

16.00 — Obvestila, 16.30 — Domače novice, 16.45 — Zabavno-glasbena oddaja, 17.45 — Obve-stila, 18.00 Čestitke poslušalcev in EP, 19.55 Zaključek programa.

Nedelja, 10. septembra:

11.00 — Mi pa nismo se uklonili: Ob 50-letnici začetka II. svetovne

vojne, 11.30 — Obvestila, 12.00 — Nedeljsko popoldne — vmes čestitke poslušalcev in EP.

Ponedeljek, 11. septembra:

16.00 — Obvestila, 16.30 — Domače novice, 17.00 — Aktualno, 17.45 — Obvestila, 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP, 18.15 — Športni pregled, 18.35 — Minute za resno glasbo, 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa.

Torek, 12. septembra:

16.00 — Obvestila, 16.30 — Domače novice, 17.00 — Rekli so, 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP, 18.35 — Zanimivosti iz zabavne glasbe, 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa.

Sreda, 13. septembra:

16.00 — Obvestila, 16.30 — Domače novice, 17.00 — Aktualno, 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP, 18.35 — Minute iz narodnozabavne glasbe, 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa.

Četrtek, 14. septembra:

16.00 — Obvestila, 16.30 — Domače novice, 17.00 — Turistična borza Radia Triglav, 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP, 18.35 — Vedno zelene melodije, 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa.



KINO

KRANJ CENTER

8. septembra amer. ital. akcij. komedija BARBARI ob 16. in 18. uri, amer. trda erotika NAJBOLJŠA UČITELJICA ob 20. uri 9. septembra amer. ital. akcij. komedija BARBARI ob 17. in 19. uri, amer. trda erotika NAJBOLJŠA UČITELJICA ob 21. uri 10. septembra amer. ital. akcij. komedija BARBARI ob 17. in 19. uri, amer. komedija DVOJČICI (VELIKI POSEL) ob 21. uri 11. septembra amer. akcij. film TEKSŠKI GRANIČAR ob 16., 18. in 20. uri 12. septembra amer. akcij. film TEKSŠKI GRANIČAR ob 16., 18. in 20. uri 13. septembra amer. akcij. film TEKSŠKI GRANIČAR ob 16., 18. in 20. uri 14. septembra amer. akcij. film AMERIŠKI NINJA III ob 16. in 18. uri, CESARSTVO SONCA amer. vojni film ob 20. uri

KINO STORŽIČ

8. septembra amer. mlad. akcij.

film DEKLE IZ KITAJSKE CETRTI ob 18. in 20. uri 9. septembra avstral. pust. komedija KROKODIL DUNDEE I. ob 16. in 18. uri, angl. krim. drama MONA LISA ob 20. uri 10. septembra amer. ital. pust. film TATTOVI ZLATE KOBRE ob 16. in 18. uri, amer. trda erotika NAJBOLJŠA UČITELJICA ob 20. uri 11. septembra DANES ZAPRTO! 12. septembra nem. erot. film EROTIČNE IGRE V INTERNATU ob 18. in 20. uri 13. septembra amer. ital. pust. film TATTOVI ZLATE KOBRE ob 18. in 20. uri 14. septembra amer. komedija NORA ZABAVA V EVROPI ob 18. in 20. uri

ŽELEZAR

8. septembra amer. akcij. film AMERIŠKI NINJA III ob 18. in 20. uri 9. septembra amer. akcij. film AMERIŠKI NINJA III ob 17. in 19. uri, amer. komedija DVOJČICI (VELIKI POSEL) ob 21. uri 10. septembra amer. akcij. film AMERIŠKI NINJA III ob 17. in 19.

uri, amer. vojni film CESARSTVO SONCA ob 21. uri 11. septembra amer. vojni film CESARSTVO SONCA ob 17.30 in 20. uri 12. septembra hongkong. akcij. film SUPER NINJA ob 18. uri, amer. vojni film CESARSTVO SONCA ob 20. uri 13. septembra amer. mlad. akcij. film DEKLE IZ KITAJSKE CETRTI ob 18. uri, amer. trda erotika NAJBOLJŠA UČITELJICA ob 20. uri 14. septembra amer. fant. pust. film ELIMINATOR ob 18. uri, amer. trda erotika NAJBOLJŠA UČITELJICA ob 20. uri

DOM KAMNIK

8. septembra amer. komedija VROČEKRVNI JACK FLASH ob 18. in 20. uri 9. septembra amer. akcij. film TEKSŠKI GRANIČAR ob 17. in 19. uri, amer. vojni film CESARSTVO SONCA ob 21. uri 10. septembra amer. akcij. film TEKSŠKI GRANIČAR ob 17. in 19. uri, amer. trda erotika DETEKTIVKA IZ BEVERLY HILLSA ob 21. uri 11. septembra amer. fant. pust. film ELIMINATOR ob 18. in 20. uri 12. septembra amer. ital. pust. film TATTOVI ZLATE KOBRE ob 18. in 20. uri 13. septembra NI KINOPREDSTAVI! 14. septembra

nem. erot. komedija EROTIČNE IGRE V INTERNATU ob 18. in 20. uri

TRŽIČ

8. septembra avstral. pust. komedija KROKODIL DUNDEE I ob 19. uri, amer. trda erotika PRIVLAČNOST ob 21. uri 9. septembra hongkonški akcij. film OBRAČUN V HONGKONGU ob 17. in 19. uri, amer. trda erotika PRIVLAČNOST ob 21. uri 10. septembra amer. hongkonški akcij. film OBRAČUN V HONGKONGU ob 17. in 19. uri, amer. trda erotika PRIVLAČNOST ob 21. uri 11. septembra amer. akcij. komedija DVOJČICI (VELIKI POSEL) ob 18. in 20. uri 12. septembra amer. akcij. komedija DVOJČICI (VELIKI POSEL) ob 18. in 20. uri 13. septembra NI KINOPREDSTAVI! 14. septembra amer. ital. pust. film TATTOVI ZLATE KOBRE ob 18. in 20. uri

KOMENDA

8. septembra amer. akcij. film TEKSŠKI GRANIČAR ob 20. uri

ČEŠNICA

8. septembra hongkonški akcij. film OBRAČUN V HONG KONGU ob 20. uri

KRANJSKA GORA

8. septembra amer. komedija DVOJČICI ob 18. in 20. uri

DUPLICA

9. septembra amer. trda erotika DETEKTIVKA Z BEVERLY HILLSA ob 20. uri 10. septembra amer. fant. pust. film ELIMINATOR ob 18. in 20. uri 13. septembra amer. akcij. film AMERIŠKA NINJA III ob 20. uri 14. septembra amer. ital. pust. komedija BARBARI ob 20. uri

DOVJE

10. septembra amer. komedija VROČEKRVNI JACK FLASH ob 19. uri

KINO RADOVLJICA

8. septembra jug. film ČUVARJI MEGLJE ob 20. uri, amer. erot. film DEKLETA IZ TAKSIJA ob 22. uri 9. septembra amer. akcij. film AVTOCESTA STRAHU ob 18. uri, amer. krim. film PRIČO JE TREBA UBITI ob 20. uri 10. septembra amer. kriminalka PRIČO JE TREBA UBITI ob 18. uri, jugoslovanski film ČUVARJI MEGLJE ob 20. uri 11. septembra amer. akcij. film AVTOCESTA STRAHU ob 20. uri, 12. septembra amer. krim. kriminalka PRIČO JE TREBA UBITI ob 20. uri

ob 20. uri 13. septembra amer. akcij. film AVTOCESTA STRAHU ob 20. uri 14. septembra šved. erot. film LJUBEZENSKE SANJE ob 20. uri

KINO BLED

8. septembra amer. fant. film SMEH V VESOLJU ob 20. uri 9. septembra amer. akcij. film OPERACIJA ŠIMPANZ ob 18. in 20. uri, amer. erot. film DEKLETA IZ TAKSIJA ob 22. uri 10. septembra amer. komedija TRIJE SIMPATIČNI VAGABUNDI ob 18. uri, amer. fant. film SMEH V VESOLJU ob 20. uri 11. septembra jugoslovanski film ČUVARJI MEGLJE ob 20. uri 12. septembra jugoslovanski film ČUVARJI MEGLJE ob 20. uri 13. septembra amer. kriminalka PRIČO JE TREBA UBITI ob 20. uri 14. septembra amer. akcij. film AVTOCESTA STRAHU ob 20. uri

KINO BOHINJSKA BISTRICA

9. septembra amer. fant. film SMEH V VESOLJU ob 20. uri 10. septembra amer. akcij. film OPERACIJA ŠIMPANZ ob 18. uri, amer. erot. film DEKLETA IZ TAKSIJA ob 20. uri 14. septembra amer. kriminalka PRIČO JE TREBA UBITI ob 20. uri

Svojevtrsten podvig Gorenjevaščana Zvoneta Peterlina

V trinajstih dneh 245 kilometrov s hoduljami

Gorenja vas, 31. avgusta - Prejšnji četrtek se je s svojevtrstne počitniške pustolovščine vrnil domov v Gorenjo vas Zvone Peterlin. V trinajstih dneh je z ročno narejenimi hoduljami prehodil 245 kilometrov poti od Hodoša na madžarski meji do doma. Manjši kos "slovenske diagonale" do Pirana bo morda "doštukal" kdaj kasneje.



Zvone Peterlin, veder tridesetletnik, zaposlen v Rudniku urana Žirovski vrh, je sploh posebej. Še pred petimi leti je bil aktiven alpinist. Gora je kot ženska, hoče te imeti čelga, pravi. Odločil se je torej za ženo, za družino, svoje štiri otroke.

Obdržal pa je mesec dni poletja. Samo zase, da dokazovanje samemu sebi, da še zmore. Tako je lani, denimo, prekošaril Avstrijo, Češko-slovaško, Zahodno Nemčijo in Švico, leto prej s kajakom priveslal do Beograda, letos se, kot rečeno, postavil na hodulje. Zanimivo pri vsem tem pa je, da med letom sicer ne trenira, ne kolesari, ne teče, da je v kajak sedel kot nevednež, da tudi na hoduljah pred 12. avgustom še nikoli ni stal. Naredil jih je le dan pred začetkom "potepa".

V primerjavi s prejšnjimi podvigi, ki so bili bolj samotarski, je bila letošnja hoja s hoduljami bolj družabno doživetje in zato po svoje tudi privlačno. Zvone je sicer ubiral karseda malo prometne poti (najbolj se je bal tovarnjakov, ob katerih se je na hoduljah zavrtel kot vrtavka), vendar so ga ljudje povsod, kjer je hodil, spremljali, spraševali, se čudili, ga bodrili, mu ponujali osvežitev, ga vabili v hiše. Seveda pa so ga najlepše presenetili prijatelji, sodelavci, ki so mu prišli naproti že v Vodicah, ob povratku, 24. avgusta, pa so mu Gorenjevaščani priredili pravcati slovesni sprejem.

Trinajst dni na hoduljah ni so mače solze, prizna celo športnih naporov vaju Zvone Peterlin, ki pravi, da v življenju ni pomembna kondicija, ampak volja. Najbolj so bile obremenjene roke. Na dan je prehodil povprečno dvajset kilometrov, povprečna hitrost je bila dva kilometra na uro. Na hodulje se je spravil zgodaj zjutraj, sestopil enkrat med polno in eno, do treh počival v senci, potem pa spet naprej, do noči. Med počitkom je pisal tudi dnevnik. To dela na vseh svojih poteh, za spomin na stara leta, kot pravi. S potepanjem po svetu ne pri naša grmade spominkov, le fotografije in kose narave, kakšen zanimiv kamen, ki ga kot poznavalec mineralov in fosilov posebej pritegne. Kam pa prihodnje leto?

H. Jelovčan

Štefeto Lovjek iz Tržiča:

Kar viličarja bi vozil

Tržič, septembra - Zadnjega avgusta je bil Lovjek Štefe, ki ima eno zelo redkih bolezni, epidermolizis bulloza, star devetnajst let. Invalidsko je upokojen, toda še vedno upa, da se mu bo zdravje toliko izboljšalo, da bi se nekoč redno vključil v delovno razmerje. Moped že vozi, zdaj se pripravlja na izpit za avto, in če bi bil le pri močeh in zdravju, se tudi vožnje viličarja ne bi ustrašil.



razvedrilo, za šport. Da bi le tako šlo naprej. Zdaj gre v atomske toplice, kjer bo imel vso oskrbo, potem pa mu bomo skušali omogočiti tečaj za vožnjo avtomobila. Njegove roke verjetno ne bodo nikoli tako dobre, da bi z njimi trdno prijel volan, kot normalen šofer, pač pa mu ga bodo morali predelati, da ga bo vrtel z vso roko.

Fant se silno veseli šofirstva. Z mopedom je kar spreten. In če bi le lahko, bi naredil tudi tečaj za vožnjo viličarja. Z rokami nikoli ne bo mogel delati, se dobro zaveda, vozil pa bi lahko. Kdo ve? On in njegovi starši imajo upanje. Trenutno pa mu je v največjo zabavo psička Kaja, prelepa nemška ovčarka, ki mu jo je podaril Stane Čemažar iz Kranja. Nič ni hotel zanjo, le srečen naj bo z njo, je dejal. In res je v Štefeto Lovjek dom prinesla veliko veselja. Lovjek je sicer sam ne more voditi na vrvi, ker bi mu z njo lahko preveč zarezala v občutljive roke, zato pa je ves čas ob njem doma, živahna in razumna, da Lovjeku nikdar ni dolgčas, da se nikoli več ne počuti osamljenega.

"Rad bi kaj delal, da bi imel občutek, da lahko kje koristim," razmišlja mama Ivica. "Sicer pa je v zadnjem letu dobro napredoval. Veliko živahniji je, koža se mu boljša in tudi voljo ima za delo, za

D. Dolenc

Radovljški prispevek k osnovni šoli po meri otroka

Otrokova enkratnost spet dovoljena

Radovljica, 6. septembra - Osnovna šola po meri otroka sicer spominja na neko drugo, svojčas pogosto uporabljeno geslo političnega trga, vendar nima s politiko ničesar skupnega in zato lahko upamo, da bo iz njega počasi le nekaj dobrega zrastle. Gre, na kratko in preprosto rečeno, za to, da bi osnovna šola, ki je bila tri desetletja dokaj brezosebno naravnana na povprečnega otroka, medtem ko so se nadpovprečni v njej dolgočasili, podpovprečni (oprostite izrazu) pa je niso dohajali in so bili zato oboji nezadovoljni, dala in zahtevala od vsakega učenca toliko, kot zmore. Le otrok, ki uspešno reši nalogo, bo zadovoljen in motiviran za učenje (mar ni enako z nami, odraslimi?) in bo rad hodil v šolo. Pri spreminjanju šole ima zelo pomembno vlogo pedagoška znanost in pod njenim okriljem šolska psihologija. O tem smo se pogovarjali s psihologinjo Ivico Gracelj iz radovljjske šole A. T. Linhart.

Šolska psihologija je mlada stroka. Občutek imam, da so bili psihologi dolgo vzeti kot "drugorazredni" pedagoški svetovni delavci, obteženi s šablonskimi nalogami, da pa so nekateri uspešni posamezniki s svojim inovativnim raziskovalnim delom uspeli opozoriti na stroko, njen pomen in možnosti v iskanju poti do boljših učnozgojnih rezultatov učencev. Kakšne so dejanske možnosti, kjer so ovire, če so, za še bolj učinkovito delo? »Stroka je res mlada, ogromno je še nezaznane, vzorcev ni. Za večjo učinkovitost dela pogrešam permanentno izobraževanje in stalno povezavo šol s strokovnimi institucijami, zlasti pedagoškim institutom, kjer so ljudje z ogromno



Ivica Gracelj

znanja. Tudi v šolah se marsikaj dogaja, poskuša, raziskuje, vendar rezultati preredko pridejo do drugih. Skratka, slabost je v premalo povezanih in usklajenem delu celotne pedagoške stroke. Sama vseh deset let sodelujem s katedro za psihologijo, kjer tudi skušam dokončati magistririj.

Radovljjska šola je prevelika, imate okrog 1300 učencev, matično šolo in tri podružnice, torej več kot dovolj dela s "šablonskimi" nalogami. Kljub temu ste lani opravili obsežno raziskovalno nalogo.

»Delo je bilo timsko, drugačno niti ni mogoče. Denarno ga je podprla občinska raziskovalna skupnost, ki je omogočila tudi letošnje nadaljevanje, v šoli pa je bil, kar je poglavito, posluš zanj. Tudi učiteljici Majda Kobler in Maruša Rovanešek sta pristali na več dela. Sama sem projekt vodila, zbrala in obdelala rezultate.

Za kakšno delo pravzaprav gre, iz kakšnih pobud ste se ga lotili?

»V šoli se že dolgo trudimo, da bi približali šolo otroku in ne obratno. To naj bi veljalo tako za interesne dejavnosti, s katerimi smo izdatno obogatili program dela in življenja kot za redni pouk, kjer pa nekako nismo našli prave poti. Spodbuda je bil slab učni uspeh v nekem obdobju, bilo je tudi več vzgojnih problemov kot običaj.

Poletni utrip zamejskega športa

Gorica, avgusta - »Je telesna kultura res samo »telesna«, ali je nekaj, kar bi morali drugače poimenovati, ker zaobjema poleg gibanja še znanje o gradnji infrastrukture, socialni, psihomotoriki in še marsikaj drugega zdraven? Je šolska telesna vzgoja res samo to, da gre ekipa šestih igralcev že tretjič zapored na državni finale mladinskih iger? Je res šport v tekmovalnem smislu le medla predstava, ki nam jo včasih nudijo nekatera moštva, vpisana v razna prvenstva. Ali gre za rekreacijo, kot smo jo pojmovali še v prejšnjem desetletju«, je v svoji knjigi uvodoma zapisal avtor knjige o »Zamejski telesni kulturi in športu nasploh« Aldo Rupel.

»A še vedno telesna kultura in šport dajeta vse tisto, kar morata«, je pred dnevi v Meblu v Gorici dejal profesor telesne vzgoje Aldo Rupel.

Prav zato so zamejski športniki naredili korak naprej. Ni več poletnega mrtvila, kakršno je bilo še pred tremi leti. Ko so končali tekmovalne v ligah, ni bilo več športnega življenja. Sedaj se pri zamejskih športnikih dela naprej tudi, ko se lige končajo. Prav poletne priprave silijo, da spet začneš vse od začetka. Športniki iz zamejstva, še posebej iz Gorice, gredo na poletne priprave na Ravne, Tolmin, Radgono in v Kranj, kar velja predvsem za moštvene športe. Združena športna društva so pripravili tudi ekshibicijsko odbojkarstvo tekmo z jugoslovansko člansko reprezentanco, ki je bila na pripravi v Novi Gorici.

Poleg tega prirejajo tudi tečaj za trenerja kajakaštva na Soči v Gorici. 10. septembra

no. Spraševali smo se, zakaj, kje so korenine. V analizo sem zajela najslabše učence, to je ponavljalce in tiste, ki so napredovali z nezadostno oceno, skupaj 130 otrok. Analiza je pokazala, da v prvem razredu med učenci še ni pomembnih razlik v uspehu, prav tako še ne na prehodu iz prvega v drugi razred, medtem ko so na prehodu iz drugega v tretji razred obravnavani učenci že zaostajali v šolskih ocenah. V tretjem razredu se torej pri učno slabih učencih začnejo pojavljati luknje v znanju. In če je tam začetek zla, se nam je zdelo primerno, da začnemo bolj intenzivno delati in spremljati učence ravno v tretjem razredu.

Odločili smo se za fleksibilno učno diferenciacijo, kot se strokovno reče, za nivojski, diferenciran pouk pri matematiki, kjer je otroke lažje spremljati, ocenjevati, preverjati, vrednotiti. Način nekoliko spominja na dopolnilni pouk za slabše učence in dodatni pouk za boljše, bistvena razlika je ta, da je dopolnilni in dodatni pouk samo ob rednem pouku, medtem ko smo tu učence dveh tretjih razredov že med rednim poukom ob preverjanju znanja razdelili v dve homogeni skupini; v dopolnilno, kjer so otroci samo utrjevali in urili temeljno znanje, in v dodatno učno skupino, kjer so temeljno znanje dograjevali glede na zmogljivosti posameznega učenca. Dva od štirih razredov paralelke sta celo minulo šolsko leto predstavljala eksperimentalno skupino z diferenciranim poukom matematike, dva pa kontrolno skupino, kjer je pouk potekal ustaljeno.

In kaj ste ugotovili na koncu šolskega leta?

»Čeprav je bilo v eksperimentalni skupini samo trinajst odstotkov diferenciranih ur matematike (strokovna literatura priporoča eno tretjino), smo pri učencih v eksperimentalni skupini ugotovili statistično boljše učni uspeh pri matematiki kot pri učencih v kontrolni skupini. Trdimo, da je razlika v uspehu rezultat nove metode, saj je bil pri drugih predmetih učni uspeh enak.

Dejali ste, da boste letos raziskovalno delo nadaljevali.

»Model smo uvedli v vse štiri tretje razrede, razen tega pa z diferenciranim poukom nadaljujemo tudi v dveh lanskih eksperimentalnih razredih, torej v letošnjih četrth, ker nas zanima, kaj bo s temi učenci v petem razredu, ko učni uspeh bistveno pade.

Poleg boljšega statističnega učnega uspeha pri matematiki ste z diferenciranim poukom najbrž dosegli še kaj več?

»Spodbudili smo motivacijo, ki je poleg sposobnosti posameznega učenca in delovnih navad najpomembnejši dejavnik za učenje, ki najmočnejše vpliva na boljše ali slabši učni uspeh. Ko so učenci delali v diferenciranih skupinah (zunajna diferenciacija), so v vsaki skupini reševali še po tri nivojske naloge (notranja diferenciacija). Vsak učenec je rešil sebi primerne naloge, bil zadovoljen, s tem je začela narasčati motivacija. Zanimivo, da je bilo v drugem polletju veliko več učencev v skupini, kjer so dograjevali znanje.

Torej ni nevarnosti, da bi učenec ostal v "predalčku", v katerega bi ga v začetku strpali in bi se razlika med slabšimi in boljšimi nenehno stopnjevala?

»Ne. Približno polovica učencev je bilo celo leto v isti skupini, druga polovica se jih je glede na snov, ki so jo boljše ali slabše došli oziroma obvladali, premikalo iz prve v drugo skupino in obratno.

Vi ste zadovoljni. Kaj pa otroci? Kako so sprejeli nov način pouka, ki priznava in spodbuja njihovo razliknost?

»V anketi jih je 90 odstotkov pohvalilo, 92 odstotkov jih je še naprej želelo diferenciran pouk. Vseč jim je bil, kot so dejali, ker se veliko naučijo in več znajo, ker imajo boljše ocene, ker dobivajo veliko različnih računov, ker tekmujejo, ker delajo v skupini, ker učiteljica več razlaga, ker bolj napnejo možgane in podobno. V manjšini proti so bili učno zelo slabi učenci, ki jih moti prehajanje iz ene v drugo socialno skupino.

Kakšna je možnost, da vaše izkušnje postanejo splošen model dela spremenjene osnovne šole po meri otroka?

»Glede na to, da v Sloveniji zavračajo zunanjo diferenciacijo otrok - čeprav je bila z enotno osnovno šolo povzročena veliko hujska diferenciacija - je ta model sprejemljivejši. Učenci so se v diferenciranih skupinah bolj aktivirali, več so delali, bili uspešnejši, s tem pa so si, kar se mi zdi zelo pomembno, polepšali samopodobo. Pomembno je tudi, da se učijo dejansko za znanje, ne za oceno. Seveda pa tak način pouka terja dobro organizacijo in od učiteljev velike napore.

H. Jelovčan

Velika Kumrova družina se je nepričakovano še povečala

Lučka srečna v novem domu

Na Logu, 5. septembra - Njena rojstna hiša stoji v Dolenji vasi pri Polhovem Gradcu. Vendar pa od maja naprej ni več njen dom, čeprav se še vrača vanjo. Tam ima sorodnike, dva odrasla brata, prijatelje, ki jih ne more čez noč pozabiti. Tako kot ne staršev. Oče je umrl pred štirimi leti, komaj 46-letna mama pa maja letos. Na soboto se je Lučkina sestra Meta možila s Kumrovim Mirkom z Loga, na torek pa mame ni bilo več.

Lučka je tako imenovani zapozneli otrok. Trije so bili v treh letih, potem dolgo nič in nato Lučka. S sestro Meto sta si bili vseskozi najbližje. Zato Meta, ko je umrla mati, ni nič pomisljala, za Lučko je prevzela vso roditeljsko odgovornost in jo vzela s seboj v prostoren Kumrov dom na Logu v Poljanski dolini, vraščen v sončno pobočje nad slikovito cerkvico svetega Volbenka.

Kumrovi, ki se sicer pišejo Čadež, niso imeli nič proti Metini "doti". Tudi tu sta imela gospodar Jože in gospodinja Slavka lepo po vrsti tri sinove (v manj kot letu dni so se vsi trije poročili), potem hčerko, ki odhaja na fakulteto, materi za krilo pa se še drži Primož, ki bo pozimi star pet let.

Slavka in Jože sta torej vajena otrok. Čeprav je skrb za Lucijo oziroma Lučko, kot ji

ljubkovalno pravijo, prevzela snaha Meta, se tudi sama ne brani dekletka. Zjutraj jo pripravita za šolo, jo napotita na kombi, ki hribovske otroke pelje v poljansko šolo. Lučka zdaj hodi v drugi razred in se je med novimi sošolci nepričakovano dobro znašla. Tudi ko pride iz šole, se vrta okrog Jožeta in Slavke, dokler Meta ne pride iz službe. V Primožu ima tovariša za igro, ravno danes pa je žena drugega Kumrovega sina prinesla iz porodnišnice še eno punčko.

Lučka je postala Kumrova. Čeprav ji je usoda že v rosnih letih iztrgala najljubša človeka, očeta in mamo, je vendarle srečen otrok. V odrasli sestrini Meti in njenemu možu Miranu je dobila nova starša, pri Kumrovih nov, topel dom. Vsi otroci nimajo takšne sreče.

H. Jelovčan

Namesto uvodnika

BOJAN ŠTIH

Kratke in izmišljene zgodbe iz let 1941 - 1945 XIX.

Gozdna jasa. Konec politične ure. Poletje in tople trave. Komisar, ki je opravil politično uro, se sladko smehlja in vprašuje partizane, preproste kmečke fante, ali so ga razumeli. Vsi mu zatrjujejo, da so vse doumeli, kar jim je povedal. Zakaj, če bi kdo rekel, da komisarjeve besede niso bile jasne, bi sledila nova politična ura. In tega so se partizani bali kot hudič križa. Je pa že prijetneje lenariti na soncu kot pa poslušati politične modrosti. Čisto na robu jase je pod bukvijo ležal partizan, ki je svojemu sosеду govoril: »Ubogi otroci in ljudje po vojni, če pomislim, kako jih bodo komisarji mučili s pripovedovanji o nas. Le kdo bi pojasnil, zakaj sta revolucija in besedičenje nerazdružljiva? Sicer pa bodi Bog zahvaljen, da

sem partizan in mi zato ne bo treba poslušati zgodbe o vojni po vojni. Sicer pa, raje še enkrat v boj kot pa poslušati komisarjeve pridige o revoluciji skozi pet desetletij miru.« Potem je pripovedovalec ostro pogledal svojega soseda in takole končal svoje modrovanje: »Kolikor te poznam, si lenuh in boš prav rad poslušal komisarjeve pravljice in ponaredke o sebi in o svojih bojnih tovariših, le da ti ne bo treba delati. Ti si manifestant v svojem bistvu. Še tole ti rečem. Včasih so začeli pripovedovati pravljice z besedami Nekoč v starih časih..., nove pravljice pa se bodo začele z besedami Še pomnite, vodilni tovariši...« Potem je vstal, odšel h komisarju in se mu poln zvitosti zahvalil za modre besede v politični uri.



Urednikova beseda

»Gre za sedanost, za to, da se ZK dokončno odreče boljševizmu v prihodnje in se znova pridruži evropski socialistični tradiciji, od katere se je svoj čas odcepila...« razmišlja v sestavku Partija na razpotju — in ne le pred kongresom — kot že tolikokrat — temveč na razpotju med klasično boljševsko partijo in prenovljeno ZK. Boljševska preteklost te partije je zgodovinsko dejstvo, ki ga ne kaže »opravičevati«. Gre za sedanost, za to, da se ZK dokončno odreče boljševizmu v prihodnje in se znova pridruži evropski socialistični tradiciji, od katere se je svoj čas odcepila. V takšni odločitvi je samo po sebi vsebovano tudi vse tisto, o čemer se že nekaj časa veliko govori: politični pluralizem, »sestop« z oblasti, »poštene« volitve...

MIHA NAGLIČ

Partija na razpotju — in ne le pred kongresom

V tem zapisu skušam osvetliti trditev, da Zveza komunistov Slovenije to pot ni le pred kongresom — kot že tolikokrat — temveč na razpotju med klasično boljševsko partijo in prenovljeno ZK. Boljševska preteklost te partije je zgodovinsko dejstvo, ki ga ne kaže »opravičevati«. Gre za sedanost, za to, da se ZK dokončno odreče boljševizmu v prihodnje in se znova pridruži evropski socialistični tradiciji, od katere se je svoj čas odcepila. V takšni odločitvi je samo po sebi vsebovano tudi vse tisto, o čemer se že nekaj časa veliko govori: politični pluralizem, »sestop« z oblasti, »poštene« volitve...

Pogled od znotraj

Na razpotju ni le ZK, na njem stojijo tudi komunisti kot posamezniki. Nekateri so se že odločili in partijo zapustili. Eni težijo na nova pota, drugi hodi po starih, tretji čakajo, kam se bo vse skupaj obrnilo. Razlike med novimi in starimi so tolikšne, da jedru ZK, potem ko se odloči, kam bo šlo, ne bodo vsi sledili. Ne razhajajo se le posamezniki, raziti se utegne tudi ZK kot celota.

Nedavno sem bral, kako je s komunisti na Madžarskem. Razdeljeni so na staliniste, reformiste in centriste. Prvi so sicer ta čas voutu, vendar imajo še vedno močne pozicije v politiki in v vojski, čakajo le signal velikega brata in že bi bili spet na sredi poligona; reformisti imajo pobudo, z neverjetno naglico in odločnostjo ubirajo nova pota; sredinci čakajo, kaj bo, potegnili bodo z zmagovalcem. (Mladina, 18. 8. 1989, str. 25-26). Mar ni v ZK Slovenije razmerje sil podobno? Na eni strani stara garda, Mladinine »zdrave sile« ali kakor se jim že reče, na drugi prenovitelj Kučan in njegovi, ki imajo pobudo, sredi med obema večina, ki po hrvaško molči in čaka, kaj bo. Šla bo pač za tistim, ki

bo zmagal. ZKS se bo mogoče celo razdelila: na klasično kompartijo in na moderno stranko evropske socialistične orientacije. Po zgledu, kakršnega vidimo za prvo v francoski KP, za drugo pa v italijanski. Prenovljena stranka bi se lahko tudi preimenovala: v SSS — Slovensko socialistično stranko. Tisti, ki čakajo, bi se potem lahko na volitvah odločili za eno, drugo ali celo tretjo izbiro. Še lepše bi seveda bilo, če bi vsi skupaj ubrali novo pot, vendar je kaj takega — kolikor poznam ljudi — iluzorno pričakovati.

France Popit je s svojim zadnjim pismom očitno že dal vedeti, da za Kučanom ne bo več hodil. In za njim je gotovo še kdo. Kakor kdo hoče! Saj ravno v tem je stvar: da lahko gre vsak po svoje in ne več zaukazano vsi za enim.

Slovenska ZK je zdaj v bistvu na tistem razpotju, na katerem je bilo evropsko delavsko gibanje že na samem začetku. Najdemo ga v polemiki Marxa in Engelsa z Bakuninom, v sporu med I. internacionalo (Mednarodnim delavskim združenjem) in Socialistično revolucionarno alianso iz leta 1872. Razhajanje je izraženo v tehle besedah: »Da bi zagotovili uspeh revolucije, je potrebna enotnost misli in dejanja.

Internacionalci poskušajo to enotnost ustvariti s propagando, diskusijo in javno organizacijo proletariata; Bakuninu za to ni potrebno drugega kot tajna organizacija stotih mož, privilegiranih zastopnikov revolucionarne ideje; razpoložljiv, samozvan generalni štab revolucije pod poveljstvom stalnega »občana B.«. Enotnost misli in dejanja ni nič drugega kot ortodoksija in slepa poslušnost. **Perinde ac cadaver.** Tu smo sredi Družbe Jezusove. MEID V., 24) Sodeč po teh besedah Bakunin ni le povzel jezuitski zgled, nakazal je tudi boljševskega. Marx je torej že pri Bakuninu »zavohal« tisti znameniti »duh partije«, ki je pozneje prevladal v stalinizmu in po katerem lahko en razred zastopa le ena partija. Neuko delavsko maso vodi partijska elita, ki edina pozna skrivnostno zgodovino. Pri Marxu samem pa so še vsi nastavki za pluralizem. V komunističnem manifestu piše, da so komunisti le ena od delavskih strank, brez »posebnih principov, po katerih bi hoteli modelirati delavsko gibanje.« Gre jim za interes celote in za odločnost v boju. »Njihova teoretska prednost pred ostalo množico proletariata je vpogled v pogoje, tok in splošne rezultate proletarskega gibanja.« (MEID II, 603)

Oglejmo si nekoliko ta »vpogled«. Kdo ga ima? Proletarci, komunisti ali samo partijsko vodstvo? Sodeč po Marxu le komunisti, sodeč po Engelsovem predgovoru k tretji nemški izdaji (1890) pa proletarci nasploh: »Za končno zmago tez, postavljenih v »Manifestu«, se je Marx zanašal izključno na edino na intelektualni razvoj delavskega razreda, kot je nujno moral iziti iz združene akcije in diskusije.« Zgodovinsko dejstvo je, da si je »ekskluzivno« pravico do »vpogleda« kasneje pridržala boljševska partija. A prišli so časi, ko nemara kdo vidi še dlje in globlje kot ona.

Komunističnemu gibanju so njegovi nasprotniki pogosto očitali tudi, da je anacionalno — »delavci nimajo domovine«. Osrednje mesto v družbi, ki ga v meščanskih demokracijah zavzema »suverenost ljudstva«, v komunističnih zavzame »diktatura proletariata«. Tako se zamaje tisto občutljivo ravnotežje razmerij med individualnim, partijskim, razrednim, nacionalnim in svetovljskim. Če eno od naštetih prevlada, se ravnotežje poruši. Če bi prevladal interes posameznikov, bi dobili anarhijo, diktatura ene same partije se izrodi v stalinizem, prevlada nacionalnega vodi v fašizem, svetovljsanstvo pa je še vedno precej neopredeljena reč, čeprav postaja svet vedno manjši in vse bolj povezan.

Skratka: ena sama stranka ne more v celoti zastopati niti celega razreda, kaj šele cel narod ali vse državljane. Zato je delitev oblasti oziroma dopuščanje opozicije nujnost. Poglejmo, kaj si v tem oziru misli o ZKS slovenska »opozicija«.

Pogled od zunaj

»Partija nima kaj sestopati z oblasti. Najprej naj — ker je to v njeni moči — omogoči prehod v demokracijo, potem se bomo pa naprej menili.« Tako nekako je v znanem spoprijemu partijskih prenoviteljev in alternativcev v Logatcu argumentiral Ivan Oman, predsednik Slovenske kmečke zveze.

»Kot zelo zgovorno pripovedujejo primeri z Madžarske in Poljske, je kolikor toliko znošen prehod iz diktature v demokracijo mogoč le s pomočjo partije oz. komunistov. V več kot štirih desetletjih vladanja so tako zapletli naše življenje, da ga ni mogoče razplesti oz. normalizirati z običajnimi volitvami.« Tako dr. Dimitrij Rupel, ex-predsednik Slovenske demokratske zveze. (Demokracija, 12. 7. 1989)

»Sicer pa je naše stališče, da ZK Slovenije na izrednem kongresu v Beogradu nima kaj razpravljati, sklepati in sprejemati v imenu slovenskega naroda. Že zato ne, ker je absolutna manjšina, ki nima za kaj takega nobenega polnomočja.« Tako pa dr. Hubert Požarnik, novi predsednik SDZ. (Demokracija, 22. 8. 1989)

Zanimiva, a protislovna stališča. Po eni strani od ZKS zahtevajo, da izprazni mesto oblasti, po drugi pa naj še ostane in opoziciji celo pomaga, da se vanj umesti. Kakorkoli že, gre za dvojce. Najprej naj ZKS izpelje svojo preno do konca, se odreče jezuitsko-boljševskemu duhu in sestopi v polje političnega pluralizma, ki ga mora in more prav ona omogočiti. Sočasno je treba »ljudstvu« dopustiti, da suvereno odloči, kdo in kako mu bo vladal po-

slej. »Poštene« volitve, napovedane za prihodnjo pomlad, bi bile lahko velik korak v tej smeri.

ZKS mora na novo preveriti zgodovinsko legitimnost svoje oblasti. Ima še vedno ljudski mandat, ki ga je pridobila s svojim predvojnimi delovanjem, v OF, med NOB, v letu 1948... in ki ga v zadnjem času stanje v družbi postavlja pod vprašaj?

Če bo do poštenih volitev res prišlo, bomo državljani Slovenije postavljeni pred izbiro, kakršne že dolgo ni bilo. Zdi se, da se tudi politika začenja obnašati tržno. Kdo bo ponudil več in več iztržil?

Jugovidik

Odločitev o tem, kdo in kako nam bo vladal, je v izključni pristojnosti državljanov Slovenije. V Jugoslaviji se s tako odločenostjo marsikdo ne strinja. »Bratska« pomoč v namerani odločitvi je več kot verjetna, a v načelu nesprejemljiva. Zato te možnosti v tej obravnavi ne upoštevam.

V SR Sloveniji velja načelo »en človek, en glas«. V SFR Jugoslaviji pa poleg tega še načelo »ena republika, en glas« ob soglasju le-teh. Enako velja za glasove komunistov in republiških partij. Obravnava slovenskih partijskih in državljskih zadev je torej mogoča v slovenskem in v jugoslovanskem okviru. Slovenski je prvi, v jugoslovanskem se lahko opredeljuje šele, ko so v prvem temeljne odločitve sprejete.

Kako se bo torej opredelila ZKS? Ker ta odločitev žal ni le njena interna zadeva, jo javnost pričakuje z največjim zanimanjem.

Miha Naglič

TOMAŽ KUKOVICA

Italijanski marksizem in distanca

Gledišče italijanskega marksizma na jugoslovansko politično dogajanje

Komparativni pogled na državi, kot sta Italija in Jugoslavija napelje na glavno podobnost; socialno-ekonomska razdeljenost držav na razviti sever in nerazviti jug. Omenjena razlika je izhodišče novega pogleda na dogajanje v jugoslovanski politiki s strani italijanskih teoretikov, a hkrati točka, kjer mehanizmi človeškega uma pridejo na točko nespoznavnega, ker površen pogled na problem ne da logičnega razpleta. Logičnost je jasno ob pogledu zgodovinskih dogajanj v Italiji.

O čem je namreč reč?

Gre za pojem distance, ki odigra bistveno vlogo pri novem italijanskem pogledu na dogajanje v jugoslovanski politiki. Zanimivo je, da teorija prihaja iz vrst teoretikov marksizma, ki niso vezani na PCI (komunistično partijo Italije), temveč na katoliško stranko. Nastala je paradoksalna povezava marksizma s katoliško stranko. To vsekakor kaže na distanco vzpostavljeno tekem zgodovine do marksizma v Italiji, kar prinaša pozitivni prizvok marksistični teoriji — ideologiji, saj distancirana premetlost teorije omogoča kritičen vpogled na dogajanje.

Če smo prej govorili o točki nespoznavnega, ki ne more logično povezati razlike med PCI in ZKJ, ki ni sposobna kritične samorefleksije in obračuna s prejšnjo filozofsko vestjo, pa PCI prav to omogoča, da je distanca oz. pojem distance historično razumljiv. Pojem distance zatorej omogoča marksistični teoriji renesanso in ponovno prodor tudi v najbolj nepričakovanih splošjih.

Nastanek distance ima kali v boju za združitev Italije. Po zatrtih poskusih v revolucionarnem letu 1848 so se časi za radikalne spremembe na Apeninskem polotoku spremenile na slabše. Prvi ugodni moment za spremembe je bila krimska vojna, ki jo je sardinski ministri predstnik Cavour izkoristil za uveljavitev svoje taktike združevanja italijanskega ozemlja nasproti taktiki nacionalne smeri, katere udarna moč je bil Garibaldi, ideološka moč pa Mazzini. »Garibaldi in Mazzini nista nikoli imela namena, da bi v Italiji razvila agrarno revolucijo, zato pa tudi nista mogla računati na podporo ljudskih množic. Njun edini cilj je bila nacionalna združitev Italije...«¹ Nastala je fronta dveh taktik združitve, za kateri je bil cilj isti, polja delovanja pa različna. Cavour je deloval na polju diplomatske taktike, Mazzini na polju nacionalne identitete. Zanimiv je razplet osamosvojitve, Cavourjeva in Mazzinijeva inačica sovpadata v točki cilja in združita ljudstvo z idejo, ki postane subjekt in objekt revolucije. Svojo nemoč in neznanje je delavstvo poplačalo z izgubo glavnega akterja revolucije po padcu papeške države in združitve Italije.

Razplet dogodkov je bil naslednji:

Cavour je leta 1859 postal zaveznik Francije in Anglije proti Rusiji z obljubo, da ga bo Francija podprla v vojni proti Avstriji. Še istega leta je Avstrija izgubila vojno proti Sardiniji in se odrekla Lombardiji. Napoleon III. je sicer obljubil Cavourju tudi Benetke in Benečijo, vendar pa je moral popustiti zaradi možnosti povezave Avstrije in Prusije proti Franciji.

Uspeh Cavourjeve vojske je zanetil upore v Toskani, Parmi in Modeni, kjer so padli absolutistični režimi, dežele pa so bile priključene Sardiniji. Leta 1860 je v akcijo stopil Garibaldi, kajti v neapeljskem kraljestvu je prišlo do upora nezadovoljnega ljudstva, nakar je padel absolutistični režim. Vendar je Garibaldi po uspešnem posegu omahoval glede politike Sardinije, saj bi udarec proti Sardiniji pomenil razkol Italije na dve osamosvojitveni struji, boreči se za isti cilj. Zato je dovolil intervencijo Sardinije, ki je kasneje dobila nadzor nad neapeljskim kraljestvom. Leto kasneje je prišlo do proglasitve Italijanskega kraljestva.

V letu 1862 je prišlo na vrsto jabolko spora — Rim in papeška država. Francija je bila neposredna zaveznica papeške države in Sardinije, kar je kompromitiralo Garibaldi in njegove prostovoljce. Garibaldi se je lotil naskoka na Rim trikrat. Leta 1862 ga je onemogočila sardinska vojska, leta 1867 ga je premagala Francija, tretji poskus leta 1870, ko je bila skorumpirana Francija v vojni s Prusijo in ni mogla posredovati, je Garibaldi uspel. Tako je bil združen še zadnji kosček Italije, saj je leta 1866 Italija dobila kot premagana zaveznica Prusije v vojni z Avstrijo Benečijo.

Poglejmo si analizo dogodkov.

Italija kot zaostala agrarna država je dosegla osamosvojitve s pomočjo delavskih oz. ljudskih množic, ki so po združenju zopet postale marginalni problem. Razočaranje nad Mazzinijem, ki je po združenju Italije odkrito prešel v kroge liberalne buržoazije, je bilo neizmerno. Hkrati je potrebno poudariti, da je prišlo do združitve Italije ravno v času, ko sta se za kasnejše italijansko delavsko gibanje odvila dva pomembna dogodka:

- Pariška komuna l. 1871, ki so jo organizacijsko uspešno vodili anarhisti prouhonistične smeri, a so taktično padli,
- Haški kongres I. Internacionalne, ko so Bakuninovi anarhisti doživeli poraz.

Vpliv pariške komune in haškega kongresa na delavsko gibanje se je kazal kot rešilna bilka italijanskega delavstva ob dejstvu, da so bili kot konstitutivna fronta zedinjenja Italije izigrani. Spoznanje, da je delavstvo ostalo brez pravic v državi, ki so jo sami zedinili, je spodbudilo destruktivno revolucionarnost množic. Svoj ideal revolucije so iskali v Bakuninovem anarhizmu, ki je zmotno trdil, da je potrebno ukiniti dedno pravo, na katerem tudi temelji privatna lastnina in država. Bakunin je menil, da je potrebno napraviti pučistično organizacijo, ki bo zrušila državo kot princip svetovnega zla, ter napraviti avtonomije majhnih komun.

Anarhistična ideologija je imela v Italiji množico privrženecv glede na ekonomske razmere Italije (bila je zaostala agrarna država) in neporavnane račune z novo, neprincipielno vlado. Mera interpelacije je bila ravno pravnja za energičen nastop Bakunina, katerega so ga teoretsko zrušili marksisti na haškem kongresu. Italija je bila poleg Španije prava država za izvedbo anarhističnih idealov. Protiutež Bakuninovem anarhizmu so bili marksisti, ki v svojih vrstah niso imeli človeka, ki bi zrušil vpliv anarhizma. Vlada je anarhiste in marksiste enačila in jih preganjala. Sočasno se je bil tudi boj med anarhisti in marksisti. Nastala pozicija je ustvarila distanco, ki jo je ugodno izkoristil profesor filozofije in lingvistike na rimski univerzi Antonio Labriola (1843-1904). Labriola je prvi, ki je v italijanskem prostoru izkoristil nastalo pozicijo distance do ideologij delavskega gibanja. Izhajajoč iz meščanske družine, ki je po poreklu odtujena in nasprotujoča delavskim ideologijam, je bil deležen izobrazbe, ki je manjkala delavstvu. V predmarksističnem obdobju se je ukvarjal z deli Hegla, Spinoze, Herberta in Vicoja, ki so bila »presenetljivo«² ob spoznanju z Engelson podlaga tudi marksizem in seveda Marxu in Engelsonu. Korespondenca, ki se je razvila med Labriolo in Engelsonom je ustvarila »ne-pričakovani«³ obrat. Namreč, meščanski profesor zaplaval v vode marksizma. Delovanje oz. teoretski doprinos Labriole v italijanskem marksizmu je zadal anarhizmu udarec, od katerega se ne more več pobrati. Vzrok lahko iščemo v dejstvu, da je bil anarhizem radikalno že na haškem kongresu. Ta internacionalni poraz ga je prisilil, da se je umaknil v Italijo in Španijo, kjer je izkoristil dano situacijo, da se je lahko obdržal na trulih oseh utopizma, dokler ni dobil končnega udarca, ki v deželi nekega delavstva, kjer vsak sofist pobera simpatije, ki razkrije teoretsko trulost.

Izgleda, da anarhizem ostane dominanten v Italiji, da ustanovitev delavske stranke v Ita-

liji 1882, poruši pa jih leta 1892 ustanovitev poznejše partito socialista italiano PSI.

Doba od začetnih pobud zedinjenja do zedinjenja Italije, frakcijskih bojev med anarhisti in marksisti ustvari distanco, ki jo je izkoristil Labriola kot meščan, da je utemeljil teoretski marksizem. Čeprav je v italijanskem marksizmu po Labriolovi smrti nastala praznina, se je ohranila v italijanski marksistični teoriji tradicija distance, ki onemogoča teoretsko samozadostnost. Tradicijo distance je gojil Labriolov učenec Benedetto Croce (1866-1952), ki je študiral in objavljaval Marxova dela v devetdesetih letih devetnajstega stoletja, nakar je zapadel v pozicijo antimarksiista in izrazitega heglovca. Pozicija heglovstva in novoheglovstva ohranjajo s Crocejem in novoheglovcem Giovaniem Gentileom delujočih okrog časopisa »La critica«, predstavlja otok zdravega duha pri branju del Marxu in Engelsonu znotraj tedaj stalinistično okužene Evrope, ki zanika vsako povezavo Marxu s Heglom.

Po I. svetovni vojni so bile razmere za izvedbo delavske revolucije v Italiji zrele; npr. l. 1920, ko je prišlo do zasedbe tovarn in zemljišč ter ustanavljanj delavskih svetov, vendar pa razdrobljeno in frazersko delavsko vodstvo in bilo sposobno pravilno usmeriti revolucionarnega vrenja. Zato je prišlo še istega leta oz. leto pozneje do razcepa delavske stranke na PCI in PSI.

Antonio Gramsci proti dogmatskim zvezam....

Situacija v PCI je bila dvosmerna. ANTONIO GRAMSCI kot glavna figura italijanskega delavskega gibanja v obdobju 1921-26 je bil predstavnik antidogmatskega in antistalinističnega teoretskega in praktičnega delovanja. Distanca, s katero je obdeloval teoretska vprašanja, ga je privedla do pravih, a za kominternu nesprejemljivih ugotovitev.

Kot predstavnik PCI v kominterni in poslanec v parlamentu se je znašel v tragi-komični situaciji, ko je PCI zavrnila njegov koncept boja, medtem ko je PSI koncept sprejela. Problem je razrešil Stalin, ki je v dogovoru z Mussolinijem strpal Gramscija v zapor, kjer je bil do leta 1937. Dva meseca pred smrtjo so ga oblasti izpustile iz zapora, da je lahko umrl doma. V zaporu je Gramsci napisal 42 zvezkov znanih kot Zaporški zapiski, ki so ob objavi napravili revolucijo v marksistični literaturi.

Kljub vsem pritiskom kominterne na PCI, so se marksistični teoretiki uspeli izogniti stalinizmu dogmatizmu in ohranili distanco. V tem času je Antonio Bamfi (1886-1957) poudarjal univerzalnost marksizma znotraj kulture in humanizma, Cesare Luporini pa je naredil v Italiji spoj eksistencializma z marksizmom.

Bistveno vlogo pri preboju dogmatizma in ohranjanju distance je odigral PALMIRO TOGLIATTI s svojo pojavnostjo. V obdobju vladanja Stalinovega dogmatizma znotraj PCI je ohranil svoje, razlikujoče se od vodstva, mišljenje, ki ga je zmagovalno manifestiral maja oz. junija 1956 v intervjuju za časopis »Nuovi argomenti«. Tu je pozdravil padec stalinizma in dal zahtevo po razkritju vzrokov, ki so postavili Stalina na oblast. Pomembna ugotovitev, ki jo je podal, pa je naslednja: Togliatti zahteval, da se je italijansko delavsko gibanje osvobodilo dogmatskih in antimarksiističnih shem vodenja, in tako gradilo socializem z večstrankarskim sistemom. Gre za pomembno ugotovitev, da lahko le večstrankarski sistem omogoči distanco do teorije in onemogoči samozadostnost, ki se pojavlja v enostrankarskih sistemih. In če se vrnemo na uvodne besede o podobnostih in razlikah Italije in Jugoslavije, je večstrankarski prav tisto čudo, ki ohranja teoretsko konstruktivnost oz. prednost Italije. Gledano skozi prizmo jugoslovanske zgodovine delavskega gibanja je bilo predvojno

obdobje, čeprav večinoma dogmatsko, najbolj svetlo obdobje delavskega gibanja. Povojno obdobje je obračunalo z distanco in zašlo v teoretsko samozadostnost.

Sočasno s Togliattijem je nastopil tudi Galvano DELLA VOLPE (1895-1968), ki je odprl polje diskusij o Marxu in Heglu. V delu »Logica come scienza positiva«⁴ odkriva, da se metode Marxu in Heglu bistveno razlikujeta in zato je nemogoče povezati Marxu s Heglom. Še dlje kot Della Volpe je šel njegov učenec Lucio COLLETTI, ki je napisal največji sistematski napad na heglovstvo, kar ga je kdaj bilo v zahodnem marksizmu. Colletti zanika Hegla kot Marxovega predhodnika, ker Hegel preveč izrazito podcenjuje um, medtem ko Marx predstavlja pravo nasprotje. Zato lahko, kot pravi Colletti, iščemo pravega Marxovega predhodnika v Kantu.

V osemdesetih letih je nastopila kriza stalinističnih sistemov, ki se usmerjajo v parlamentarizem zahodnega tipa. Marksizem počasi izgublja primat ideologije delavskega razreda... V Italiji, kjer je omenjena koncepcija premetla, se Marxove študije pojavljajo v mnogih raziskavah, tako da je marksizem stalno navzoč. Trenutno ohranja Marxovo filozofijo na italijanski politični sceni katoliška stranka. Oglejmo si top-point omenjene struje.

Katoliška stranka je prevzela študije nizozemskega marksističnega teoretika, ki je blizu strukturalizmu, Andrea Gunderja Franka delujočega v ZDA. Frank je napravil v navezavi na Marxove politekonomske študije, študijo o komunizmu, ki ga že tisočletja vlečejo pripadniki ljudstev — domorodcev iz Čila in Brazilije. Bistvo njihovega komunizma je v stalni revščini, ki ji je vzrok ekonomsko izkoriščanje. Frank trdi, da so se podobne situacije pojavile tudi v evropski zgodovini v času kolonizacije Južne Amerike. Eden največjih zavojalcev Novega sveta so bili Portugalci, ki so ostajali revni, ker so bili izkoriščani od Angležev — prve pomorske vele-sile...

Aktualen je predvsem prenos ugotovitev Frankovih študij na dogajanje v Jugoslaviji. Slovenija je republika, kjer vlada Frankov sistem komunizma, saj je ekonomsko izkoriščana od Miloševića in Srbije. Italijani navajajo dejstvo, da Slovenci predstavljamo v Jugoslaviji le 10 % prebivalstva, financiramo pa 28 % jugoslovanskega budžeta. Sosedje menijo, da obstaja samo še vprašanje časa, kdaj se bo Slovenija odcepila od Jugoslavije, saj je bila po mnenju katoliške stranke z Ustavom 74 nastala v Evropi možnost za nastanek nove države.

Viri in literatura:

Opomba št. 1. Marjan Britovšek: Zgodovina 19. in 20. st. s posebnim ozirom na delavsko gibanje, Lj. 1980, str. 532

1. Antonio Gramsci: Izbrana dela, CZ, Lj. 1974
2. Antonio Labriola: Izbrana dela, CZ, Lj. 1977
3. Lucio Colletti: Marksizem i Hegel, Nolit, Bg 1982
4. Predrag Vranicki: Zgodovina marksizma 2, MK, Lj. 1983
5. Perry Anderson: Considerations on Western Marxism, Verso, Theford, Norfolk, 1984 (second impression)
6. Diego Santoro, Razgovori in korespondenca 1989

Opomba: Mednaslove smo dodali v uredništvu



DR. IZTOK TOMAZIN: KORAK DO SANJ

LEA MENCINGER

Zmaga nad goro, steno? Samo prijetno slepilo!

Tržič - Tale razgovor je nastajal sredi vročega poletja, takoj potem, ko je dr. Tomazin pospremil zadnjega pacienta tistega dne iz svoje ordinacije v tržiškem Zdravstvenem domu. Ni rekel, da ima malo časa, toda bilo je samo po sebi razumljivo, da ne misli klepetati vse popoldne, čeprav je šlo za njegovo prvo knjigo Korak do sanj. Če je le še nekaj deset dni do odhoda alpinistične odprave v Tibet, kjer naj bi se skupaj z drugimi ukvarjal z zanimivo in še nepreplezano steno osemstisočaka Shisha Pangma, potem časa za razmetavanje resnično ni. Sploh pa ne samo zaradi natančnih priprav vrhunskega alpinista, pač pa tudi zato, ker dr. Tomazin - z 29 leti šele prihaja v najboljša »himalajska« leta - počne še vrsto njemu izredno ljubih stvari. Bere dobre knjige, piše novo alpinistično knjigo, se vozi s terenskim motorjem, skače z jadralnim padalom - in sploh živi tako intenzivno, da bi njegov dan moral pravzaprav imeti več kot pa le 24 ur. Dr. Tomazin je kljub vsemu našel svojstven način, da srečno združuje celo vrsto področij, ki ga zanimajo in za katere se mu zdi, da je vredno porabiti vsaj nekaj dragocenega časa. Kljub temu njegov prvenec (zdaj piše že novo knjigo) ni v naglici spisana knjiga o doživetjih v gorah, pač pa literarno napisan obračun »norega plezanja«, ki pa seveda ni bilo samo to.

Medicina in alpinizem, in to vrhunski, ali je kaj skupnega imenovalca?

»Mislim, da ne dosti. Oboje sicer skušam kar najbolj povezati, najbolj konkretno v GRS. Ne bi pa mogel brez enega in drugega.«

Če ne bi bil zdravnik in alpinist...

»...bi bil verjetno v kakšnem poklicu povezanem z literaturo, med književnostjo in medicino sem se kar težko odločil. Alpinizem seveda ostane tudi v tej kombinaciji.«

Vaša knjiga Korak do sanj, spomladi je izšla pri mariborski založbi Obzorja, je spomin ali nekakšen obračun prvega jugoslovanskega prostega plezalca. Napisali ste jo razmeroma pozno, deset let potem, ko sta s pokojnim plezalskim kolegom in prijateljem Bergantom spoznala in osvojila dotlej za nas neznano tehniko prostega plezanja.

»Napisal sem jo res pozno, prej enostavno ni bilo časa. Pred tremi leti pa sem pri smučanju v gorah hudo padel, grd zlom noge me je prisilil k enoletnemu počitku. To je bila priložnost za pisanje, še enkrat sem lahko v spominu obudil in podoživel vse, kar sva takrat z Bergantom doživela v ameriških gorah. Knjiga je tudi nekakšna utemeljitev moje odločitve, da mi je prosto plezanje le del alpinizma. Prosto plezanje je zame predvsem šport, skalna gimnastika, alpinizem pa je širše vzeto tudi globalen odnos do narave, ni le šport, daleč od tega. Morda je bil v začetku zame pomembnejša ta športna plat, z leti pa postanejo pomembne tudi druge stvari, odnos do narave, doživljanje samega sebe, preskušanje, odkrivanje... vse to je le delček celote.«

Ali alpinisti in prosti plezalci poznate odgovor na vprašanje, zakaj vse to počnete, tvegate, se preskušate?

»V knjigi pravi Henry, ameriški plezalec, - vseh mi je, zato plezam. Tudi to je odgovor. S tem povež vse - ali pa nič. Vsak ima svoj odgovor.«

Je bil za vas prestop od prostega plezanja k vrhunskemu alpinizmu enostaven korak?

»Ne oboje se mi je dogajalo istočasno. Kriterijev razvoja, tudi zahtevnosti do samega sebe je več. Če sprva plezaš sedmo stopnjo, nato pa osmo, je to napredek; če se povzpneš na šeststisočak, kasneje pa osemstisočak je tudi napredek, toda to je le ena plat napredovanja. Primerjati je težko. Ko se specializiraš, ker enostavno vsega ne moreš početi vrhunsko, po eni plati lahko meriš objekti-

vno rast težavnosti, druga plat vse te igre pa je poglobljanje vase. Vse pa pride postopoma ob posameznih ekstremnih doživetjih. Zame je to bila predvsem Himalaja.«

Toda nenehno napredovati v vrhunskem alpinizmu je - tako kot tudi povsod drugod v športu - nemogoče?

»Stopnjevanje seveda ne gre v nedogled. Vem, da sem v alpinizmu dosegel veliko - sam sem se povzpel na osemstisočak, pa kot prvi Jugoslovčan sem pozimi preplezal Dhaulagiri. Česen je naredil seveda še korak naprej. Ne vemo, kakšne so človekove sposobnosti, kje so te meje. Toda za vsakega, tudi vrhunskega športnika v nekem trenutku nastopi čas, ko enostavno sposobnosti ne sledijo več željam...«

Se bo s tem težko sprijazniti enkrat v prihodnjih letih?

»Zame je bistvo alpinizma drugje, ne v nenehni ekstremni dosegah. V knjigi Korak do sanj še nisem napisal, toda v naslednji bom prav gotovo omenil svoje prepričanje: tudi ko bo šla moja alpinistična krivulja navzdol, bom v bistvu imel še vse. Prav tako lepo se bo povzpeli na Kriško goro kot zdaj na Čo Ju ali na Dhaulagiri. Ne bo seveda vseh teh zunanjih okoliščin - splošno občudovanje, ugled v alpinističnih krogih, zavest, da si nekaj naredil, kar drugi ne morejo. Toda to niso bistvene stvari. So sicer tudi pomembne kot spremljajoča motivacija. Na vse gledam brez bojazni. Strah je lahko le tiste, za katere je alpinizem zgolj šport. Ko ne moreš več do vrhunskega uspeha, je lahko zelo hudo. Meni ne bo. Morda bom sicer imel občutek, da bi lahko še kaj naredil, pa nisem, to je razumljivo. Zame je potepanje po Julijcih s stališča vrhunskega alpinizma le malo koristno, s stališča splošnega odnosa do hribov pa še kako zanimivo doživetje.«

Med vzponom mi taka razmišljanja kaj malo pomagajo. Trpim in garam, želim se in strah me je tukaj, sedaj, ta trenutek, ki se vleče v neskončnost, in vrh je še neopredelljivo daleč. Nobena misel ga ne približa. Ujet sem v neznosno sedanjost, ki jo želim zamenjati za karkoli lažjega.

In spet - vem, da tistega pozneje, višje, lepšega, vrednejšega... ne bom nikdar dočkal in doživel brez tolikokrat preklete sedanjosti, v katero sem ujet tukaj. Ne obstaja niti teoretična možnost. Tudi če bi me kdo pripeljal, postavil ali kakorkoli drugače spravil na katerokoli goro, bi mi to le malo pomenilo. Zato se še naprej spopadam z vsemi težavami, ki niso odpora, in v vsakem trenutku slabosti sem poražen, ker si želim konca teh muk in skušam doseči lagodnost. Obenem pa zmagujem, ker nadaljujem vzpon in se bližava vrhu, zmagovitemu koncu neprijetnega, približujeva se enemu od simbolov največjih, najglobljih želja, nebu neskončnosti, neznanemu. Samo približujeva se, doseglja jih ne bova nikoli.

Druge upoštevanja vredne izbire pravzaprav nimava. Slabosti so zato le nevarnost, opozorilo in dokaz ranljivosti, so potrdilo truda in skritih moči, ki so potrebne za zmago, ki je edino mogoča - zmago nad samim seboj, nad svojo omejenostjo, katere okove lahko včasih streš ali vsaj zrahljaš čeprav še vedno ostaja in je kot taka večni cilj premagovanja. O zmagi nad vrhom, goro, steno ali naravo sanjajo samo slabi in brezupni omejenosti. Takih zmag ni in misel o njih je le prazno, nevarno, čeprav zelo prijetno slepilo.

Glede na to, da jih še nimaš trideset, so najboljša alpinistična leta še pred teboj.

»Najboljša leta za Himalajo so res tam med trideset in štirideset. Je pa pomembno seveda tudi zdravje. Ne delam si utvar, da mi ne bi mogel kakšen zdravstveni problem prekrizati načrtov.«

Ali mora vrhunski alpinist, še posebno če se pripravlja na nove napore, živeti zelo športno, če ne že asketsko?

»Nenehno je treba imeti osnovno kondicijo. Pred večjimi turami pa je treba treninge stopnjevati. Skoraj vsak dan treniram, treninge seveda prilagam načrtom. Ljudem se zdi verjetno tako življenje asketsko, meni ne. Gledanje televizije mi nič ne pomeni, posedanje po lokalih je zame izgubljanje časa in podobno. Za nekatere je že to asketizem, zame je vse to normalno. Počnem tisto, kar najraje počnem - sem v hribih, berem, pišem, fotografiram, predavam, opravljam delo zdravnika, letim z zmajem in padalom...«

Ob prebiranju knjige Korak do sanj dobi bralec občutek, da v vas utripa ogromna življenjska energija.

»Zame energija ni problem, problem je čas. Vse, kar počnem, je treba spraviti v okvir 24 urnega dne...«

Čas ste našli tudi za dvojno spremljajočih »gibanj« - letenje z zmajem in za jadralno padalstvo.

»Oboje je le posledica mojega odnosa do narave. Letenje je najlepša oblika gibanja. Poskusil sem in šlo je. Preskusil sem se na tekmovalnih in dokazal, da sem bil najboljši. Toda tekmovaljanja me ne zanimajo več. Tudi v jadralnem padalstvu sem pobral državni naslov. Pri-

merjal sem se z drugimi, to mi je dovolj. Zdaj jadram le za užitek in pa zato, ker lahko imenitno alpinizem združim z jadranjem - skratka zanimiva združitev dveh izredno zanimivih področij. V hribe na primer na Kriško, na Storžič skoraj nikoli ne grem brez padala. Z vrha se odženem, doskočim skoraj na domače dvorišče. Uživam, prihranim čas in varujem kolenske sklepe. Letenje, prosto plezanje, smučanje, v tem vrstnem redu jih razporejam - po alpinizmu seveda.«

Kateri alpinistični podvig je bil za vas najpomembnejši?

»Vzpon na Dhaulagiri. To je bil prvi jugoslovanski vzpon na osemstisočaka v alpskem stilu, obenem tudi prvi zimski vzpon. Kar pa je najpomembnejše, opravil sem ga praktično brez realnih možnosti za uspeh. Deset dni pred vzponom sem namreč hudo zbolel, črvesna infekcija; pobralo mi je deset kilogramov, še stopnice so mi delale težave, bil sem odpisan. Toda motivacija postavi človeka na noge. Bolan in brez aklimatizacije, če je ena ura na šest tisoč metrih kakšna aklimatizacija, sem v štirih dneh vzpona dosegel cilj, dva dni sem sesto- pal. Tehnično to ni bil najtežji vzpon, bilo je sicer kar zahtevno plezanje, najtežje je to, če niso zdravstveno sposobni. Toda motiv je bil velikanski, to nese človeka naprej.«

Dosegla sva težko pričakovani rob stene, ki se je prej nevarno odmikal. Znašla sva se v drugem svetu. Tudi v njem divja snežni vihar in so skale, sneg in led in neke nad cejrajočim se pokrivalom je skrito nedosegljivo toplo sonce. Vendar tukaj ni več ovir in pasti, odprta nama je pot - bodisi na bližnji vrh ali v dolino, toploti, počitku in prijateljem naproti. Ni nama več treba uporabljati pomrznjenih, izžetih rok, ne skrbeti za vsak trenutek negotove prihodnosti. Tik za nama se kot neizpolnjena mora grezi tisočmetrska stena s črnim ledenim ozebnikom, iz katerega sva priplezala po svoji, izredno težavni varianti. Stene nisva premagala kljub navalu vzvišenih občutkov, med katerimi je tudi zmagoslavje. Še nikoli nisva premagala nobene stene ali gore in nikoli je ne bova. Danes sva severozahodno steno Velikega Tetona predvsem preživela, in to je drugačna, najslabša, samo najina zmaga, v kateri sva zmagovalca hkrati. Zmagala sva, ker sva premagala slabosti in šibkost, poražena sva, ker so to bile in bodo najine slabosti.

Od kod človeku tolikšna energija?

»Vsak človek jo ima, problem je le, kako jo izkoristiti. Mobilizirati ogromne zaloge energije - to je pomembno na primer v alpinizmu in za uspeh v Himalaji sploh, včasih pa za golo preživetje. Pogosto pa je alpinist blokiran. Veš, da si sposoben, pa kakšen dan ne gre in ne gre.«

Psihične priprave so tudi v alpinizmu sestavni del priprav na vzpone. So metode, da se alpinist spopade z goro tudi duševno pripravljen?

»Menim, da so psihične priprave celo pomembnejše od telesnih. Prosti plezalci zelo cenijo jogo, avtogeni trening. Večina pa ima svoje osebne metode, ki pa so v glavnem podobne tema



dvema tehnikama, stvar poimenovanja pač. Najpomembnejša pa je želja, doseči zastavljeni cilj. Brez tega se nič ne zgodi. Motivacija je ključ vsega.«

V knjigi ne skrivate, da je alpinista tudi strah. Ali so nekatera početja, tudi tista mejna možna le zato, ker nekateri nimajo občutka za strah?

»Strah je absoluten občutek, jaz ga ne zanikam. Nekateri sicer pri tveganih podvigih zanikajo, da bi jih bilo strah - tega enostavno ne verjamem. Strah? Gre za določeno raven. Mene je včasih seveda strah, vendar ne v situacijah, ko je strah druge ljudi. Prag strahu je pri alpinistih enostavno višji. Skušiš hude stvari, ki se dobro končajo, poznaš svoje sposobnosti, reakcije. Danes se sicer ne bi več loteval stvari, kot sem se jih pred desetimi leti, vse nekako bolj realno presojaš. Izkušnje marsikaj prinesejo.«

Obžalujete kakšno nora tveganka, kot so prav gotovo nekatera bila v ameriških gorah?

»Nobene stvari ne bi izpustil niti danes. Vse, kar je bilo, je

Pa alpinistični načrti sploh?

»Moja sedanja usmeritev so osemstisočaki preplezani po prvenstvenih smereh, v kar najboljšem stilu, tudi solo, če bo naneslo. Za zdaj gre kar dobro, če pomislim, da sem po zlomu noge veljal za alpinizem kot odpisan. Pa sem prav po tej poškodbi dosegel največje uspehe.«

Kaj bi bilo, če bi ostali pri prostem plezanju?

»Danes bi plezal stene, ki jih verjetno nikoli ne bom. Najbrž bi plezal desetke, ne bi pa hodil v hribe. Malce grenkobe mogoče je, desetka je le desetka, toda temu sem se odpovedal. Vrhunsko prosto plezanje je zame preteklost, lepa, polna izkušenj. Izbral sem alpinizem.«

Lahko rečete, da ste srečen človek?

»Ne, mislim, da nisem. Če bi bil, bi verjetno že odnehal z vsem tem. Ker pa sem nezadovoljen, se želim naprej. Sreča je le trenutno stanje, tu je, v naslednjem hipu je ni. Spet si tam, kjer si bil, znova moraš za njo. Bistvo vsega je, da jo nenehno lovimo.«

No, knjiga ne kaže, da ste v lovu za izmikajočo srečo, za kratkimi trenutki vzvišenih občutij, ki jih nekateri znajo najti v višinah - pač pa se zdi, da ste v lovu za polnim življenjem.

»Tudi. Sem nezadovoljen človek. Mislim, da je nekakšno zadovoljstvo možno samo ob kroničnem nezadovoljstvu. Sliši se čudno, ampak tako je. Sem nemiren, stalno v gibanju, bojim se apatije, dolgočasje, zadovoljnosti pač. Ne morem biti zadovoljen tudi zato, ker bi rad vedno počel še kaj drugega kot tisto, kar ravno počenjam. Če grem plezat, takrat ne morem leteti, brati, pisati... Dostikrat se zgodi, da zavijem za hišo proti Kriški s padalom na hrbtu, pa se na pol pota obrnem in grem kam v steno plezat - ali pa obratno. Ne morem početi naenkrat vseh stvari, ki bi jih rad, to je moje nezadovoljstvo. Ne morem biti nenehno v Himalaji, ne morem plezati desete stopnje, ne morem leteti...«

Nezadovoljen, ker niste vsak dan zraven takrat, ko sonce zaide?

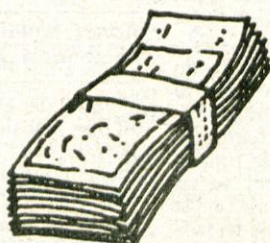
»Tako nekako. Toda brez tega nezadovoljstva, nemira, bi bilo vse pusto, nezanimivo, tako pa je ravno obratno.«

KDAJ JE ŽIVLJENJE NA KREDIT DRAGO?

Takrat, ko človek ugotovi, da je lahko cena po treh mesecih kreditiranja višja od rasti inflacije!

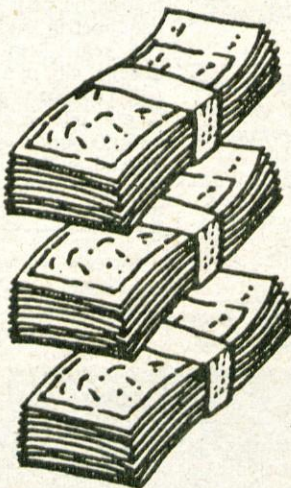
Pri Meblu vam dajemo na izbiro:

— Plačajte celoten znesek takoj



in si zagotovite izhodiščno ceno izdelka.

— Odločite se za kreditiranje nakupa,



vendar bo končna cena obremenjena s pričakovano rastjo inflacije in drugih stroškov.

To sta edina, a povsem nova pogoja prodaje pri nas.

**MI NE DAJEMO POPUSTA PRI GOTOVINSKEM NAKUPU,
DAJEMO VAM MOŽNOST NAKUPA PO IZHODIŠČNI CENI!**

MEBLO

Nakup naših izdelkov z gotovino se splača!

(v salonih MEBLO in nekaterih trgovinah s pohištvo)

Saloni Mebla: Nova Gorica, Ljubljana, Celje, Maribor, Zagreb, Rijeka, Karlovac, Varaždin, Đakovo, Novi Sad, Subotica, Stara Pazova, Novi Beograd, Sarajevo, Titograd, Skopje

Iskanje nafte je drag in tvegan posel, zato so najdišča skrbno varovana poslovna skrivnost

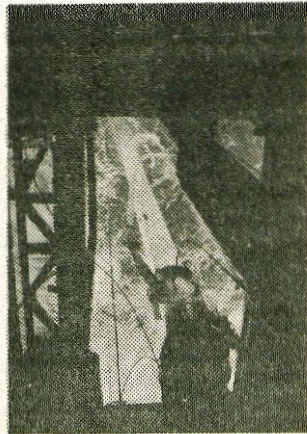
Na naftni ploščadi sredi Jadrana

Iskanje nafte na ploščadi sredi Jadrana je bilo celo za vsega dobrega in hudega vajene novinarje vznemirilo. Večina je na pot po rafinerijah in tovarnah zagrebške naftne industrije INA, od Zagreba do Kutine in Lendave ter nato na Reko in na Krk, privabila prav obljuba, da bomo iz Zadra s helikopterjem poleteli na naftno ploščad Zagreb I, ki na srednjem Jadranu, v bližini Dugega otoka, tik ob italijanski meji z Italijo (potrebovali smo potni list) išče nafto.

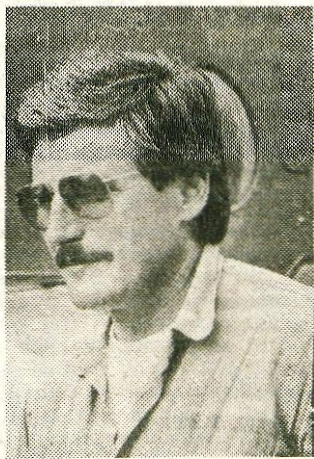
Pravzaprav ne moremo več isče, temveč bi morali zapisati, so jo našli ali ne. Tam so bili v zadnjih junjskih dneh in odtlej sta minila dva meseca, naftna ploščad Zagreb I bila avgusta že v remontu v italijanskem zalivu, zdaj pa jo, kot vse kaže, uresničila, poveda, da bo jeseni krenila iskati nafta nahajališča k italijanski obali. Vendar žal ne moremo zapisati, da so nafto na srednjem Jadranu našli ali ne, saj je to najbolj varovana skrivnost sleherne naftne družbe, ki se ukvarja s tako dragim tveganim poslom, kot je vrtenje v zemljo, celo globoko pod morsko gladino in iskanje zlata, brez katerega si

današnjega življenja sploh ne moremo več predstavljati.

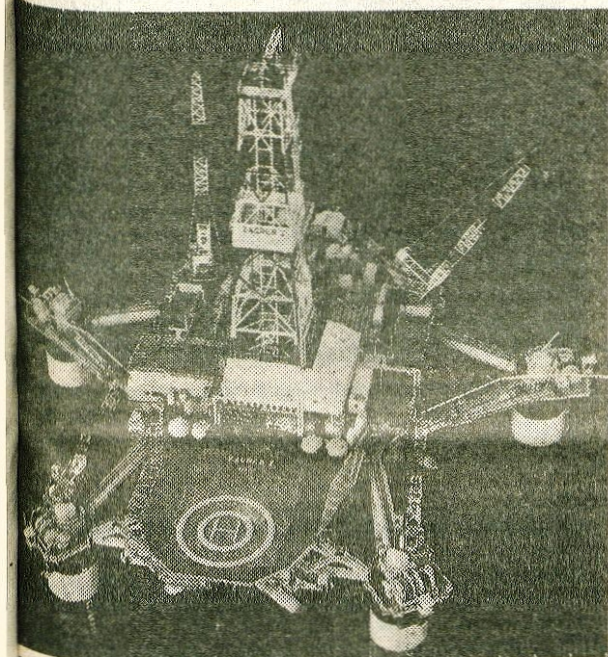
Upravnik ploščadi Mladen Božina, ki je skupaj s sodelavci ljubeznivo odgovarjal na vprašanja, podrobno smo si lahko ogledali ploščad in delo na njej, najbolj zagreti v posebni kabini celo naprave pod morsko gladino, pogostili pa so nas z odličnim in obilnim kosilom, kakršna so na naftnih ploščadnih prav tako v navadi kot na ladjah, se je seveda ob vprašanju, so našli nafto ali ne, natančneje, so našli komercialna nahajališča nafte ali ne, le nasmešnil. Tega seveda ne bo in ne sme povedati nikomur, saj je celo v INA s tem seznanjenih le nekaj vodilnih, informacij



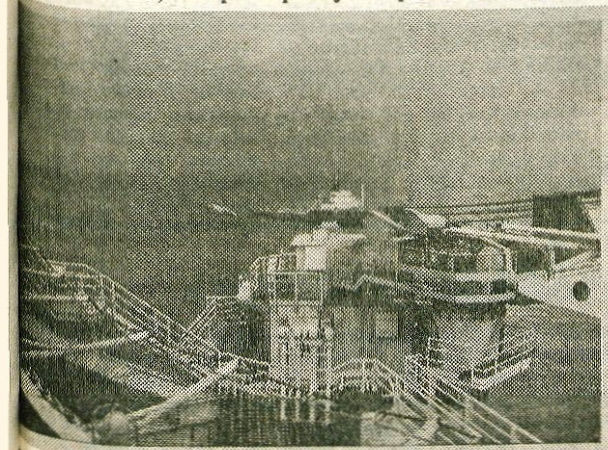
Vsaka raziskovalna vrtina nekaj "pove", s tem pa svoje poslanstvo opravi. V vrtino vgradijo jeklene cevi in jo zacementirajo, zato do onesnaženja morja praktično ne more priti.



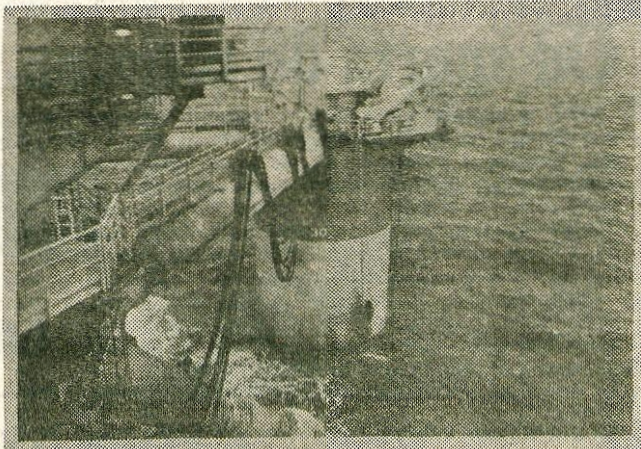
Mladen Božina, upravnik Zagreba I, na naftnih ploščadnih dela že 18 let, štiri leta tudi na tuji. Pravi, da v strokovnosti in kvaliteti dela velikih razlik ni, vse večje pa so v plačah, saj je na tuji ploščadi moč zaslužiti od 6 do 7 tisoč dolarjev na mesec, pri nas pa so le od 50 do 70 odstotkov višje kot za podobno delo na kopnem.



Naftna ploščad Zagreb I je bila leta 1977 zgrajena v francoski ladarnici Dunkerque, stara je torej dvanajst let in najmanj deset let jo še uporabljali. V svetu velja, da se naftna ploščad odplača v približno petih letih, nato pa do petnajst let prinaša dobiček.



Za obiskovalce in pri zamenjavi posadke (75 jih dela na ploščadi) uporabljajo tudi najeti vojaški helikopter.



Zagreb I ima pet "nog", ki so 22 metrov potopljene v vodo, na kar morajo nenehno paziti, saj delo na ploščadi poteka noč in dan, vse leto. Delavci delajo neprekinjeno štirinajst dni, po dvanajst ur na dan, nato grdo za štirinajst dni domov.

cije o tem pa na sedež v Zagreb po brezžičnih zvezah potujejo zavarovane s posebnimi šiframi.

Tolikšna previdnost je seveda da razumljiva, saj je iskanje nafte eden najbolj tveganih poslov na svetu, ki lahko prinašajo 30 in več odstotne dobičke, če komercialna ležišča nafte najdejo, če pa jih ne, je seveda stran vrženega ogromno denarja. V beležnici mi je z obiska na naftni ploščadi Zagreb I ostala kopica podatkov, ki pojasnjujejo, kako drago je iskanje nafte, posebej pod morsko gladino, kjer so vrtnice desetkrat dražje kot na kopnem. Toda, da se ne bomo izgubili v podatkih in tako postali suhoparni, naj jih zapišem le nekaj. Vrtina, kakršne so na ploščadi Zagreb I vrtili od 80 do 350 metrov pod morsko gladino, velja 13 milijonov dolarjev. Kako drage naprave so to, pove podatek, da zgolj glava vrtnika stane od 250 do 300 tisoč dolarjev. Kako energetsko zahtevno je iska-

nje nafte, pa pove podatek, da na ploščadi dnevno porabijo 12 ton nafte.

Obisk naftne ploščadi pa seveda ni zanimiv le zaradi občudovanja zahtevnih naprav, s katerimi z veliko znanja in izkušenj znajo upravljati tudi strokovnjaki INA, temveč tudi zaradi posebnega načina dela in življenja na naftni ploščadi, ki ga je morda najbolj ilustrativno moč pojasniti z besedami, da tam ni žensk in alkohola. Zakaj ni alkohola, je seveda lahko vsakomur jasno, delo je tam preveč nevarno pa tudi časa nimajo za popivanje. Po zagotovilih upravnika so pri tem dosledni, skozi prste ne pogledajo niti tistim, ki se po štirinajstih dneh od doma spet vrnejo na delo. Žensk pa ni, ker je delo težko in ker je tako manj problemov... Sami pa si odgovorite na vprašanje, zakaj imajo vse vrtnice ženska imena, zadnje so na naftni ploščadi Zagreb I poimenovali Ksenja.

M. Volčjak

Folklorna skupina Sava

Ples za vse čase

V prehodnem obdobju, kot je s počitnic v novo šolsko leto, iz poletja v jesen, »dober gospodar« naredi obračun za nazaj in na podlagi tega lahko začrta nadaljnjo pot.

Folklorna skupina SAVA ima za sabo sezono nastopov širom naše ožje in širše domovine pa tudi v tujini. Seveda je bogata bera uspešnih gostovanj sad prizadevanj plesalcev, instrumentalistov, pevcev, tamburašev. Plesalci so vadili obstoječe in obnovljene plesne priredbe dvakrat na teden (56 rednih vaj starejša in 40 vaj mlajša skupina), od septembra pa tja do julija. Poleg tega so sami organizirali in izvedli tridnevni seminar v Strunjanu, kjer so vadili novo plesno točko - Štajerske plesne nastopali so na prireditvah v okviru DO SAVA, na občinskih prireditvah, sodelovali z JLA, zastopali občino na reviji gorenjskih folklornih skupin, itd.

Preko celega leta morajo nekaj prostega časa posvetiti urejanju številnih narodnih noš in bogatega arhiva ter ohranjanju stike s prijateljskimi skupinami.

Ce vemo, da so to predvsem mladi, dijaki in študentje, nekateri tudi že zaposleni, torej vsak s svojimi obveznostmi, lahko rečemo, da imajo res veselje do folklorne dejavnosti in nastopanja pred številnim občinstvom.

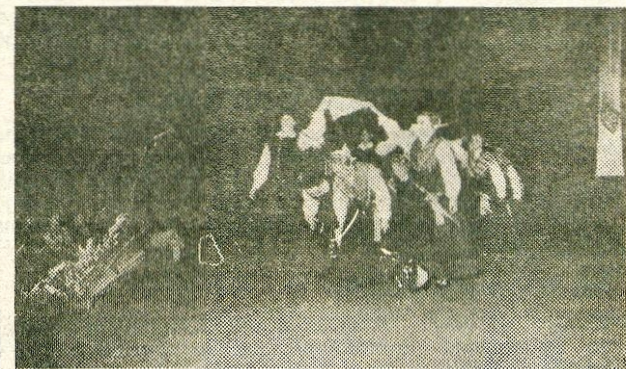
Gorenjske plesne), v češkem mestu Lazne Belohrad pa so jih zastopali instrumentalisti.

Za letošnje večdnevno gostovanje v tujini so se prijavili na festival folklornih skupin v Turčiji, vendar so jim organizatorji odpovedali udeležbo. V začetku septembra jih vseeno čaka zanimiv nastop v Libiji. Odzvali so se povabilu SMELTA, ki ga bodo zastopali s folklornim programom na libijskem nacionalnem prazniku v Tripoliju.

Tu pa je že jesen, nov začetek za savske folkloriste. Ker je pri številni skupini vedno tudi osip, bodo sprejeli medse nove člane - plesalce in instrumentaliste. Vabijo predvsem mlade, od srednješolskih let naprej.

Začetniki bodo imeli organizirane redne vaje za nove plesne točke, starejša skupina pa bo vadila program, s katerim so bo predstavila ob 35. letnici delovanja folklorne skupine SAVA Kranj. Že sedaj smo pričeli s pripravi na zanimivo gostovanje v Sovjetski zvezi junija prihodnjega leta.

Kdor ima torej veselje do ljudskih plesov, pesmi in običajev; kdor želi koristno in



V poletni turistični sezoni za folklorno skupino SAVA ni počitnic, ampak je pravi čas, da se »pokažejo svetu«. Za svojo uveljavitev si nastope organizirajo sami. Letos so imeli celovečerne nastope v Opatiji, Bovcu, Kranjski gori, Postojni, Rogaški Slatini in na Bledu. Odzvali so se povabilu na praznovanje obletnic prijateljskih skupin iz Markuševca pri Zagrebu (zaplesali so jim

prijetno preživeti prosti čas v dobri družbi; kogar mikajo nastopi doma in v tujini, naj se jim pridruži.

VPIŠETE SE LAHKO vsak torek in četrtek v septembru od 20.00 do 21.00 ure v OŠ Lucijan Seljak v Stražišču ali po telefonu na št. 25-461 (int. 597), v DO SAVA, vsak delovni dan v septembru.

Lidija Debeljak
Foto: Ivan Drašković

V Lescah generalka za svetovno padalsko prvenstvo

140 tekmovalcev iz trinajstih držav

Lesce, 5. septembra - Na letališču Alpskega letalskega centra Lesce-Bled bo od 13. do 17. septembra generalka za svetovno prvenstvo v padalstvu, ki bo v Lescah od 5. do 17. septembra prihodnje leto. Za Pokal Bleda, kot so poimenovali generalko, se je prijavilo 140 padalcev in padalk iz Bolgarije, Italije, ZRN, NDR, ČSSR, Švice, ZDA, Velike Britanije, Danske, Švedske, Belgije, Združenih arabskih emiratov in Jugoslavije. Tekmovanje bo samo v skokih v cilj z višine 1100 metrov, in sicer v posamični in ekipni ter v moški in ženski konkurenci. V jugoslovanski moški reprezentanci bodo samo padalci ALC Lesce-Bled, nastopili pa bosta še (druga) ekipa ALC in ekipa, v kateri bodo padalci iz ostalih jugoslovanskih klubov. Prve reprezentance bodo začele trenirati v Lescah že v ponedeljek, otvoritev bo 13. septembra ob 18. uri pred letališkim poslopjem, tekmovalje bo vsak dan od pol osmih zjutraj do sedmih zvečer, generalko pa naj bi zaključili v soboto, 16. septembra.

Pokrovitelj tekmovalja, na katerem bodo preskusili tudi nekaj tehničnih novosti (padalci ne bodo doskočili na pesek, ampak na posebno blazino, ki jo je izdelal Elan; merjenje skokov bo še bolj natančno in objektivno), je Adria Airways. Njen prispevek bo skupaj s tekmovalno takso že zadoščal za finančno pokritje Pokala Bleda.

C. Z.

Zmagi Britofa in Nakla

Kranj, 5. septembra - V I. kolu II. slovenske lige so gorenjski predstavniki igrali s polovičnim uspehom. Britof in Naklo sta na domačem igrišču zmagala, Triglav in Jesenice pa sta na gostovanju ostala praznih rok.

Doseženi so bili naslednji rezultati: Britof : B. Krajina 3:1, Naklo : Postojna 1:0, Primorje : Triglav 3:0, Jadran Lama : Jesenice 3:1, Slavija-papir : Svoboda 1:1, Tabor : Bilje 1:1.

Prišlo se je tudi tekmovalje v gorenjski ligi. Rezultati I. kola A liga: LTH : Visoko 1:2, Primskovo : Tržič 2:1, Sava : Alples 2:1, Zarica : Mavčiče 2:1, Bohinj : Lesce 1:1, Alpina : Bitnje 5:1.

V II. kolu slov. nogometne lige v nedeljo ob 16.30 Triglav gosti Slavijo-papir, Jesenice Primorje; Naklo igra pri Svobodi, Britof pa v Sežani. Mladinci Save igrajo v nedeljo ob 16.30 doma proti Teol Slovanu, igralci Britofa proti Kovinarju ob isti uri, Triglav pa že ob 14.30 gosti Slavijo-papir.

V gorenjski ligi se bodo v soboto ob 17. uri v II. kolu srečali: Alples : Bitnje; B. liga - Bled : Britof B, Hrastje : Kondor, Podbrezje : Kokrica, Polet : Šenčur, Podgorje : Predvor, Grintavec : Trboje.

Kadeti igrajo v soboto dopoldne ob 10. uri, pionirji ob 15.30, mladinci pa v nedeljo ob 9.30.

Polanc četrti

D. Jošt

Ljubljana, 6. septembra - Na 5 kilometrov dolgi krožni progi na Vrhovcih je bila že 21. tradicionalna kolesarska dirka za Veliko nagrado Roga, na kateri so nastopili skoraj vsi naši najboljši kolesarji, razen suspendiranih reprezentantov.

V članski konkurenci so bili v osredju tekmovalci Roga, ki so imeli v svojih vrstah tudi zmagovalca Miloša Rnjakoviča. Na četrto mesto se je uvrstil Savčan Marko Polanc. V konkurenci starejših mladincev je zmagal član Astre Bizjan, Savčan Cvjetičanin je bil peti, njegov klubski sotekmovalec Sajovic pa šesti.

Skakalci za pokal Gorenjske

Kranj, 6. septembra - Smučarski skakalni klub Iskra Delta Triglav iz Kranja organizira jutri, v soboto, ob 16. uri na 45-metrski skakalnici na Gorenji Savi tekmovalje starejših pionirjev v smučarskih skokih za pokal Gorenjske, v nedeljo ob 11. uri pa bo na 30-metrski skakalnici v Ad su še tekma mlajših pionirjev A in B.

D. H.

Skupno na Vogar

Kranj, 3. septembra - Planinsko društvo Kranj organizira skupen odhod na dan slovenskih planincev na Vogar. Odhod bo v nedeljo ob 7.15 s posebnim vlakom z železniške postaje v Kranju, povratek iz Bohinjske Bistrice pa okrog 19. ure. Udeležence bosta vodila Janez Ravnihar in Marjan Šafran. D. H.

Za državne naslove na Kokrici

Kokrica, 2. septembra - Športno društvo Kokrica, kolesarska sekcija, bo v nedeljo organizator že petnajste kolesarske dirke za pokal Kokrice. Hkrati s Pokalom pa bo tudi državno prvenstvo za veterane, ki se točkjuje tudi za republiško prvenstvo.

Start dirke bo torej v nedeljo ob 9. uri. Nastopajo pa kategorije - rekreativci R 1 in R 2, veterani kategorije A, B, C, D, E in starejši.

D. H.

Orientacijski tekmi v Udinborštu

Kranj, 4. septembra - Orientacijski klub Tivoli Ljubljana in taborniški odred Stražnih ognjev iz Kranja prirejata v soboto in nedeljo, 9. in 10. septembra, v Udinborštu orientacijski tekmi z mednarodno udeležbo za slovensko prvenstvo in za odprto prvenstvo Gorenjske. Tekmi štejeta tudi za slovensko in jugoslovansko ligo. Organizatorji pričakujejo, da bo sodelovalo 200 do 300 tekmovalcev, največ iz Jugoslavije, sicer pa tudi iz Avstrije in eden iz Japonske, verjetno pa še z Madžarske in iz Italije. Na Gorenjskem je ta športna disciplina slabo razvita, zato bo domačih tekmovalcev bolj malo. Naloga tekmovalcev je, da s pomočjo karte in kompasa najdejo v čim krajšem času določeno število točk, ki so narisane na karti in označene na terenu. Za orientacijske karte se uporabljajo posebne karte z natančnim prikazom razmer na terenu. V Sloveniji so doslej takšne karte le za tri območja - za Rožnik v Ljubljani in za Maribor, pred kratkim pa je bila narejena še za Udinboršt, ki je izredno primeren za orientacijo.

C. Z.

ureja JOŽE KOŠNJEK

Petnajsto svetovno prvenstvo v veslanju Bled '89

Kar sedem jugoslovanskih čolnov v polfinalu

Bled, 6. septembra - V včerajšnjih, četrtkovih polfinalnih bojih so jugoslovanski veslači imeli kar sedem svojih posadk. V elitni disciplini sta se Prešeren in Mujkič v dvojcu brez krmarja v sredo v repesazu uvrstila v polfinale. Polfinale so si v torek že priveslali Blejčani, dvojec s krmarjem (Krašovec, Janša, krmar Gorazd Slivnik). V polfinalu so tudi četverec s krmarjem in četverec »brez« ter tri posadke lahkkih veslačev. Načrt, se je torej uresničil.

Sedem jugoslovanskih posadkam na svetovnem prvenstvu v veslanju na Blejskem jezeru za člane, članice in lahke veslače je uspelo. Včeraj, v četrtek so nastopili v bojih za vstop v finale. V polfinale sta se uvrstila oba elitna čolna VK Bled. V dvojcu brez krmarja sta si polfinale z repesazom zagotovila Mujkič in Prešeren. Dvojec s krmarjem, Krašovec, Janša in krmar Slivnik se je v polfinale uvrstil že v torek. V polfinalu so veslali še četverec s krmarjem in četverec brez krmarja ter tri posadke lahkkih veslačev. Le za las je zgrešil polfinale skifist Stakor. To je tudi veliko in skoraj do potankosti vse, kar so načrtovali v našem strokovnem vodstvu.

Vsekakor je bil v ospredju v repesazu obračun v elitni skupini dvojcev brez krmarja. Kar Mujkiču in Prešernu ni uspelo v ponedeljek, jima je tokrat, ko sta veslala taktično dobro. Zmago sta prepustila čolnu Velike Britanije, sama pa sta bila druga, kar je bilo dovolj, da sta včeraj veslala v polfinalu in seveda za nastop v velikem finalu.

Bojan Prešeren:
»Veslala sva taktično in zrelo. Nisva še šla na polno moč, saj sva videla, da nama drugo mesto in nastop v polfinalu ne uide.«

Sadik Mujkič:
»Kot je že povedal Bojan, je najin načrt uspel. Veslača Velike Britanije sta narekovala dober tempo. Trudila sva se le toli-

Predsednik organizacijskega komiteja Vlado Klemenčič ima v teh dneh precej skrbi. A vse gre tako, kot dobro namazani stroj.

ko, da sva bila v tej skupini druga in sva v polfinalu. Tak je bil tudi naš načrt.«

Rezultati — lahki veslači — ženske — enojec — 1. Jugoslavija (Vermezović) 8 : 23,54, 2. FRA 8 : 26,71, moški — dvojni dvojec — 1. Nizozemska 6 : 44,66, 2. ZDA 6 : 46,91, 3. Jugoslavija (Kramberger-Zelič) 6 : 50,04, elitni veslači — dvojni dvojec — 1. SZ 6 : 29,13, 2. FRA 6 : 34,43, 3. Jugoslavija 6 : 36,40, dvojec brez krmarja — 1. Velika Britanija 6 : 37,72, 3. Jugoslavija (Prešeren-Mujkič) 6 : 38,87, enojec — 1. SZ 6 : 55,57, 2. Urugvaj 6 : 57,31, 3. Jugoslavija (Stakor) 6 : 57,58.

D. Humer
Foto: F. Perdan

Od športa do turizma

Bled, 6. septembra - Velika mednarodna športna tekmovalja, svetovna prvenstva ali olimpijske igre dajejo poseben pečat krajem in deželam, ki si z dobro organizacijo utrjujejo ime v svetu, sočasno pa zblizujejo ljudi z vseh celin sveta.

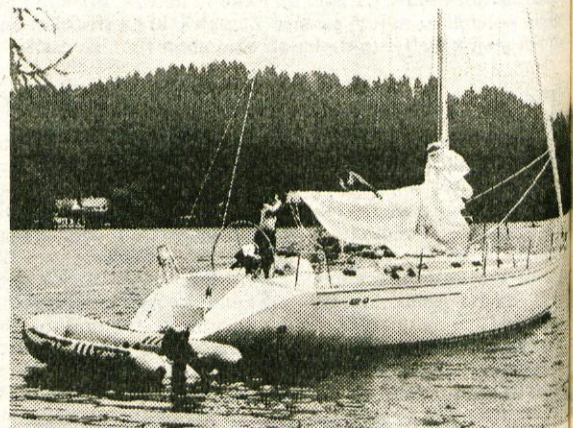
Bled, slovenski in jugoslovanski alpski biser, ki se lahko edini med svetovnimi veslaškimi centri pohvali, da je že tretjič organizator članskega svetovnega prvenstva, še ni dosegel tiste stopnje, ki bi ga uvrstila v sam vrh svetovne turistično-sportne ponudbe. V naprednem svetu je vsakdanjost, da turizem in šport korakata z roko v roki, veslaški šport v tem delu domovine pa se ubada z velikimi težavami, da bi takšno kakovost veslanja zadržal tudi za bodoče rodove. Novi športni objekti in ureditev Blejskega jezera, naravnega bisera, kakršnega ni na svetu, so temelj za razvoj modernega turizma. Žal pa športniki in tudi drugi niso deležni takšne podpore, kot bi jo zaslužili.

Drevi plavalni troboj

Kranj, 6. septembra - Na pripravah v letnem bazenu v Kranju je tačas dvaindeset plavalcev in plavalk Slavije iz Plzna (ČSSR) v okviru sodelovanja med kluboma Slavija in Triglav iz Kranja. Oktobra bo odšlo v Plzen enako število tekmovalcev in tekmovalk PK Triglav.

Drevi, v petek, ob 19. uri bo v letnem bazenu v Kranju plavalni dvoboj med plavalci Slavije, Radovljice in Triglava.

D. H.



Na Blejskem jezeru ne daleč od cilja v Zaki je tudi Elanovca E-43.



Podpredsednik organizacijskega komiteja in duša veslanja du, Božo Benedik, v pogovoru s predsednikom FISA in prijateljem, Švicarjem Thomasom Kellerjem.

Svetovnemu prvenstvu ob ro

Bled, 8. septembra - V prenovljeni Festivalni dvorani se dogaja marsikaj, kar je skrito očem sprehajalcem. Tu imajo prostore organizacijski odbor in vse službe, ki sodijo v ta okvir.

Med njimi so tudi delavci Iskre Delte, ki skrbijo za računalniško obdelavo podatkov, in delavci novinarske službe — Metka Smolej, Henrik Ūbeleis ter vsi ostali. Tudi brez PTT ekipe ne gre. Da gre v svet vse tisto, kar se dogaja na Bledu, skrbi ekipa PTT Kranj. Telefoni, teleprinterji in telefaksi so vsem pisničnim novinarjem in fotoreporterjem na voljo do večera.

Med tistimi, ki vodijo PTT Kranj, je Lojze Avdek, rojen v Ribnici, blizu športu. Vedno je na mestu, ko so na Gorenjskem večje prireditve. Vedno smejan in vedno ima na govornem raportu tudi šalo (ni taka kot ribniški lahkota reši vse probleme nastanejo okoli telefona vsem ostalim).

Ko je republiški odbor sindikata gostinstva in turizma pred nedavnim poslopišni stavki, če se pogoji gospodarstva osebni dohodki v tej panogi ne bodo povečali, so na Bledu, kjer so po plačah nad povprečje in občinskega gospodarstva povprečje, »zvonček želja« in si zaželeli, da stavek bilo. Le kaj bi, denimo, bilo, če bi blejski stinski stavkali med svetovnim veslaškim svetom, ko je »na prizorišču« med drugimi prek 350 novinarjev iz raznih koncev sveta. Novica o stavki bi v nekaj urah obšla svet, bi si naredil slabo reklamo, prvenstvo bi bilo veliko »črno piko«.

Če je usmiljena »gospa z jezera« dopolnila že veliko želja, jih bo do konca leta morala še precej. Vsi kompleti morajo čakajo, njihovim dobavitnikom bo v izid konkurenci potrebna tudi sreča. Želja je prvenstvo še naprej potekalo brez zapletov, da bi bili tudi v prihodnjih dneh — kot je dejal Vlado Klemenčič — največja težava bodo in race, ki se ne menijo dosti za dogajanje na jezeru in na stroga pravila Mednarodne slaske zveze.

C. Z.

Zvonček želja

V 16. stoletju je na blejskem gradu živel mlada, neutolažljiva vdova. Ko so ji razbojniki ubili moža in njegovo truplo vrgli v jezero, je zbrala vse svoje srebro in zlato ter dala vlit v zvonček za kapelo na otoku. Zvonček pa tja ni prispel, hud vihar ga je potopil z ladjico in čolnarji vred. Obupana vdova je po tej nesreči prodala vse svoje imetje, izkupiček darovala za novo cerkev na otoku, sama pa stopila v samostan v Rimu. Po njeni smrti je papež posvetil nov zvon in ga poslal na blejski otok...

In kdor dandanes pozvoni s tem zvonom in svojo željo sporoči usmiljeni »gospo z jezera«, se mu želja izpolni, pripoveduje legenda o potopljenem zvonu in nastanku »zvončku želja«.

Želja pa je v teh dneh, v času svetovnega veslaškega prvenstva, na Bledu veliko. Prireditelji na čelu z Vladom Klemenčičem si želijo predvsem to, da ne bi naredili večje napake, ki bi »počrnila« dosedanje upravičene pohvale na račun organizacije prvenstva. Trenerja Miloš Janša in Stanko Slivnik trepetata za jugoslovanske, še posebej za blejske čolne, in pozvnanjata z »zvončkom želja«, da bi se čimveč posadk uvrstilo v sobotni in nedeljski finale, ko se bodo predvidoma napolnile tudi za zdaj še na pol prazne tribune v Zaki. Za zdaj gre sicer po načrtih, sedem od skupno enajstih jugoslovanskih čolnov se je uvrstilo v polfinale, toda včeraj, ko je šlo za uvrstitev v finale, so se pravi boji na Blejskem jezeru šele začeli...

Ko sta si v torek redkobesedna blejska veslača v dvojcu s krmarjem, Robert Krašovec in Milan Janša, po slabem nastopu v predtekmo-

Lepota in njeno potrjevanje

V nedeljo smo dobili miss Yu, dolgono, svetlolaso mladenko, ki bo zastopala jugoslovanske barve na finalnem lepotnem tekmovanju v Londonu. O tovrstnem razkazovanju lepote obstajajo različna mnenja, od tistega, ki so ga dolga leta zastopale povojne politične veljakinje, češ da to ne sodi v privzdignjeno socialistično moralo, do tega, da nikomur ne škodi, če se oči malce napasejo na lepoto, saj nam je v tem času ostalo kaj malo drugih radosti. Naši sobesedniki (zlasti mlajše generacije) pa so bili do lepotnih tekmovanj presenetljivo kritični. Zahtevnejša merila imajo današnji mladiči tudi glede svojega lepotnega ideala, saj jim ni več zgolj za lep obraz in popolno telo. Zvestega srca in delovne ročice sicer ne postavljajo v ospredje, zato pa vsi po vrsti um.



Sandra Dremelj: »Enkrat samkrat sem se udeležila lepotnega tekmovanja, vendar se ne bom več. Počutila sem se kot na nekakšnem živinskem sejmu. Tudi se mi zdi, da lepota ni vse, kar je potrebno ženski. Lepoto se menda da kar dobro vnovčiti,

vendar jaz dajem prednost drugim vrednotam.«



Gorazd Balek: »Lepota na tekmovanjih sploh ni tisto, kar si jaz predstavljam kot lepoto. Resnične lepote, ki imajo tudi duha, sploh ne pridejo na lepota tekmovanja, pač pa verjetno one, ki jih miška manekenska ali filmska kariera. Zame ni najbolj pomembna dekletova zunanost, pač pa skupek več dobrih lastnosti, z zunanostjo vred.«



Tomo Ljucović: »Ne miss Jugoslavije ne tekmovanja zanj mi niso všeč. Mislim, da na teh tekmovanjih ni "čiste zmage", saj je tudi tu veliko korupcije, tekmovalke pa so nedvomno podvržene številnim pritiskom. Ni rečeno, da so obrazi, izbrani na tekmovanja, najlepší, verjetno so jim všeč zato, ker so sveži, novi, ker jih najdejo kje za krajem. Ta dekleta zvabi lažni blišč tekmovanja. Kakšno je zame lepo dekle? Taka, kakršna je bila miss, preden je prišla na lepota tekmovanje.«



Peter Regouc: »Do lepota tekmovanja nimam kakšnega posebnega odnosa, le da jih je prijetno gledati. Drugo vprašanje pa je, če bi mi bilo tako razkazovanje všeč denimo pri moji hčeri. Mnogim je ta parada lepote všeč, sicer pa je show business, s poudarkom na slednjem. Je pa tudi tekmovanje (kot denimo veslanje ali konjenišvo), zato ne bi imel nič proti, če bi jugoslovanska miss zmagala tudi v Londonu.«



Miro Bodič: »Nič nimam proti tekmovanjem za žensko lepoto, ljudi to zabava. Verjetno pa je v tem poslu tudi veliko podkupovanja. Jugoslovanska miss se mi ne zdi nič posebnega, sam imam za lepoto drugačna merila. Sicer pa lep obraz niti ni najvažnejši. Na prvo mesto postavljam pamet, potem pride lepota, nato pa še vse drugo.«

Foto: G. Šinik D. Ž.

NAGRADNA KRIŽANKA

Rešitev križanke iz prejšnje številke: adamsit, Ada, Benetke, vrt, oktro, tul, tor, re, Jože, Aristid, Šmit, anarant, Ati, st, do, Art, fantek, reneta, Italo, va, Prežihov Voranc, Lovro Kuhar, silak, Eja, nesit, komar, Ank, Arizona, ukaz, otinec, kača, namaz.

Naša Nataša je izžrebala naslednje reševalce: 1. nagrada: Tatjana Kovačič, Županičeva 27, Kranj; 2. nagrada: Alenka Intihar, Cankarjeva 29, Radovljica; 3. nagrada: Erna Bura, Partizanska 10/g Kranj; Dragica Falle, Tomšičeva 9, Kranj; Lili Poljanšek, Oprešnikova 80, Kranj.

Za današnjo križanko razpisujemo naslednje nagrade: 1. nagrada: 150.000 dinarjev 2. nagrada: 100.000 dinarjev 3. nagrade (tri) po 50.000 dinarjev.

Rešitve pošljite do srede, 13. septembra, na naslov: Gorenjski glas, Moša Pijadeja 1, 64000 Kranj (za nagradno križanko).

ljubljanska banka

GORENJSKI IN BANKA FORMULA PRIHRANKA

OBRETNOSTNE MERE ZA SEPTEMBER

Revalorizacijska stopnja za SEPTEMBER znaša 28,3 %.

Vpogledna sredstva OBČANOV obrestujemo v višini 70 % mesečne revalorizacijske stopnje, kar za SEPTEMBER znaša 19,8 %.

PRIMER:

Vpogledna sredstva občanov sredstva na HK 1.000.000 din
+ obresti 198.000 din
= 1.198.000 din

Temeljna banka Gorenjske

Jutri na kmečko ohcet v Kandrše

Kandrše, septembra - Jutri, v soboto, 9. septembra, bodo Kandrše gostile kar štiri pare, dva z Gorenjske in dva iz Zassava, ki bodo svoj "da" dahnila v prvi zasebni poročni dvorani gostilne Vidrgar v Kandršah.

Kot obetajo organizatorji, se bo jutri tod trlo narodnih noš iz vseh koncev Slovenije, za razvedrilo bodo igrale citre in harmonika, svoj poskočni ples pa bo tu "udarila" daleč naokrog znana gorenjska folklor. Pari se bodo na ohcet pripeljali po starem, s kočijami. Za vse svate in tudi za vse ostale, ki bodo prišli kar tako na ohcet, se bo pri Vidrgarju kuhalo poročno kosilo. Dobro, domače, kakršnega znajo le tu skuhati. Vendar, pazite, kdor bo hotel gledati ohcet od blizu, mora bi-



ti pri gostilni do enajstih, kajti takrat bodo cesto zaprli, da bodo kočije imele priložnost pokazati se v vsej svoji prazničnosti.

Torej, če hočete doživeti lepo kmečko idilo, ohcet po starem, pridite jutri v Kandrše.

Ne bo vam žal. Veselo bo, kot že dolgo ne. Saj veste, kje vodi pot, kajne! Skozi Domžale, na koncu Doba, kjer smerokaz kaže v Moravče, pa zavijte desno in potem ves čas naravnost - do Kandrš. Ne morete zgrešiti.

D. Dolenc

PRIJAZEN NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

MATEJA ZAJC

V otroški trgovini "Zajček" na Trgu Rivali na Planini v Kranju je ves dan živo. Kar naprej se odpirajo vrata, zdaj prihajajo mamice z otroki, ki izbirajo oblačila, sprašujejo za gugalnice, vozičke, bluzice, trenirke, take in drugačne kreme za nego dojenčka, zdaj vstopi cela skupina dečkov, ki so s prijatelji prišli samo pogledat ta ali oni avtomobilček. Nič ne pozdravijo, le vprašajo... Morda danes že petič... Mateja Zajčeva jih na glas lepo pozdravi, da bi jim lepo vedenje prišlo v navado. Svoja dva ima doma in ve, da je tudi s tovrstno vzgojo treba zgodaj začeti. Potem jih lepo postreže, kot velike stranke, pa so spet prijatelji. In jok je tu reden gost. Posebno, kadar se kakšen malček tam pri dveh, treh letih zapiči v igračo,

pa mamica nima s seboj dovolj denarja. Takrat tudi Mateja skuša pomagati na vse načine, tolažiti, prepričevati.

Presneto, da ni lahko biti prodajalka v otroški trgovini sredi blokov, kjer mulčke tako strašno privlačijo avtomobilčki, igrače za navijanje, helikopterji, taki in drugačni svinčniki, in deklice Barbike z vso mogočo pisano garderobo. Samo, da malo pogledajo, potipljejo, da se le malo poteši huda želja po igrački, če že doma ni denarja za nakup.

"Rada vidim, da pridejo," pravi Mateja, "saj so to vendar moje stranke. Posebno, kadar se trgovina sprazni in imam čas zanje. Takrat si lahko od blizu pogledajo željeno igračko, jo preskusijo. Vem, kako močne želje po igračah so to in razumljivo, da



ni vedno denarja zanje. Ne razumem pa včasih mamice, ki se ji zdi trenirka za deset starih milijonov predraga, zraven pa mirno kupi Barbiko za štirideset. Ampak, tako je. Mi smo zato tu, da ponudimo vse za otroke, od dojenčka do nekako desetih let in skušamo, da smo založeni z vsem, od dudke do vozička. Prijazen pa moraš biti, pri otrocih še posebej. Tako jih tudi vzgajaš."

D. Dolenc

SE PRIPOROČA MILIN

V PREDOSLJAH JOŽE DOLHAR

GORENJSKI GLAS	SL. PISA-TELJICA (ERNA, TOPLI POTOK-)	SOD. SLOV. GRAFIČAR (ADRIANA)	PODDELEK TERCIAIRA V ZGODOV. ZEMLJE	GLAVNO MESTO PERUJA	MESTO V MAROKU (POTRES L. 1960)	SLOVENSKI REK
NABIRALEC SMOLE						
SAMO-KOLNICA						
STARO-PERUJ DUH ZLA						
KOŽNA RAZPOKA OKRAS POD NOSOM				IGOR URŠIČ ANKA CISOJ		
		IT. SLIKAR FUTURIST IT. KEMIK (GIULIO)				REŽISER MILADINOV
						MESOSEJDE ŽIVALI
						KODER URBAN
						FILIP KALAN ORIENT. DOM SUKNO
PREBIVALEC MAROKA				GLAVNO MESTO TURČIJE		
MESTO V ZAH. ROMUNIJI			REKA NA POLJSKEM PRITOK VISLE	EMBLEM. OZNAKA NA POKRIVALU	PODJETJE ALI OSEBA Z IZGUBO GORA NA KOROŠKEM	
REKA, KI MEJI KOREJO IN MANDŽURIJO		NIKOLA TESLA SLOVAŠKI PESNIK (LADISLAVI)		MAKEDON. DRAMATIK ČAŠULE		IGRALKA BLYTH ALBERT GREGORIC
ANDREJ BRVAR		SOD. SLOV. PESNIK (JOŽE) JANEZ ALBREHT		OBREŽJE		CANKAR IVAN POKRAJINA V JAR
V REJO DANA DEKLICA				NAJV. MOR. SESALEC NEM. IDEAL FILOZOF		SRD. TINE LOGAR
DRUGO NAJ. VEČJE JAP. MESTO			KRAJ POD ČRNIM KALOM	MERA ZA ZLATO POČELO TAOIZMA		ŠVED. IME ZA TURKU MODERN PLES
NIKOLAJ KOPERNIK		LOVRO KUHAJ	ROKOMETARICA BEL. OLIMPIJE ŠP. SPOLNIK		PROVINCA NA IRSKEM EMIL ČEHOVIN	
						OSVEŽUJO. ČAJUČKA
						NJORKA
						AVTOR KRIŽANKE R. NOČ

...? s. PUŠKIN "CIGANI"



lip bled lesna industrija

OBIŠČITE BLED V SEPTEMBRU

2. - 10. 9. svetovno prvenstvo v
veslanju in
1. - 30. 9. LIP Bled,
ker v svojih trgovinah daje

POSEBEN 10% POPUST

pri prodaji vrat, oblog in sobnega
pohištva.

Informacije:
Maloprodaja LIP Bled
64260 Bled, Ljubljanska c. 32
tel.: (064) 77-161

GORENJSKI GLAS
VEČ KOT ČASOPIS

AVTO
SEJEM

7. - 13.

VSAKO

KRANJ

GORENJSKI SEJEM

DUTY FREE
SHOP

9. - 13.



MERKUR
KRANJ

**ZIMA JE
PRED VRATI**

**NAJMANJŠA
KOLIČINA 8 ton**

**TRANZITNA PRODAJA
VELENJSKEGA
LIGNITA**

**UGODEN NAKUP-
DOSTAVA NA DOM**

Informacija:
MERKUR Kranj
prodajalna
KURIVO Naklo
telefon: 47-537
47-018

**MERKUR
VAS VABI**

*pravi ljudje na
pravih mestih*

ELITA ZA VAS - ELITA VAS - ELITA ZA VAS

Elita

BABY trgovina

od 11. do 16. septembra

20% POPUST

od zneska 1.500.000 dalje!

ELITA ZA VAS - ELITA ZA VAS - ELITA ZA VAS - ELITA ZA VAS

V KOKRI CENEJŠI BREZ POPUSTOV!

Priporočamo nakup:
— pohištva, kuhinja z
belo tehniko
— jesensko-zimske
oblačilne konfekcije



KUPUJTE CENEJE - KUPUJTE V KOKRI

Kokra

Trgovska DO Kranj

BIODIS 1

ZA VARSTVO NARAVE

Pridelovanje zdrave hrane, pa tudi vzgoja rastlin so pomembna sestavina prizadevanj za ustrezno prehranjevanje in varstvo okolja. Za uresničitev takih zahtev so potrebna tudi sredstva, med katerih sodijo tudi tista, ki pospešujejo rast rastlin, ki so pomemben prehranbeni pridelek, potreben človeku. Med mnogimi tovrstnimi sredstvi je tudi BIODIS — I — substrat — sredstvo za pospeševanje rasti rastlin. Je rezultat najnovejših raziskovalnih izdelkov na tem področju.

BIODIS — I je substrat, ki zaradi svojih ionsko izmenjevalnih, hranilnih lastnosti ustvarja za rast vrsto ugodnih razmer, kot je idealna zračna, vodopredna lastnost. Voda ne zastaja, pogostnost zalivanja je zmanjšana, zagotovljena je enakomernost navlaževanja. BIODIS — I je stalen in odmerjen vir hranil, ki jih rastline same jemljejo toliko, kolikor jih potrebujejo. Količina hranil zadostuje za mesece dolgo rast in cvetenje, zato je

odvečna skrb za odmerjanje hranil. Izključena je možnost pregnojevanja in ustvarjanja nesorazmerij med elementi prehrane. BIODIS — I spada med naravovarstvene organske rastne substrate, ker je brez kakršnih koli kemičnih dodatkov, zato je okolju neškodljiv, primeren za pridelovanje zdrave, biološko neoporečne hrane in tudi za cvetje.

brest





MESOJEDEC
Plastika-ekstruzija
Sneberska 140/a
61260 Ljubljana
Telefon: 061/482-886

POTREBUJETE VREČE ZA KROMPIR?

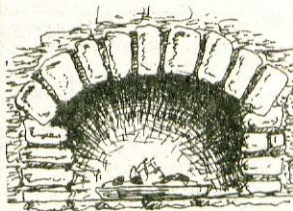
Razprodaja, 31% popust

Vreče za 30 kg krompirja in vrtnin, rdeče barve. Cena 7.500 din/kos. Cena velja do 15. 9. 1989

POHITITE!

UGODNO!

PIZZERIA
POD GRADOM



TRŽIČ, Koroška 26,

tel.: 52-055

stari del mesta - 200

m od

cerkve naprej

16 vrst PIZZ iz krušne peči

ALI VERJAMETE, DA IMAMO V JUGOSLAVIJI BIKOBORBE? NE?
KUPITE VIDEO KASETO »GRMEČKA KORIDA '89«



AUDIO - VIDEO
STORITVE
SNEMAMO
MONTIRAMO
PRESNEMAVAMO

DOLINAR - KENDA, OPREŠNIKOVA 31, KRANJ TEL: 33-059

STROKOVNA SLUŽBA SIS
GOSPODARSKIH DEJAVNOSTI
OBČINE TRŽIČ

Odbor za gospodarjenje s stanovanji in stanovanjskimi hišami pri Samoupravni stanovanjski skupnosti Tržič objavlja

JAVNI RAZPIS ZA ODDAJO POSLOVNEGA PROSTORA

na Trgu svobode 11

v izmeri 36 m², namenjen za trgovsko dejavnost.

Poslovni prostor se lahko prevzame takoj.

Javni razpis izvede komisija, ki jo imenuje Odbor za gospodarjenje. Javni razpis traja 15 dni od dneva objave.

Interesenti naj k vlogi priložijo program dejavnosti.

Vloge skupaj s programom pošljite na naslov: SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE TRŽIČ, Cankarjeva 1, z oznako »Razpis poslovnega prostora«.

GORENJSKA PREDILNICA
ŠKOFJA LOKA, Kidričeva c. 75



Objavlja prosta dela in naloge

PROJEKTIRANJE ZA AOP

Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- VSI ali VŠI ekonomske, organizacijske ali tehnične smeri
- znanje višjega programskega jezika COBOL
- 3 do 4 leta delovnih izkušenj na področju računalništva.

Za navedena dela in naloge je določeno poskusno delo po Pravilniku o delovnih razmerjih.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi oglasa na naslov: Gorenjska predilnica Škofja Loka, Kidričeva c. 75.

Razpisujemo tudi nepodeljene kadrovske štipendije:

- 1 štipendija - stavbni klepar IV. st.
- 1 štipendija - jerme nar (pred. usnja) IV. st.
- 1 štipendija - elektr. TK-mehanik TK IV. st.
- 2 štipendiji - strojni mehanik IV. st.
- 2 štipendiji - dipl. ing. računalništva VII. st.
- 1 štipendija - dipl. ing. elektrotehnike VII. st.

Prijave s priloženim potrdilom o šolanju in zadnjim šolskim spričevalom, sprejema kadrovski oddelek Gorenjske predilnice v roku 15 dni od dneva objave.



TRGOVINA IN STORITVE
p. o., KRANJ, Koroška c. 1

MERKUR, trgovina in storitve p.o. Kranj, Koroška cesta 1, gospodarska komisija, objavlja

JAVNO LICITACIJO

za prodajo rabljenih viličarjev in osebnega avtomobila, ki bo v petek, 15. 9. 1989, ob 12. uri pred Merkurjevim skladiščnim objektom v Naklem, C. na Okroglo 7.

Zap. št.	tip	letnik	izključna cena
1.	viličar LITOSTROJ 3,5 ton	1979	150.000.000
2.	viličar LITOSTROJ 3,5 ton	1983	200.000.000
3.	osebni avto ZASTAVA 101	1980-vozna	15.000.000

Na javni licitaciji lahko sodelujejo pravne in fizične osebe.

Ogled je na dan licitacije uro pred pričetkom le-te.

Varščino v višini 10 % od izključne cene bomo sprejemali uro pred pričetkom licitacije.

Zastopniki pravnih oseb morajo imeti pooblastilo, kavci-jo zavarujejo z bariranim čekom.

Nakup viličarjev oz. osebnega vozila je po načelu »videno-kupljeno«, kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali.

Kupec lahko plača kupnino takoj ali v treh dneh po licitaciji. Prometni davek v ceno ni vračunan.



EMONA COMMERCE, proizvodnja in trgovina n.sub.o.
TOZD OBALA oskrba ladij, letal in maloobmočni promet n.sub.o.
Koper, Verdijeva 4

objavlja prosta dela in naloge

V PROSTI CARINSKI PRODAJALNI KRANJ

PRODAJALEC V PCP II.

Pogoji: srednja izobrazba ekonomske ali turistične smeri, aktivno znanje enega svetovnega jezika, eno leto delovnih izkušenj in poskusno delo dva meseca.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: EMONA COMMERCE TOZD OBALA, Koper, Verdijeva 4.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po objavi.



NAJCENEJŠA IN NAJOPAZNEJŠA
SPREMEMBA SO NOVE

ZAVESE

SVETUJEMO, NABAVIMO,
SEŠUJEMO, MONTIRAMO
TEL. 064-34156
V SEPTEMBRU
SIVAMO 20% CENEJE
IZ BLAGA
KUPLJENEGA PRI NAS



KOMUNALNO, OBRATNO IN GRADBENO PODJETJE
KRANJ - z n.sol.o.
TOZD KOMUNALA KRANJ - b.o.

Po sklepu seje delavskega sveta z dne 28. 7. 1989 objavljamo:

JAVNO LICITACIJO

za prodajo osnovnih sredstev, ki bo v soboto, 9. 9. 1989, ob 10. uri v avtostrojnem parku na Primskovem.

Osnovna sredstva so sledeča:

	izključna cena
traktor IMT 577 dvojna vleka 1 kom	90.000.000
avto pometlač cestnih ulic IFA 1 kom	20.000.000
tovorni avto TAM 6500 (šasija) 1 kom	20.000.000
traktorska trosilna posoda za sol 1 kom	6.000.000
elektro motor 30 KW 1 kom	10.000.000
elektro motor 15 KW 1 kom	5.000.000
elektro motor z vodno črpalko 30 KW 1 kom	5.000.000
elektro motor s črpalko 0,75 KW 2 kom	3.000.000
pnevmatsko dvigalo 500 DO-N 1 kom	13.000.000
pnevmatsko dvigalo 250 DO-N 1 kom	10.000.000
tlačna posoda 850 l 1 kom	1.500.000
tlačna posoda 20 l (300.000 1 kom) 3 kom	
elektro razdelilna omara 1 kom	20.000.000
zasuni razni (1/2" do 6/4" - 200.000 1 kom) 10 kom	
zasuni s kolenom NP 25/40 (2.000.000 1 kom) 2 kom	
ročni pometlač 1 kom	400.000
svetilke fluo "S" 1 x 40 W (800.000 1 kom) 36 kom	
svetilke ladijske "S" 1 x 100 W (380.000 1 kom) 10 kom	
stikala navadna "S" (160.000 1 kom) 7 kom	
rezervni deli avtomobilski razni	
cisterna za gorivo 10.000 l 1 kom	10.000.000
posipalec soli vlečni EPOKA 1 kom	
vrtni stroj ročni 1 kom	3.000.000

Ogled osnovnih sredstev bo na dan licitacije od 9. do 10. ure v avtostrojnem parku na Primskovem. Na javni licitaciji lahko sodelujejo vse pravne in fizične osebe. Kavcija znaša 20 % začetne cene in jo je treba plačati pred začetkom licitacije. Izlicitirana osnovna sredstva je treba plačati in prevzeti v treh dneh po prodaji. Vsa osnovna sredstva bomo prodajali po načelu »videno kupljeno« in po prevzemu ne sprejemamo reklamacij. Prometni davek in druge stroške v zvezi s prevzemom plača kupec.

ZVEZNA CARINSKA UPRAVA
CARINARNICA JESENICE
Jesenice, Cesta maršala Tita 37

Objavlja prosta dela in naloge

DAKTILOGRAF - 1 delavec za nedoločen čas

Pogoji: srednja šola, V. stopnja zahtevnosti administrativno-upravne, splošne ali ekonomske smeri, znanje daktilografije, opravljen strokovni izpit in 6 mesecev delovnih izkušenj.

Kandidati naj pisne prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo na gornji naslov v 8 dneh po objavi.



JELOVICA
64220 ŠKOFJA LOKA

Odbor za kadre, izobraževanje in družbeni standard PO-NOVNO objavlja prosta dela in naloge:

1. VODENJE RAČUNOVODSKE SLUŽBE - 1 delavec

Pogoji: VII. st. strokovne izobrazbe za poklic dipl. ekonomist in nad 48 mesecev delovnih izkušenj na finančno računovodskem področju ali VI. st. strokovne izobrazbe za poklic ekonomist in 60 mesecev delovnih izkušenj na finančno računovodskem področju.

2. VODENJE SLUŽBE AOP - 1 delavec

Pogoji: VII. st. strokovne izobrazbe za poklic dipl. ing. računalništva, dipl. ekonomist, dipl. organizator dela - računalniške smeri in nad 48 mesecev delovnih izkušenj na področju AOP ali VI. st. strokovne izobrazbe za poklic ing. računalništva, organizator dela - računalniške smeri in 60 mesecev delovnih izkušenj na področju AOP.

3. ORGANIZIRANJE RAČUNALNIŠKIH OBDELAV I - 2 delavca

Pogoji: VI. st. strokovne izobrazbe za poklic organizator dela, oz. drug ustrezen poklic in nad 24 mesecev delovnih izkušenj na področju organizacije računalniške obdelave osebnih dohodkov oz. materialnega poslovanja ali V. st. strokovne izobrazbe za poklic računalniški tehnik, oz. drug ustrezen poklic in nad 48 mesecev delovnih izkušenj na področju organizacije računalniške obdelave osebnih dohodkov oz. materialnega poslovanja.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 8 dni od objave na naslov: Jelovica, lesna industrija Škofja Loka, Kidričeva 58, za kadrovske službe.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izteku objave.

MALI OGLASI

☎ 27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodajam RAČUNALNIK ATARI 130 XE, s kasetarjem in joy-stik ter 10 kaset. Pergar Bojan, Mlakarjeva 38, Šenčur 13143

Prodajam nov AVTORADIO. Zgornje Duplje 80 12981

Prodajam 400 litrsko SKRINJO gorenje. Potočnik, Podbrezje 227, Duplje 13162

Prodajam nov PRALNI STROJ candy. ☎ 26-502 13165

Prodajam nov MOTOKULTIVATOR MUNDIAL SUPER SPECIAL Labin Progres z diesel motorjem 15 Konj. sil, zraven prodam še enoosni kiper prikolico s svojim kardanskim pogonom. Snežno rolobo, okopalnik, plug, uteži in rezervna kolesa, 30 odstotkov ceneje. Anton Kelbl, Bohinjska Bela 99 13176

Prodajam novo KABINO za Zetor, trosilec za umetno gnojilo in barvni TV Telefonken na daljinsko vodenje. Grošelj, Dovlje 2, Poljane

Prodajam VIDEOREKORDER STOLP NORDMEDE in rabljeni HLADILNIK gorenje. ☎ 35-352 13184

Prodajam HILTI 72 (štemarco) z orodjem in STROJ za rezanje salame. ☎ 73-894 13203

Prodajam ZAMRZOVALNO OMA-RO, 240 litrov in HLADILNIK, 70 litrov, vse gorenje. ☎ 24-363, dopoldan 13205

Poceni prodajam barvni TV gorenje. ☎ 40-364 13212

Prodajam industrijski ŠIVALNI STROJ za šivanje usnja ali debelejših materialov. ☎ 42-805, dopoldne 13220

Poceni prodajam AGREGAT 1000 W, malo rabljen, multikultivator na petrolej in bencin, precej močan, z železnimi kolesi, pripraven za hribovita dela. ☎ 21-668 13249

Prodajam barvni TV Iskra montreal. ☎ 34-182 13252

Prodajam novo motorno ŽAGO HUSQUARNA. ☎ 57-664, popoldan 13266

Prodajam barvni TV gorenje, ekran 67. Škulj, Delavska 6, Kranj 13271

Prodajam tri male lahke STRUŽNICE za obdelavo lesa. Pretnar, Koritnice 12, Bled 13283

Prodajam PAJKL za prebiranje krompirja. Franc Hafner, Sp. brnik 61, Cerklje 13292

Prodajam stroj za izdelavo betonskih zidakov in mali 3 fazni cirkular. ☎ 67-052 13295

VIDEOREKORDER VHS, nov, prodajam. ☎ 22-586 13296

Prodajam VIDEOREKORDER goldstar, polaroid FOTOPARAT in KAMERA super 8 mm. ☎ 37-638

Prodajam BARVNI TV Iskra ☎ 28-677 popoldan 12842

Prodajam nov poljski PREBIRALNIK za krompir. Voklo 9, Kranj 13331

Prodajam OBRAČALNIK za seno, za kosilnico BCS. ☎ 70-009 13340

Prodajam PRALNI STROJ castor. ☎ 22-840 13349

TRAK za nakladanje vreč, prodajam. Prebačevo 17, Kranj 13357

VIDEOKAMERA zelo ugodno prodajam. ☎ 28-533 13360

Prodajam PEČ za centralno kurjavo in 100 litrski kombinirani BOJLER. Marek, Dražgoše 47, Železniki, ☎ 66-322 13379

Prodajam KOSILNICO reform z obračalnikom. Kalan, Zalog 10, Golnik 13384

PRALNI STROJ El Niš in barvni TV Hitachi, oboje brezhibno, poceni prodajam. ☎ 25-891 13403

Prodajam barvni TV gorenje, star 1 leto in pol, MINISTOLP in zamrzovalno SKRINJO - 210 litrov. Milakovič, Juleta Gabrovska 30, Kranj

GRADBENI MATERIAL

Zelo ugodno prodajam OKNO jelovica 100x140, zastekljen in z žaluzijo, ter OKNO 100x180, nezastekljen. ☎ 68-065 13148

Prodajam uvoženo talno plastificirano PLUTO, 11 kvad. m, tip kork parket, 30 odstotkov ceneje. Kelbl Anton, Boh. Bela 99 13177

Ugodno prodajam 1,5 kub. m STIROPORA (5 cm). ☎ 26-116 13180

Ugodno prodajam bakrene PLOŠČE. ☎ 78-236 po 21 uri 13195

Prodajam STIROPOR, debeline 5 cm, 35 odstotkov ceneje. ☎ 42-712 13223

Prodajam COLARICE in PLOHE. ☎ 45-263 13228

Prodajam suh smrekov OPAŽ. ☎ 42-069 13233

Prodajam suhe hrastove PLOHE. ☎ 27-993 13241

Prodajam 2000 kosov rabljene strešne OPEKE, cementni folc. ☎ 632-794 13279

Zelo ugodno prodajam dvokrilna okna, skupaj s stekli, primerna za tople grede ali vikende. ☎ 38-498

MALTIT, 24 vreč, prodajam 30 odstotkov ceneje. Zavrl, sr. Bitnje 9, žabnica 13298

Prodajam 82 komadov cementnih ZIDAKOV (29x19x39). ☎ 621-007 13390

Ugodno prodajam več rabljenih, dobro ohranjenih, dvodelnih oken-skkih KRIL in železno PEČ za kopalnico. ☎ 66-847 13393

Prodajam 20 vreč APNA, 20 odstotkov ceneje. Guzeli, Zgornja Senica 3, Medvode 13398

LES za ostrežje (špirovci), prodajam. ☎ 34-680 13416

Prodajam 100 komadov pregradnega BLOKA. Cegelnica 25, Naklo, ☎ 48-636 13420

Prodajam armaturne MREŽE 9x6. ☎ 22-221 int. 25-59, dopoldne

STAN.OPREMA

Poceni prodajam ŠTEDILOK na drva in ploščice (modence) za krušno peč, oboje rabljeno. Dolenc Franc, Vincarje 14, Škofja Loka 13179

Prodajam rabljeno KUHINJO, okroglo MIZO in 6 STOLOV. ☎ 25-135, sobota, nedelja 13232

Ugodno prodajam otroško SOBO. ☎ 78-643 13238

prodajam barvni TV Iskra azur in jedilno mizo s 4 stoli. ☎ 632-745 13253

Tri KAVČE, dva fotelja, dobro ohranjeno, poceni prodajam. ☎ 37-958 13261

Prodajam temno rjavo okroglo mizo, 1,15 cm za 3 Mio. ☎ 633-145 13267

OMARO za dnevno sobo, prodajam. Mijatović, Šorlijeva 27, ☎ 26-319 13290

Za polovično ceno prodajam kotno sedežno garnituro Safari. ☎ 48-761 13299

Prodajam SKRINJO LTH, 380 litrsko. ☎ 33-133 13303

Prodajam kuhinjski štedilnik kupersbusch 40 cm. Jože Kalan, Suh 2, Kranj 13311

Ugodno prodajam SEDEŽNO GARNITURO 3+1+1. ☎ 631-238

Prodajam otroško POSTELJICO. Informacije lahko dobite na ☎ 82-465, vsak delavnik od 14 do 17 ure 13374

Poceni prodajam POHIŠTVO za dnevno sobo, ŠTEDILOK in PRALNI STROJ. ☎ 622-028 13401



INFO-STAN

Računalniško posredovanje informacij o zamenjavi, nakupu, prodaji, oddaji (brezplačno) in najemu stanovanj, hiš, parcel, vikendov, lokalov. Tel. (061) 443-242, od 8. do 14. ure, v soboto od 10. do 12. ure.

POSESTI

HIŠO v Stari Loki 52, Škofja Loka, prodajam. Ogled 9.9. in 10.9., od 8. do 12. ure 13246

Prodajam novo HIŠO v okolici Kranja. Naslov v oglašnem oddelku.

STANOVANJA

Prodajam novo, nerabljeno dvosobno STANOVANJE z dvema kabineta na Planini. ☎ 9941 81 51 6549 Švica 12859

Oddam opremljeno GARSONJERO, severni del, ogrevano, telefon, pogoj predplačilo. ☎ 28-424, v petek od 16 do 18 ure, sobota od 9 do 12 ure. 13167

Dve študentki iščeta SOBO v Kranju ali bližnji okolici. ☎ 0601 25-485, po 20 uri 13213

Zakonca brez otrok iščeta neopremljeno STANOVANJE v Škofji Loki za dobo 1 do 3 let. ☎ 68-306 13219

SOBO oddam študentki. Šifra: TAKOJ 13231

Ženski oddam SOBO ali manjšo GARSONJERO v bližini Kranja. Prednost imajo kandidatke, ki so pripravljene nuditi pomoč v gospodinjstvu. ☎ 27-821 13348

Menjam dvosobno STANOVANJE s kabineto za istega ali večjega na Planini II ali III. Pogoj dvigalo ali pritličje. ☎ 34-395 13388

Samsko dekle dobi SOBO za manjšo pomoč v gospodinjstvu. ☎ 21-097 13237

Zamenjam družbeno trosobno STANOVANJE na Planini II za enakovredno v Drulovki. Naslov v oglašnem oddelku. 13281

VOZILA

Prodajam JUGO 45A, letnik 1986. ☎ 21-401 ali 70-203 zvečer

Prodajam DIANO, letnik 1978/79. Bajželj Franc, Cesta 26. julija 7, Naklo

Prodajam GOLF diesel, letnik 1982 december, in MOPED APN 4. ČESEN Janez, Bavdkova 36, Stražišče, Kranj

126 P, letnik 1980, ugodno prodajam. ☎ 28-049, Drago 12874

Prodajam UNO 55 S, letnik 1985. Ogled v soboto od 14 do 19 ure. Blejska c. 12, Lesce 13064

Ugodno prodajam VW BUGGY, neregistriran. Cena po dogovoru. ☎ 632-314 13103

Prodajam R 18, letnik november 1983. Poženik 27, Cerklje. ☎ 42-355 13166

Prodajam GOLF diesel, letnik junij 1987, svetlo rdeče barve, 34.000 km. Ogled popoldne od 14 do 17 ure. Turk, Cankarjeva 46, Radovljica, ☎ 78-961 int. 201 13169

Prodajam karamboliran OPEL kadet, letnik 1983. ☎ 39-509 13170

Z 101 GTL 65, letnik 1984, registrirana do avgusta 1990, zelo ohranjen, nujno prodajam. ☎ 22-112

ELECTRONIC 90, prodajam. ☎ 622-516 13175

Ugodno prodajam JUGO 1,1 GX, star 20 mesecev. Ogled popoldan. Samardžić Esad, C. železarjev 19, Jesenice 13270

Prodajam R 4, letnik 1987 september in KOZO. Dvorje 75, Cerklje 13186

Prodajam Z 101 C, letnik 1981. ☎ 25-962 dopoldan, 25-948, popoldan 13187

BMW 1802, letnik 1973, prodajam ali zamenjam za manjši avto. Mihajlovič, Izletniška 22, Bled 13188

Prodajam Z 750, starejši letnik. ☎ 27-001 13189

Prodajam APN 6, letnik 1984. ☎ 80-534 13194

Ugodno prodajam TOVORNI AVTO Z 616 diesel, nostilnost 1500 kg, vozen z B kategorijo. ☎ 25-008

Prodajam obnovljeno Z 101, letnik 1978. Varagič Žarko, Vide Sinkovčeve 4, Priskovo Kranj 13197

Prodajam VW 1200, letnik 1976, registriran do 1990. Ogled možen samo popoldan. Tejič Radivoje, Grajska 13, Boh. Bistrica 13198

Prodajam LADO 1200, letnik 1973, neregistriran, v voznem stanju. Noč Slavko, Moste 5, Žirovnica

Prodajam VW 1200, letnik 1976, registriran do 1990. Ogled možen samo popoldan. Tejič Radivoje, Grajska 13, Bohinjska Bistrica 13202

Avto FORD FIESTA, letnik 1979, odlično ohranjen, prodajam. Informacije na ☎ 77-829 13204

Prodajam Z 101 super, letnik 1979. Kovačič, Sveti duh 25, Škofja Loka 13208

Prodajam Z 750, letnik 1976. ☎ 35-245 13208

Prodajam GOLF JGL, 1981 in GUME 155x13. ☎ 27-044 13209

Prodajam Z 750, letnik 1974, registriran do maja 1990. Informacije od 18 do 20 ure na ☎ 68-622 13214

Prodajam OPEL kadet, letnik 1981. ☎ 74-246 13215

Ugodno prodajam LADO 1600, letnik 1978. ☎ 77-053 13218

FORD escort, letnik 1971, poceni prodajam. ☎ 38-140, od 16 ure dalje 13222

Prodajam nov BT 50. ☎ 632-558, po 19 uri 13224

Z 750/76, normalno vozen, z vso osnovno opremo, neregistriran, prodajam za 350 SM. ☎ 24-523

Prodajam GOLF, letnik 1979. Jenko Ana, Kokra 23 (šola), Jezersko 13307

nama

NE ČAKAJTE NA JUTRI DANES JE CENEJE

Prodajamo veliko stvari.
In veliko stvari je cenejših.

Pridite,
povprašajte,
poiščite
in izberite.

veleblagovnice
nama

Prodajam HROŠČA, letnik 1975, registriran do aprila 90 in HROŠČA, letnik 1974, nevozen, potreben popravlja, z novimi blatniki in izpušno cevjo. ☎ 622-143 13259

Prodajam R 4 GTL, letnik 1985. ☎ 27-128 13265

Z 101 comfort 80, zelo dobro ohranjen, registriran do junija 1990, prodajam. Gruđen Vladimir, Belca 34, Mojsstrana 13268

Prodajam Z P 125, letnik 1978, za rezervne dele, cena 700 SM. Kopavnik Jože, Rateče Planica 123 13269

Prodajam OPEL KADET, letnik 1978, neregistriran, na novo prebarvan. Samardžić Esad, C. železarjev 19, Jesenice 13270

Prodajam GOLF JGL, letnik 1980. ☎ 77-801 13274

LOVSKA DRUŽINA ŠENČUR vabi vse člane in njihove prijatelje na

LOVSKO VESELICO pri lovski koči v Hrastju

Veselica bo v soboto, 9. septembra ob 15. uri; v primeru slabega vremena pa v nedeljo, 10. septembra ob isti uri.

Igral bo ansambel JURČEK. Lovci vam bodo postregli z odličnim lovskim golažem, streljanjem za srno in bogatim srečelovom.

Vabijo lovci!

Prodajam PEUGEOT 204, ohranjen, v voznem stanju. ☎ 38-430 13276

Prodajam OPEL KADET 1,3 S GLS, letnik julij 1987. ☎ 51-768 13278

Prodajam 126 P, letnik 1979 in KOSILNICO Batuje še v garanciji. ☎ 51-012 13280

Prodajam MOPED APN 6, nič vožen, star tri mesece za 10 odstotkov ceneje. ☎ 69-798 13287

Ugodno prodajam GOLF diesel, letnik 1987, registriran. ☎ 77-826, popoldan 13288

Prodajam Z 128, letnik 1982. ☎ 85-181, int. 207, dopoldan 13293

Prodajam Z 101, letnik 1985. Čolič Jovo, Kolodvorska 10, Kranj 13294

Prodajam FIAT 126 P, letnik 1979, 38700 km, registriran do aprila 1990. Perko, Žigantova vas 29, ☎ 58-062, popoldan 13300

GOLF JGL, bencinski, letnik 1982, garažiran, registriran do julija 1990, prodajam. ☎ 37-552 13301

Prodajam ohranjeno SIMCO CHRI-SLER 1308, letnik 1978. ☎ 69-586, Rado 13302

Prodajam CITROEN GS break, letnik 1980. ☎ 82-600, popoldan 13304

MERCEDES 26-32 (6x4) kiper, letnik 1979, prodajam. Zapoge 11, Vodic 13305

W SCIROCCO GTI, letnik 1984, 1800 ccm DODATNE OPREME, ugodno prodajam. Predosije 1b, Kranj, ☎ 39-253 13307

JUGO 45, letnik 1984, registriran do julija 1990, prodajam. ☎ 58-431, Zupan, Proletarska 11, Trzin 13310

Prodajam Z 750, starejši letnik. ☎ 68-569 13312

Prodajam Z 101 mediteran, letnik 1980. ☎ 39-233 13317

Prodajam BMW 316, letnik 1978 ali menjam za tovorni avto z B kategorijo. Gričar, Blaževa 10, Škofja Loka 13322

Prodajam JUGO 55 AGV, 38.000 km, letnik 4/87. Kase Barmango, Alpska 29, Lesce 13323

Prodajam VW, letnik 1974. ☎ 51-344

Prodajam Z 101, starejši letnik, registriran do maja 1990. Ogled v soboto popoldne. Jezerska c. 97, Kranj 13328

Prodajam TOMOS ATX 50 C, letnik 1988. ☎ 22-514 13329

Prodajam BT 50, v garanciji, registriran do aprila. ☎ 52-130 13332

Prodajam JUGO 45, letnik 1984. ☎ 88-604 13335

Prodajam R 4 GTL, letnik 1986. Delavska 7, Šenčur 13336

Prodajam JAVO 350, staro 1 leto, po zelo ugodni ceni. Informacije na ☎ 25-461 int. 563 13338

Prodajam Z 128, letnik 1985, registriran do aprila 1990. Jesenko Janez, Žigantova vas 32, Duplje 13341

Prodajam karambolirano Z 101, v celoti ali po delih, ter AVTORADIO. ☎ 37-686 13342

Prodajam BMW 1602, prva registracija 1977, z dodatno opremo, odlično ohranjen. Cena 3000 DEM. ☎ 27-170, sobota popoldan, nedelja ves dan 13347

R 4 GTL, maj 1986, ugodno prodajam. ☎ 36-525 13351

Prodajam GILERO RX 200, letnik 1986 in barvni TV gorenje, starejši letnik. ☎ 48-700 13352

Prodajam R 14, letnik 1980. ☎ 46-359 13358

Prodajam VESPO PX 200E, ter BT 50 in nove michelin GUME MX 155 R. ☎ 42-002 13359

Prodajam ŠKODO 120 LS, letnik 1980, odlično ohranjen, registriran do celotnega leta. Cena po dogovoru. ☎ 723-305 13361

Prodajam 125 PZ, dobro ohranjen. ☎ 37-454 13362

DIANO, letnik 1979, zelo ugodno prodajam. ☎ 39-163 13363

Ugodno prodajam TOVORNI avto Z 640, letnik 1979 in GOLF, letnik 1982. ☎ 36-753 13365

MZ 250, letnik 1981, dodatno opremljen, ugodno prodajam. ☎ 50-129 13366

Prodajam AUDI 80. Bodlaj Jože, Zvirče 25, Trzin 13367

Prodajam R 12. ☎ 79-531 13370

Prodajam TOMOS A 3 MSL, star 4 leta. Kuraltova 10, Senčur 13371

Prodajam JUGO 55, letnik 1985, registriran do julija 1990, možna menjava za Z 750 z doplačilom. Kovač, Šmidova 2, Jesenice 13372

R 4 GTL, letnik 1984, pozimi nevozen, 38.000 km, ugodno prodajam. ☎ 79-941 13375

GOLF diesel, letnik avgust 1983, dodatno opremljen, prodajam. ☎ 82-023 13377

Ugodno prodajam GOLF, letnik 1981. ☎ 36-930 13373

Z 128, letnik 1986, prevoženih 28.000 km, garažiran

VSE OSNOVNE ŠOLE OBČINE KRANJ

centralne in delovne enote objavlja

vpis otrok v 1. razred osnovne šole za šolsko leto 1990/91.

Vpis otrok bo v soboto, 16. septembra 1989, od 8.00 do 12.00. Vpisovali bomo otroke, rojene leta 1983 ter januarja in februarja 1984.

K vpisu pripeljte otroka, prinesite njegov rojstni list in enotno matično številko.

EVROPSKA KULTURA

p. o. E19

MUZIKAVIVA

Pripravljamo in izvajamo začetne in nadaljevalne tečaje glasbenega izražanja:

KLASIČNA GLASBA
ZABAVNA GLASBA
NARODNO ZABAVNA
GLASBA
JAZZ GLASBA

Obširnejše informacije po tel.: (064) 37-625 od 9. do 18. ure.

Prodajam BIKCA starega 7 tednov in TELIČKO staro 7 mesecev, v A kontroli. Krajnc, Ljubno 60, Podnart 13414

Prodajam dve KOZI, rjavo in belo. 81-341 int.33-11, do 13 ure

Prodajam lepega nemškega OVČARJA, starega 4 mesece. Oglasi se od 15 do 20 ure. Čakš Benjamin, Šobčeva 14, Lesce, 74-013

Prodajam TELIČKO simentalca, staro 7 tednov. Velesovo 12, Cerklje 13427

ZAPOSLOTITVE

Honorarno ali delo na domu nudimo kvalitetni šivilji. Možna kasnejša zaposlitev. Šifra: DOBER ZA-SLUŽEK 13142

Iščem učitelja KLAVIRJA za 7-letnega dečka. 27-008 12841

Potrebujem ljudi za pobiranje krompirja. Šifra: OZIMNICA 13183

Komunikativnim dekletom, fantom in zakonskim parom nudimo organizirano PRODAJO otroško šolskega programa. Zasluzek neomejen. Zaželen prevoz. 35-712, od 19 ure dalje 13210

Iščem manjši ANSAMBEL, duo ali trio za popestritev lokala v jesenskem in zimskem času. Ponudbe pod Šifra: PETEK SOBOTA 13225

NATAKARJA ali natakario takoj zaposlim, redno ali honorarno. Gostilna Kunstelj, Radovljica, 75-178 13240

Če imate dovolj prostega časa, ali ste brez službe, se javite za potnika dzs. Tedensko plačilo provizije. 75-954 13244

Zaposlimo KUCHARICO in NATAKARICO. Gostišče Tulipan, Lesce, 75-416 13272

Iščem honorarno delo v Avstriji za več mesecev. Šifra: PRIDEN IN POSTEN 13275

Zaposlim stavbnega KLEPARJA ali krovca, lahko priučenega. 41-011 13339

Iščemo SODELAVCA v pripravi dela v ključavničarski stroki. 48-601 13369

Dve mladi dekleti honorarno zaposlim v bifeju na Jesenicah. Informacije na 84-582 13381

Nudimo honorarno delo za prodajo odlično upeljanega artikla (niso knjige, zaželen prevoz). 33-135, od 19 do 21 ure 13396

Iščem ZIDARSKO skupino za izdelavo notranjih ometov v začetku oktobra. 36-424 13417

Iščem mlajšo UPOKOJENKO - kuharico za Dom na Joštu. 21-704

Nova FIRMA išče potnike, tedenska izplačila. Ponudbe pod Šifra: KORONA PLUS 13419

OBVESTILA

Izdelujem KOVINSKE CISTERNE za kurilno olje. 79-820, zvečer

Rolet, žaluzije, izdeluje montira in popravlja ter obnavlja obrtnik. 26-919 13190

Skupina zidarjev opravlja vsa zidarska in fasaderska dela s svojim odrom. 45-418 13297

RTV SERVIS, Srednje Bitnje 65, popravljam vse vrste radijskih in TV sprejemnikov. Sprejem aparatov tudi na Planini III, Trg Prešernovih brigad 8 (klet). 35-589, od 7 do 8 ure in od 19 do 20 ure. 13325

Razpisujem STIPENDIJO za srednjo in višjo šolo za usnjeno galanterijo. Dobnikar Majda, Spodnji Brnik 49, Cerklje 13354

OBVEŠČAMO VAS, da 17.9. ob 10 uri odpiramo KOMISIJSKO TRGOVINO "KMEČKI STROJ". Na zalogi bomo imeli rabljeno in obnovljeno kmetijsko in gradbeno mehanizacijo, ter rezervne dele. Stroj za prodajo sprejemamo vsak dan od 15 do 21 ure na naslov: GUZELJ Franc, Sv. Barbara 23, Škofja Loka, Hrastnica, 622-575 13385

GOSPODINJE!

Skrinja pušča vodo? Pokličite

IZOLACIJE SERVIS - BOJAN ROPRET,
Hotemaže 47/b, Predvdor, tel.: (064) 45-352

Popravilo opravimo na vašem domu.

ROLETE, žaluzije, lamelne zavese, polaganje, brušenje in lakiranje parketa naročite na 75-610 13397

Komisijska TRGOVINA "JURE" v Radovljici, Cankarjeva 60, sprejema in prodaja vse vrste tehnične in akustične blaga. Za obisk se priporočamo! 13411

POZNANSTVA

50-letni Slovenec, živeč v Kanadi, želi spoznati preprosto ženo - Slovenko. Obveznost ni ovira. Šifra: GORE IN MORJE 13168

OSTALO

Prodajam SEME enoletne trave. Zgornji Brnik 54, Cerklje 13199

Prodajam jedilni KROMPIR igor in desire. Debeljak, Podbrezje 150, Duplje, 70-069 13216

Prodajam stoječo silažno KORUZO. Vasca 7, Cerklje 13227

V dopoldanskem času iščem varstvo za dva otroke na domu in prodajam nov JOGI termal 180x190 cm, 25 odstotkov ceneje. 33-782 13234

NEMŠČINA v Škofji Loki - intenzivne inštrukcije (odrasli, dijaki, učenci). 622-942 13282

Prodajam ZLATO za zobe. 27-259 13320

Prodajam kombiniran otroški VOZIČEK - Tribuna. 33-543 13326

Prodajam drobni KROMPIR za krmno. Stroj, Dvorska vas 30, Begunje 13330

Prodajam bel umetni KAMEN za cokel. Podbrezje 37, Duplje, 70-600 13334

Prodajam 20 kvad.m. stenske PLUTE. 41-144 13350

Prodajam ključavničarsko delovno MIZO 230x80 cm. 36-412 13408

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš sodelavec v pokoju

ANTON KAVČIČ

roj. 1919

Od njega smo se poslovili v sredo, 6. septembra 1989, ob 16. uri na pokopališču na Kokrici.

SINDIKALNA ORGANIZACIJA SAVA KRANJ

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, stare mame, sestre in tete

ANE ZLATE

roj. Mlakar iz Vogelj

se zahvalujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem za pomoč in tolažbo v najtežjih trenutkih. Hvala dr. Stenšakovi za zdravniško pomoč ter g. dekanu in pevcem za lepo zadnje slovo. Vsem najlepša hvala.

VSJ NJENI

Voglj, 27. avgusta 1989



ZAHVALA

Ob boleči resnici, da nas je mnogo prezgodaj zapustil dragi mož, oče, sin, zet, brat in stric

VINKO DRNOVŠEK

AVTOMEHNIK

se iskreno zahvalujemo zdravstvenemu osebju bolnišnice dr. Petra Držaja za skrbno zdravljenje in lajšanje bolečin, vsem, ki ste nam pomagali, darovali cvetje, izrekli sožalje in ga skupaj z nami pospremili v prerani grob. Zahvala gospodu župniku Tonetu Bohincu za lepo opravljen pogrebni obred in pevcem iz Reteč in Sore. Zahvalujemo se tudi sodelavcem DO COLOR iz Medvod za vsestransko pomoč in govorniku Marku Kristanu za tople besede slovesa, OŠ Cvetko Golar iz Škofje Loke za razumevanje v težkih trenutkih. Za njim nam ostaja neizmerna bolečina.

VSJ NJEGOVI

Reteče, 1. septembra 1989



Ob nenadni izgubi dragega moža, očeta in dedka

TONETA DOLINARJA

se iskreno zahvalujemo svojcem, sosedom, prijateljem in znancem, vsem, ki ste ga spoštovali, mu podarili cvetje in ga pospremili na zadnji poti. Prav tako se zahvalujemo delavcem DO Elektro Kranj, Prešernovega gledališča, KS Orehek Drulovka ter g. župniku in pevcem.

ŽALUJOČI VSJ NJEGOVI

Orehek, 31. avgusta 1989



ZAHVALA

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

RUDI KRNIČAR

p. d. Cofov ata, invalidski upokojenec

Težke bolečine v srcih ste nam skušali omiliti vsi, ki ste se prišli posloviti od našega nepozabnega očeta in ki ste ga spremili na poti do njegovega preranega groba. S svojo pomočjo ste nam izkazali veliko spoštovanje: sosede, sorodniki, krajan, sodelavci, kolegi in znanci. Globoko so nas pretresle besede, izrečene od ZB ob krsti. Iskrena hvala vsem in tudi gospodu župniku za opravljen obred.

VSJ NJEGOVI

Dvorje, 29. avgusta 1989



ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, babice, prababice, sestre in tete

MARIJE SAJOVIC

roj. Rakovec

se iskreno zahvalujemo sorodnikom, vaščanom in znancem za izrečeno sožalje in spremstvo na njeni zadnji poti. Dr. Beleharju za dolgoletno zdravljenje, g. župniku za lepo opravljen obred in pevcem za zapete žalostinke.

VSJ NJENI

Velesovo, 5. septembra 1989



ZAHVALA

Po kratkotrajni bolezni nas je za vedno zapustil

ROK NAGLIČ st.

iz Radovljice, Bazoviška 11

iskreno se zahvalujemo sorodnikom, prijateljem in sosedom za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Zahvalujemo se tudi družini in špediciji Hassels iz Gronaua v ZRN, kjer je do zadnjega delal. Hvala tudi pevcem in g. župniku za opravljen poslovljni obred.

VSJ NJEGOVI



ZAHVALA

V prerani grob smo položili našega dragega sina in brata

FRANCITA KALAN

Težke bolečine v srcih ste nam skušali omiliti vsi, ki ste se prišli posloviti od njega in ki ste ga pospremili na poti do njegovega preranega groba. S svojo pomočjo ste nam izkazali veliko spoštovanje: sosede, sorodniki, krajan, sodelavci, kolegi in znanci. Zahvalo smo dolžni kolektivu ISKRA ŽELEZNIKI za vsestransko pomoč, gasilec, praporščakom in vsem pri-nasalcem cvetja. Globoko so nas pretresle besede govornikov, izrečene ob odprtem grobu in pesmi, ki so žalostno odmevale v nebo. Iskrena hvala vsem, posebno še g. župniku za opravljen cerkveni obred.

Neutolažljivi: mama Tončka, brata Jože in Tone

Bukovica, 8. septembra 1989

Prodajam otroško POSTELJICO z jo-gijem, za 120 SM in športni VOZIČEK Tribuna za 150 SM. 34-938

Poceni prodajam več rabljenih vratnih KRIL z okvirjem, krušno PEČ in KAD. 68-763, od 15 ure dalje 13389

Prodajam suhe smrekove in borove DEŠČICE (10 cm), ter motor APN 6. 42-374 13394

Prodajam cementno strešno OPEKO - 1800 komadov in starejši barvni TV gorenje. Pifko, Pajerjeva 3, Senčur 13402

KUPIM

Kupim zadnji diferencial za traktor TV 15. 66-147 13185

Kupim starejšo hišo z vrtom v radovljiški občini. 061-265-755 13191

Kupim rabljeno strešno opeko, model 272. 64-124 13263

Kupim LATE za kozolec, 60 komadov od 5 do 5,5 m. 621-420

Kupim dober MOTOR za diano. 24-480 13368

ŽIVALI

Prodajam eno leto stare KOKOŠI nesnice in KOKOŠI za zakol. Cegelnica 1, Naklo, 48-648 13157

Prodajam več PRAŠIČEV, težkih od 120 do 150 kilogramov, za nadaljno rejo oziroma dopitanje. Cena ugodna. Hlebce 16, Lesce 13163

Prodajam namško OVČARKO, staro 8 tednov, odličnih staršev. Koder Nada, Davča 10, Železniki 13164

Prodajam eno leto staro TELIČKO, črno-belo frizirko. Pegam Ciril, Selca 82 13171

Prodajam kraške OVČARJE z rodovnikom, že cepljeni. Cena po dogovoru. Starič, Pred oslje 4, Kranj

Prodajam BIKCA simentalca starega 9 tednov. Sr. Bela 53, Predvdor 12840

Prodajam TELETA za zakol. 73-917 13200

Prodajam KRAVO tik po teletu. Je križanka simentalca, dobra molznica in MOTORNO KOLO puh 200. Praprotna polica 29, Cerklje 13211

Prodajam 3 mesece starega BIKCA simentalca. Gorenja vas 52 13217

Prodajam 7 tedno staro TELIČKO. Voklo 32, Senčur 13221

Prodajam več prašičev, težkih od 30 kg naprej. Kapus, Zagoriška 16, Bled 13247

Prodajam dva BIKCA simentalca, stara 2 meseca. Ribno, V doboje 5

Prodajam BIKCA in TELIČKO simentalca za rejo. Žabnica 30, 44-573

JARKICE nesnice, rjave, stare 9 tednov in PITANCE bele, prodajamo! Beleharjeva 49, Senčur 13284

Prodajam dva črno-bela TELETA, stara 6 in 14 dni. Grabar Anton, Podreča 58, mavčiče, 40-355

Prodajam KRAVO simentalca s teletom. Soklič, Selo 22, Bled 13306

Prodajam 10 dni starega BIKCA simentalca. Čirče 13 13309

Prodajam PURANE za zakol. Beleharjeva 47, Senčur 13344

Prodajam BIKCA, črno belega. Kurbeli, Zapoge 33, Vodice 13345

Prodajam mlado KRAVO. 57-745, po 14 uri 13353

Prodajam BIKCA simentalca za zakol ali rejo. 45-510 13364

Prodajam SIMENTALKO 100 kg in menjam jalovo KRAVO za mlado brejo simentalca. 73-697 13412

Načrti Kompassa in tujih partnerjev

Kardiokirurška klinika na Bledu

Radovljica, 5. septembra - Ko je radovljiški izvršni svet na zadnji avgustovski seji obravnaval osnutek sprememb srednjeročnega družbenega plana občine, se je še posebej seznanil z načrti za gradnjo mednarodnega centra za kardiologijo in kirurgijo na območju Grajske pristave na Bledu. Če bo dokumentacija izdelana pravočasno in ne bo zapletov, bo mešano podjetje, v katerem bo ljubljanski Kompas skupaj s tujimi poslovnimi partnerji, začelo graditi center spomladi, končalo pa naj bi ga v enem letu. Priznane kirurške ekipe bodo na leto opravile v centru okoli 1200 operacij. Dr. Ninoslav Radovanović, ki največ operira v Švici, sicer pa v Srbski Kamenici, zagotavlja 300 operacij na leto, ostale pa naj bi opravile ekipe iz kliničnega centra v Ljubljani ter kirurgi iz Evrope in Amerike.

Kot je povedal Gregor Rihtar, direktor delovne organizacije Inženiring in projektiranje, Ljubljana, je zemljišče (gre za 3,3 hektara) za center že odkupljeno. Ker je objekt precej obsežen, so že izdelali računalniško študijo, ki je pokazala, da se bo center videl le z enega mesta Bleda, in sicer z Mlina. V kliničnem delu centra bodo tri operacijske dvorane, 16 ležišč za intenzivno nego in še 56 ležišč, v hotelskem delu pa 60 ležišč ter prostori, namenjeni za gostinsko, turistično in rekreativno dejavnost, med drugim tudi bazen in zimski vrt. Po nekoliko popravljeni pro-

gramski zasnovi je predvideno, da bo imel center skupno skoraj 18 tisoč kvadratnih metrov uporabne površine. Dostop do centra bo z Rečiške ceste, odpadne vode bodo speljane v kanalizacijo Jermanka-Jarše, zaradi varovanja okolja pa bosta glavna energetska vira elektrika in plin.

Da Kompas misli resno, dokazuje tudi to, da so se v Ljubljani pred kratkim mudili predstavniki banke iz Chicaga, ki so si tudi ogledali Bled in lokacijo. Edina pomanjkljivost, na katero so opozorili, je ta, da za center še ni predinvesticijskega programa. Predlagali so,

naj bi ga izdelala neodvisna tuj ustanova.

Na vprašanje, kako kraj sprejema načrtovano gradnjo mednarodnega centra, je odgovoril Andrej Golčman, direktor Zavoda za planiranje in urejanje prostora. "Tega še ne vemo natančno. Na vseh dosedanjih sestankih v krajevni skupnosti, kjer smo predstavili osnutek centra (sedanji se nekoliko razlikuje od prejšnjega), je bila naložba v glavnem podprta, novi osnutek pa še ni bil predstavljen širše."

"Gre za komercialno zdravstvo, za nadaljevanje tradicije, ki jo je na Bledu začel Arnold Rikli, in nenazadnje za naložbo, ki bo Bledu dala dodatno kakovost in ponudbo," je dejal predsednik izvršnega sveta Pavel Zerovnik. Na seji smo tudi slišali, da bo novi center zaposloval približno sto stalnega medicinskega osebja (medicinske ekipe se bodo menjavale), precej pa tudi v hotelskem delu.

C. Zaplotnik

Komasacija in melioracija na Selškem polju

Ne pozabiti na novo cesto

Škofja Loka, 30. avgusta - Ob letu bo na Selškem polju končana komasacija 82 hektarov kmetijske zemlje. Vendar pri tem ne gre samo za novo, bolj zaokroženo razdelitev zemlje med kmete oziroma lastnike, ampak tudi za zgraditev novih poti in kanalov, skratka za smotrnejšo obdelavo in produktivnejšo proizvodnjo. Zato je s komasacijo združena tudi melioracija.

Komasacijsko območje torej obsega 82 hektarov kmetijskih površin na levem bregu selške Sore do gozdne meje vzdolžno in zahodno od vasi Selca. Na tem območju je 446 parcel in 129 lastnikov. V Selcih je sedemnajst zaščitenih kmetij, ki imajo svoja zemljišča razdrobljena na osem do enajst kosov. Namenjena so predvsem pridelovanju kreme. Po komasaciji in melioraciji se bo pridelek silazne koruze povečal za 45 odstotkov, okopavin za 25 in trav za 32 odstotkov. Denar za poseg, ki je na grobo ocenjen na dobrih 600 milijonov dinarjev in ga v devetih desetih prispeva republika, je že zagotovljen, medtem ko se je Območna vodna skupnost Gorenjske tudi že lotila regulacije potoka Drbovnik.

Selški kmetje se načrtovani zložbi in izboljšanja zemljišč ne upirajo in so veliko bolj homogeni skupina, kot je bila na Logu. Zato lahko pričakujemo, da se bodo enako pametno obnašali tudi tedaj, ko se bodo zemljišča na novo delila.

Ob komasaciji Selškega polja pa v občini ne bi smeli prezreti še enega načrta, to je gradnje nove ceste skozi Selško dolino. Sedanja cesta je izredno grobo zarezana v Selško polje. Gradnja ceste bo financirala republiška skupnost za ceste v naslednji petletki, žal pa doslej obstaja le ena idejna rešitev: nova cesta naj bi šla po stari trasi z malenkostnimi odmiki v levo ali desno, za pokopališčem in nato skozi Selca. Kot so menili v občinskem izvršnem svetu, se bo treba še pred končano komasacijo Selškega polja dokončno opredeliti, kje bo točno šla nova cesta z zaželeno obvoznico mimo Selca, da ne bi že čez pet ali deset let z novimi rešitvami po nepotrebnem razburjali in prikrajševali kmetov. Vsekakor bi kazalo izdelati tudi projekt selške ceste ob Sori, kjer je za kmetijstvo nevreden, prodnat teren, s čimer bi problem prometnice na tem delu Selške doline resda nekaj dražje, a za vselej rešili.

H. Jelovčan

Sovodenjski planinci praznujejo

Sovodenj, 6. septembra - Člani Planinskega društva Sovodenj, ki je z več kot 260 člani najbolj množična družbena organizacija v kraju, praznujejo letos 15. obletnico delovanja. Članstvo povezuje predvsem organizirana izletniška dejavnost, v preteklosti pa je precej svojih sil vložilo tudi v gospodarsko dejavnost. Vrsto let je gradilo in urejalo svojo postojanko na Ermanovcu, ki nudi zavetje številnim obiskovalcem že od leta 1986. Društveni jubilej bodo sovodenjski planinci proslavili prav pri tej koči. Načrtovana proslava za 3. september je zaradi slabega vremena odpadla, zato pa se bodo člani PD Sovodenj in gostje zbrali na Ermanovcu v nedeljo, 17. septembra 1989, ko bo ob 13. uri svečanost z govorom in kulturnim sporedom. Zatem bo sledilo družabno srečanje.

S. Saje

Inšpektor zaprl Vodnikov dom

Kdo zagovarja umazanijo in nered

Radovljica, 5. septembra - Znaki zastrupitve, ki so se pokazali pri skupini planincev iz Ljubljane in Krškega ter težave Radovljičanov, ki so v Vodnikovi koči pili kavo, so bili povod, da je Justin Zorko, vodja sanitarnega inšpektorata Uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko, skupaj z delavkami Zavoda za socialno medicino in higieno Kranj obiskal to kočico, eno najbolj obiskanih planinskih postojank v triglavskem pogorju. Nepričakovani "prišleki" so imeli kaj videti, predvsem pa velik nered in umazanijo.

Mati in sin iz Trbovelj, oskrbnika kočice, ki sodi pod okrilje planinskega društva Srednja vas v Bohinju, sta bila brez živilskega zdravstvenega pregleda (tako kot tudi lani, ko sta bila v koči na Bogatinu). V enem od (dveh) neurejenih skladišč so našli mišje iztrebke, kruh, ki ga je pekli sin, čeprav je imel prejšnji teden močno drisko in ni šel k zdravniku, je bil zavrt v uma-

zani krpico, kuhinja je nekaj časa ni bila temeljito očiščena, ruhe so bile umazane, smeti so metali kar po bližnji nabrežini, precejšnji količini živil je že pretekel rok trajanja, vodno zajetje, kljub več let stari ureditveni odločbi, še vedno ni urejeno...

Če so bile težave planincev povod, umazanija in nered razlog, potem je ukrep, ki ga je

izrekel inšpektor - zaprtje kočice in prepoved dela oskrbnikom - povsem logična posledica izigravanja predpisov in civilizacijskih norm. V Vodnikovi koči očitno menijo drugače: kljub prepovedi je bila kočica minuli konec tedna odprta, v njej pa so celo zbirali podpise proti inšpektorjevi odločbi. Če bi tudi tisti, ki so se podpisali, imeli želodčne in druge težave (bruhanje, driska, povišana temperatura), bi verjetno mislili in ravnali drugače, vsekakor pa ne bi tako velikodušno zagovarjali umazanije, nereda in kršenja predpisov.

C. Zaplotnik

Vozniki v Kranju se sprašujejo

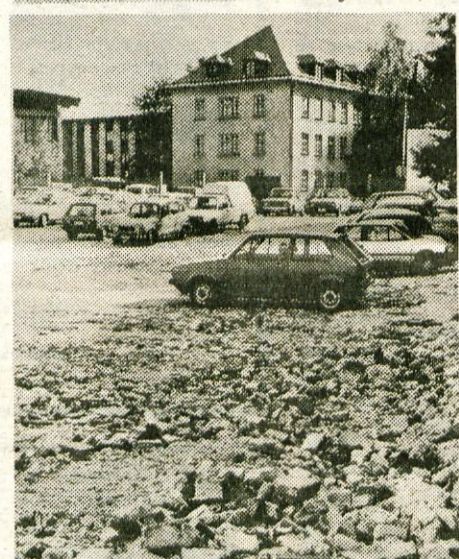
Kdaj bo urejeno večje parkirišče

Kranj, 5. septembra - Prostor ob kranjski gimnaziji so po poručitvi starih stavb izkoristili za parkiranje osebnih vozil. To je le začasna rešitev, saj bodo tod najbrž že prihodnje pomlad začeli graditi veliko poslovno stavbo. V njej bo v spodnjih treh etažah okrog 300 parkirišč, ki naj bi jih dogradili v dveh letih.

Takšno pojasnilo je dal za bralce Gorenjskega glasa predsednik komiteja za urejanje prostora pri kranjski občinski skupščini Miha Perčič, ki je še povedal, da čaka kranjsko komunalno podjetje nekaj nalog pri ureditvi sedanjega parkirnega prostora. Kot smo izvedeli pri načelniku tamkajšnjega sekretariata za notranje zadeve Matjažu Burgerju, so v kranjskem izvršnem svetu že dolgo iskali možnost za ureditev večjega parkirišča v centru Kranja. Žal bo parkirišče pri gimnaziji, ki so ga odprli prejšnji mesec, kmalu spet gradbišče, vozniki pa bodo še naprej krožili po mestu ob iskanju primerne prostora za ustavitev svojega jeklene konjička.

Kolikšen je problem parkiranja v Kranju, najbolje vedo vozniki, ki se pogosto pripeljejo v gorenjsko metropolo. Tokratne naključne sogovornike smo zato povprašali, kaj menijo o možnostih parkiranja in zlasti o ureditvi novega parkirišča. Tole so povedali!

Blaz Kaplenik iz Cerkelj: »Vsak dan se vozim na delo v Kranj, kjer se ustavim tudi po opravkih. Najtežje je najti prosto parkirišče v bližini občine. Lokacija novega parkirišča je nadvse primerna, žal pa je slabo urejen prostor. Če bi imel boljši avto, bi



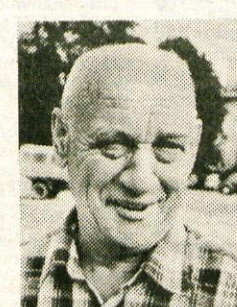
Tla na parkirišču so ponekod komaj kaj izravnana.

ga komaj upal zapeljati prek neporavnane gručice. Tudi ozek vstop na parkirišče pod pravim kotom je neroden. Bolje je plačati parkirno, samo da je avto na urejenem in varnem parkirišču. Mislim, da je edino pokrito parkirišče v Globusu za Kranj premalo. Dobro bi bilo, če bi tudi tod postavili podobno parkirno hišo, kot jo imajo večja mesta.



Ela Vrhunc z Orehka pri Kranju: »Prav se mi zdi, da je središče Kranja zaprto za promet in parkiranje. Problem pa nastane, ko človek želi ustaviti vozilo na dovoljenem mestu. Danes sem se kar dvakrat peljala okrog občine, a ni bilo praznega kotička za

parkiranje. Potlej sem zapeljala na novo parkirišče. Kaj mislim o njegovi ureditvi? No, z "bolhco" se že da zapeljati nanj, za pete na ženskih čevljih pa tla niso najbolj primerna. Pa tudi mrežasta ograda ne daje najlepšega izgleda prostoru. Gotovo bi raje plačala parkirno, kot da se moram ustaviti na neurejenem parkirišču.



Polde Povšnar s Korčice pri Kranju: »Kadar sem se pripeljal v Kranj, sem vedno moral iskati naokrog prosto parkirišče. Tole je kar priročno, ker je blizu občine in večjih trgovin. Zato sem se že večkrat ustavil tukaj. Če me moti neurejenost parkirišča?

Saj veste, pri nas je vse dobro, čeprav je narejeno napol! Tla bi vseeno lahko malo bolje posuli in povaljali, da bi bila bolj ravna. Vsak se boji postaviti vozilo tam, kjer so ostanki gradbenega materiala, saj bi lahko poškodoval gume. Če avto ustaviš za kratek čas, je dobro tudi parkirišče na prostem, kdor pa pusti avto za ves dopoldan ali dalj na parkirišču, bi ga gotovo želel postaviti na varno pod streho.

Mislim sogovornikov na rob pa le to! Čeprav je parkirišče zgolj začasno, bi na njem morali zagotoviti vsaj popolno varnost voznikov. Del parkirišča nad strmim bregom je namreč brez ograde, nerodna - če ne celo nevarna - pa sta tudi uvoz in izvoz prek pločnika med tremi križišči ob zelo prometni Koroški cesti. Morda ne bi bilo odveč izboljšati vsaj tega, preden bi se zgodila nesreča.

Besedilo: S. Saje
Foto: F. Perdan

Zadnja vest z Bleda

Dvojec "brez" v finalu

Bled, 7. septembra - Tik pred zaključkom redakcije smo zvedeli, da se je blejski dvojec brez krmarja (Bojan Prešeren in Sadik Mujkić) kot prvi jugoslovanski čolni na 15. svetovnem prvenstvu na Bledu uvrstil v veliki finale. V predtekmovalni skupini je bil po 1500 metrih

veslanja še drugi, v finalu ga je sicer prehitel romunski čoln, vendar je bilo tudi tretje mesto dovolj za finale. Ostali jugoslovanski čolni, ki so nastopili v dopoldanskih polfinalnih bojih, so se uvrstili takole: četverec s krmarjem je bil v svoji skupini četrti, enako mesto je med lahkimi veslači zasedel dvojni dvojec, skifistka Vermežovičeva pa je bila šesta.

C. Z.

Partizan Tomo ni pozabljen

Bukovica, 7. septembra - Vrsto let že prihajajo predstavniki poljskega konzulata iz Zagreba na Bukovico k spomeniku padlemu poljskemu partizanu Tomu, Tadeuszu Sadowskemu, in k učencem podružnične šole, ki negujejo spomin nanj. Takšen obisk je bil tudi včeraj, ko so gostje po krajišlovosti pri spomeniku povabili šolarje na obisk poljskega konzulata v Zagreb. V šoli so vabilo navdušeno sprejeli, razmišljajo, da bi potovanje v Zagreb združili z ekskurzijo ob zaključku šolskega leta. H. J.

K najlepšim naravnim biserom

Društvo upokojencev Žabnica organizira izlet k najlepšim naravnim biserom Koroške. Izlet bo v četrtek, 14. septembra, odšli pa bodo ob 6.30 iz Žabnice. Udeleženci izleta si bodo ogledali Gosinje jezero pred Dobro vasjo, Klopinski jeze-

ro blizu Škocjana, Vrbsko jezero, Hodiško jezero in razgled po Gurah, Baško jezero in razgledni hrib Tabor, Osojsko jezero ter ruševine gradu Landskron. Ob povratku se bodo ustavili še v Bilčovsu v Rožni dolini. Pohitite s prijavi.

Izlet v Ziljsko in Kanalsko dolino

V torek, 19. septembra, bo Društvo upokojencev Kranj pridelilo izlet za svoje člane. Tokrat jih bo pot vodila v Avstrijo, v Ziljsko dolino na Koroškem, kjer si bodo izletniki ogledali Brnico, Beljaške toplice, Zahomec in Šmohor. Pot bodo nadaljevali po Kanalski dolini v Italijo, kjer si bodo poleg Trbiža ogledali še Belopeška jezera. Prijave sprejema Društvo upokojencev na Tomšičevi 4 do vključno 13. septembra, vsak ponedeljek, sredo in petek dopoldne. Izlet bo vodil Rado Kokalj.

Sejem rabljenih knjig

- Komisija za kulturo, ki deluje v krajevni skupnosti Predvor, organizira jutri, v soboto med 10. in 16. uro pred Domom krajanov (v primeru slabega vremena pa v notranjih prostorih) sejem rabljenih knjig.

C. Z.

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

KOMPAS KRANJ

Vaš turistični servis
V GLOBUSU - II.

nadstropje

Tel.: 28-472,
28-473, 21-892

SE PRIPOROČAMO!